

Tygodnik ciechanowski

nr 47

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁOŃSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

www.ciechpress.pl

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 47 (2341) 19 LISTOPADA 2024 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

Wewnątrz numeru

Janusz Zalewski Ciechanowianinem Roku 2024

46. laureatem Nagrody im. dr. Franciszka Rajkowskiego, przyznawanej corocznie przez zarząd Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej, został nasz felietonista **Janusz Zalewski** – ciechanowianin, absolwent „Krasiniaka” (matura 1967), absolwent Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej (1973), doktor informatyki (1979).

KB

Czytaj na str. 2

Sonda „Tygodnika”

Czy Wigilia powinna być dniem wolnym?

Wigilia Bożego Narodzenia to wyjątkowy dzień, pełen tradycji, emocji i rodzinnych spotkań. W Polsce jest to święto szczególnie ważne – nie tylko dla wierzących, ale dla całego społeczeństwa, które ceni tradycje i wartości rodzinne. W związku z tym, w przestrzeni publicznej regularnie pojawia się pytanie: czy Wigilia powinna zostać uznana za dzień wolny od pracy?

O opinie na ten temat pytamy naszych czytelników.

Czytaj na str. 4

Millenium – 60 lat później

Gościem spotkania w Miejskiej Bibliotece Publicznej był **doc. dr Aleksander Kociszewski**, wybitny historyk i regionalista. Jego głównym tematem była publikacja „Millenium Ciechanowa”, na którą złożyły się materiały z sesji naukowej poświęconej wielowiekowemu dziejom Ciechanowa i ziemi ciechanowskiej, zorganizowanej w grudniu 1965 r.

KB

Czytaj na str. 7

Gdy bliski nie wraca do domu...

Bezpowrotne zaginięcie to jedno z najbardziej przerażających doświadczeń, jakie mogą spotkać rodzinę.

Kiedy bliski nie wraca do domu, czas staje w miejscu, a każda minuta oczekiwania wydaje się wiecznością. W takich chwilach pojawiają się pytania bez odpowiedzi, strach, który paraliżuje, i nadzieja, która mimo wszystko nie gaśnie.

Przyjrzyjmy się kilku zaginięciom sprzed lat. Młodzi ludzie wyszli z domu i... znikli. Od lat nic o nich nie wiadomo

Czytaj
na str. 8

Miasto przyszłości czy kłopotliwe dziedzictwo?

„Plantstoria” to wystawa opowiadająca o idei i powstawaniu ciechanowskiej dzielnicy Bloki. Jej autorką jest ciechanowianka z pochodzenia, krakowianka z wyboru, architektka z wykształcenia – Barbara Nawrocka. W ostatni piątek 15 listopada w COEK w Ciechanowie autorka opowiadała o tym, jak zrodził się pomysł na wystawę, gdzie szukała cennych informacji; zwiedzającym, którzy przyszli zobaczyć jej wystawę zdradziła kilka ciekawostek związanych z Gartenvorstadt – przedmieściem-ogrodem.

Erem

Czytaj na str. 3

Pociąg do Włoch

Podróżowanie dla wielu osób stało się pasją i sposobem na spędzanie czasu wolnego. Pokochaliśmy wyjazdy spontaniczne oraz te długo planowane i organizowane. Rozwój technologii daje nam szansę na przemieszczanie się wieloma środkami lokomocji. Z Polski najszybszą formą dotarcia do państw na zachodzie Europy jest samolot.

Postanowiliśmy (razem z partnerem) dotrzeć do Włoch innym, równie popularnym środkiem transportu, choć wcale nie tak oczywistym. Pociągiem.

AM

Czytaj na str. 10

Wychowanie to stawianie granic

– Podejście do wychowania, polega na stawianiu granic – mówi TC **Wiesława Machul**, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowie. – Ale jednocześnie powinno polegać na budowaniu odpowiedniej relacji z dzieckiem, i to już od najmłodszych lat, bo często straconego czasu nie da się odbudować.

Przychodzą do nas dzieci z całą masą problemów. Część dotyczy uczenia się i przyswajaniu materiału, inni przychodzą z problemami emocjonalnymi, trudnościami w kontaktach społecznych, ale też ze stanami lękowymi, depresyjnymi, obniżeniem nastroju, niską samooceną, osamotnieniem – takich dzieci jest w naszym powiecie coraz więcej.

erem

Czytaj na str. 5

Zanocuj w lesie

Bushcraft, czyli sztuka przetrwania w dziczy, zyskuje w naszym kraju w ostatnich latach coraz większą popularność. Co prawda za pasem zima, ale to wcale nie musi być ograniczenie – tę formę rekreacji można bowiem uprawiać przez cały rok.

Bushcraft jest sztuką przetrwania opartą na konkretnych umiejętnościach oraz wiedzy (takiej jak np. rozpalanie ognia, budowanie schronienia, pozyskiwanie wody i pożywienia, nawigacja, wykorzystanie dostępnych narzędzi oraz... szacunek dla natury). I znacznie różni się od survivalu.

RK

Czytaj na str. 9

Janusz Zalewski Ciechanowianinem Roku 2024

46. laureatem Nagrody im. dr. Franciszka Rajkowskiego, przyznawanej corocznie przez zarząd Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej, został Janusz Zalewski – ciechanowianin, absolwent „Krasiniaka” (matura 1967), absolwent Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej (1973), doktor informatyki (1979). Po studiach pracował w Instytucie Badań Jądrowych w Warszawie i Świerku.

W 1989 roku wyjechał do USA, gdzie pracował w laboratoriach jądrowych oraz uczył informatyki na uczelniach w Teksasie i na Florydzie. Pracował także w globalnych korporacjach lotniczych, jest członkiem międzynarodowych organizacji naukowo-technicznych.

Jest emerytowanym profesorem Florida Gulf Coast University oraz profesorem informatyki w Państwowej Aka-

demii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie.

Zajmuje się tłumaczeniem na język polski literatury twórców polskiego pochodzenia oraz wybitnych twórców emigracyjnych. Zajmuje się także analizą twórczości literackiej amerykańskich bitników – poetów z ruchu kontrkultury lat 60. XX w. Jest miłośnikiem kultury polskiej i bibliofilem. Część swoich zbiorów przekazał uczelniom (KUL, PANS), muzeom (Muzeum Romantyzmu w Opinogórze) oraz bibliotekom (PBP w Ciechanowie).

Publikuje w lokalnych gazetach. Jest autorem felietonów „Z życia prowincji”, które aktualnie ukazują się w „Tygodniku Ciechanowskim”. Pod jego redakcją (wraz z Elżbietą Kawecką-Wyrzykowską) ukazał się zbiór „Eseje absolwentów Krasiniaka”.

KB

Czytaj też na str. 18

Wypadek na ciechanowskiej obwodnicy

W poniedziałkowy poranek (18 listopada) w Ciechanowie doszło do groźnego zderzenia dwóch samochodów na ulicy Alei Unii Europejskiej. Jedna osoba trafiła do szpitala.

Na obwodnicy miasta zderzyły się osobowe audi i skoda. Siła uderzenia była na tyle mocna, że jedno z aut wypadło z trasy, staranowało bariery i wjechało do rowu. Przez długi czas droga w tym miejscu była zablokowana. Na miejscu pracowały służby mundurowe – strażacy oraz policja. Jedną z poszkodowanych osób karetka pogotowia przewiozła na dalsze badania do szpitala. Ze

względu na wcześnie godziny i jadących do pracy, dość szybko powstał w tym

miejsu korek. Policja kierowała ludzi objazdami.

erem

Przasnysz

Na operetce Johanna Straussa

9 listopada Miejska Biblioteka Publiczna im. Zofii Nałkowskiej w Przasnyszu zabrała swoich czytelników do Opery i Filharmonii Podlaskiej w Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku.

Wyprawa umożliwiła mieszkańcom miasta obejrzenie słynnej operetki „Baron cygański” Johanna Straussa, która jest uznawana za jedno z najważniejszych dzieł operetkowych. Przedstawienie okazało się prawdziwą uczcą dla słuchaczy. Dla niektórych uczestników była to pierwsza wizyta w Operze i Filharmonii.

Przasnyszanie byli zachwyceni nie tylko widowiskiem, ale także eleganckim wnętrzem opery, pięknem dekoracji, strojów, a także występami artystów, których gra aktorska, taniec i śpiew wzbudziły podziw. Biblioteka zapowiedziała kolejny sezon kulturalnych wyjazdów, który planuje rozpocząć wiosną przyszłego roku.

ES

FOT. MBP PRZASNYSZ

Gmina Pokrzywnica

Świetlica już zbudowana, kościół będzie wyremontowany

Zakończyła się budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Dzbance (gm. Pokrzywnica). Zadanie zostało zrealizowane przy pomocy środków pochodzących z budżetu województwa mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego.

- Wybudowany obiekt pełnić będzie funkcje kulturalne i został zaprojektowany z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, w szczególności tych poru-

szających się na wózkach inwalidzkich. Zaprojektowano bezprogową wejścia, przestronne i dostosowane do potrzeb toalety oraz miejsca parkingowe. Podstawowym celem budowy świetlicy jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowych usług kulturalnych, a także wsparcie lokalnego rozwoju. Dzięki inwestycji sołectwo zyskało miejsce służące organizacji imprez kulturalnych oraz integracji lokalnej społeczności – przekazuje gmina.

Wartość zadania to niemal 1,4 mln zł. Otrzymana pomoc finansowa wyniosła w sumie niespełna 800 tys. zł.

Tymczasem 5 listopada wójt gminy przy kontrasygnacie skarbnika podpi-

sał umowę na przekazanie dotacji oraz wkładu własnego dotyczącej na remont zabytkowego kościoła wraz z zagospodarowaniem terenu w miejscowości Dzierżenin.

- Udzielona przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) promesa z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie 1.000.000,00 zł została w całości przekazana parafii w Dzierżenie, którą przy podpisywaniu umowy reprezentował Ksiądz Proboszcz Krzysztof Biernat – informuje gmina Pokrzywnica.

Ksiądz proboszcz podpisał także umowę z wykonawcą na realizację zadania.

Całkowita wartość inwestycji to ponad 1,021 mln zł, z czego 21 tys. zł to wkład własny.

RK

Pułtusk dla Niepodległej

W ramach kontynuacji obchodów Narodowego Święta Niepodległości, w sobotni wieczór (16 listopada) w sali Maneż Domu Polonii w Pułtusku, odbył się koncert „Dla Niepodległej”.

FOT. POWIAT PUŁTUSKI

Na scenie wystąpili m.in. aktor Jerzy Zelnik (recytacje), Patrycja Grecka (skrzypce) i Anna Kuczok (wiolecze). Na fortepianie zagrał prowadzący wydarzenie kierownik artystyczny Janusz Powolny.

- Publiczność wysłuchała znanych i lubianych utworów polskiej muzyki filmowej, takich jak: Polonez Wojciecha Kilara z filmu „Pan Tadeusz”, „Walc Barbary” z filmu „Noce i Dnie”, „Walc Wojciecha Kilara z filmu „Trędowata”, utwór przewodni autorstwa Waldemara

Kazaneckiego z serialu „Dom” oraz wiele innych. Koncert był również okazją do wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych – informuje starostwo.

Koncert zorganizowany został we współpracy samorządów powiatu pułtuskiego i gminy Pułtusk oraz stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Domu Polonii.

RK

Nowa strefa rekreacyjna w Ciechanowie

W okolicy ulicy Podleśnej, przy kąpielisku miejskim w Ciechanowie, zagospodarowano nowy obszar rekreacyjny.

Na terenie o wymiarach 50 m² nawieziono piasek, zamontowano osiem stołów piknikowych wraz z ławkami. Na skarpie zamontowano kamienne schodki, umożliwiające zejście z ul. Podleśnej na ścieżkę spacerową. Pojawiła się również nowa zieleń. Na obszarze 200 m² posadzono kosodrzewinę, rokitnik, kępy trawy ozdobnej – śmiałka darniowego i róże. Przy terenie piknikowym ustawiono dwadzieścia pięć głązów ozdobnych. Przy plaży od strony ulicy Sońskiej utworzono plac zabaw dla dzieci.

Projekt rozbudowy terenów przy kąpielisku wygrał w ostatnim głosowaniu w ramach Ciechanowskiego Budżetu Obywatelskiego – oddano na niego 8 tys. głosów.

PB

W Dyskusyjnym Klubie Filmowym w Ciechanowie Andy Warhol. Amerykański sen

Słowacki dokumentalny film biograficzny, który ukazuje życie jednego z najważniejszych artystów XX wieku – Andy Warhola.

Film zgłębia jego twórczość, niezwykłą osobowość oraz wpływ na kulturę popularną, podkreślając rolę Warhola jako pioniera sztuki pop-art.

Przedstawiono w nim nie tylko jego najbardziej znane dzieła, takie jak ikoniczne obrazy puszek z zupą Campbell czy portrety gwiazd, ale także jego osobiste zmagania, relacje z ludźmi oraz wizję Ameryki jako miejsca nieograniczonych możliwości.

Dokument rzuca światło na kulisy życia Warhola, które często było pełne paradoksów – od skromnych początków po spektakularną sławę, którą osiągnął jako artysta wizualny i celebryta.

Film ukazuje, jak Warhol zrewolucjonizował postrzeganie sztuki, łącząc popkulturę z artystycznym wyrazem, oraz jak jego życie stało się symbolem amerykańskiego snu – marzenia o sukcesie, ale też ceny, jaką trzeba za ten sukces zapłacić.

„Andy Warhol. Amerykański sen” obejrzymy na seansie DKF w sali studyjnej kina Łydynia we wtorek, 19 listopada o godz. 18.15.

żet

Polski Czerwony Krzyż w Ciechanowie z okazji Dni Honorowego Krwiodawstwa przypadające w dniach 22 - 26 listopada pragnie przekazać wszystkim Honorowym Krwiodawcom i działaczom Polskiego Czerwonego Krzyża serdeczne podziękowanie oraz wyrazy uznania. Życzymy Państwu dużo zdrowia, powodzenia w życiu osobistym oraz osiągnięć w pracy zawodowej.

Z wyrazami szacunku
Prezes Bogdan Kołakowski

Miasto przyszłości czy kłopotliwe dziedzictwo?

„Plantstoria” to wystawa opowiadająca o idei i powstawaniu ciechanowskiej dzielnicy Bloki. Dotarła wreszcie do domu, do Ciechanowa, a konkretnie do COEK Studio, gdzie można ją oglądać do końca roku.

Autorką wystawy jest ciechanowianka z pochodzenia, krakowianka z wyboru, architektka z wykształcenia - Barbara Nawrocka. W ostatni piątek 15 listopada opowiadała o tym, jak zrodził się pomysł na wystawę, gdzie szukała cennych informacji; zwiedzającym, którzy przyszli zobaczyć jej wystawę zdradziła kilka ciekawostek związanych z Gartenvorstadt - przedmieściem-ogrodem.

Wystawa stawia pytania o rolę architektury i krajobrazu w procesach kolonizacji, ponadto „przypatruje się kłopotliwemu dziedzictwu niemieckiej dzielnicy z perspektywy zieleni i bada uwikłanie przyrody w politykę”.

Nowe miasto, Zichenau Gartenvorstandt, wcielone do III Rzeszy, miało być stworzone dla osadników niemieckich, przede wszystkim z Prus Wschodnich. Było efektem koncepcji wąskiej grupy niedoświadczonych planistów. Projekt urbanistyczny autorstwa Artura Recka i Jan Wilhelma Prendela zakładał całkowitą przebudowę miasta zgodnie z niemiecką polityką osadnictwa na Wschodzie. Zakładała nową przestrzeń życiową - Lebensraum, całkowicie nową zabudowę i otaczający ją krajobraz - wszystko w duchu Heimatschutz - idei, która odwoływała się miała do ochrony narodowych wartości i dziedzictwa kulturowego.

Gartenvorstadt zlokalizowano w miejscu wsi Tatars, pomiędzy dworcem kolejowym a centrum miasta. Budowano je dla określonych grup zawodowych

- i tak, te bliżej dworca miały być zasiedlone przez kolejarzy, w innym miejscu rozpoczęto budowę kilkunastu bloków dla pracowników sądowych.

Do budowy przystąpiono już w 1940 r. Prace trwały nawet do stycznia 1945 r., chociaż gdy Niemcy od 1943 r. zaczęli

wyrażnie słabnąć na Wschodzie intensywność prac przy wznoszeniu także słabła. Po koniec wojny większa część koncepcji została zrealizowana, powstała większość budynków wielorodzinnych, gorzej było z zabudową jednorodzinną, czyli mieszczącą się przy ulicach Powstańców Warszawskich i Głowackiego.

Przez te kilka lat wybudowano blisko 150 budynków - od willi po wielorodzinne bloki. Okupanci nie zdążyli za to zmienić, według nazistowskiego planu, centrum Ciechanowa. Jedynym budynkiem w „tym stylu” jest 130-metrowy blok mieszkalno-handlowy nawiązujący do miast wschodniopruskich - zwany dzisiaj Halą Pułtuską.

Wracając do bloków, ich luźne rozplanowanie dawało szansę, aby stworzyć tam bujną zielen - drzewa, krzewy, i co najważniejsze, przydomowe ogrody.

Bardzo lubię skalę Ciechanowa

*** Skąd wzięło się u pani to zainteresowanie Blokami - czy jeszcze z czasów mieszkania w Ciechanowie, czy z racji zawodu?**

- Pierwsze informacje na temat osiedla w Ciechanowie zbierałam jeszcze na studiach. Interesowała mnie skala tego założenia urbanistycznego - tak spójnego architektonicznie i tak zielonego.

*** Czy ma pani informacje ilu Niemców zdążyło zamieszkać w Gartenvorstandt?**

- Nie mam i nie zbierałam informacji o liczbie mieszkańców na Blokach w czasie II wojny światowej. Wybudowano wtedy ponad sto budynków jedno-, dwu- i wielorodzinnych, które w latach 1941-1943 były zamieszkałe przez niemieckich urzędników z Rzeszy, nowych osadników z dzisiejszych krajów bałtyckich czy Mazurów. Mieszkania były duże, projektowane dla rodzin z dwójką, trójką dzieci i dodatkową osobą do opieki nad domem i dziećmi.

*** A jak było w innych miastach?**

- Każdy okręg i rejonacja miała swoich planistów tworzących projekty według określonych wytycznych. Równoległe z Ciechanowem powstawały plany dla Mławy i Pułtusza, gdzie rozpoczęto budowę osiedla. Powstały według tego samego projektu, ale wybudowano tam tylko kilka pojedynczych budynków.

Bardzo podobne osiedle do ciechanowskiego - Berlinek, na niemal identycznych planach architektonicznych, powstało w Łodzi.

*** Czy oprócz Bloków, jest coś interesującego w architekturze Ciechanowa?**

- Niemieckie osiedle wydaje się być najbardziej interesujące, bo jak w soczewce skupia wiele wątków historycznych, politycznych i społecznych. Przyjeżdżając do miasta zawsze polecam spacer po tym osiedlu. I wieżę ciśnieni. Bardzo lubię skalę Ciechanowa, to, że wszędzie można dojść pieszo i że jest tyle niezabudowanej, zielonej przestrzeni. Mamy w samym centrum

miasta dolinę Łydyny - niezabudowany pas zieleni, w dużym stopniu jeszcze „nieuporządkowany” czyli dziki i naturalny. Takie tereny to ogromna wartość. Czasem im mniej ingerencji człowieka, tym lepiej.

*** Czym zawodowo zajmuje się pani na co dzień?**

- Prowadzę w Krakowie studio architektoniczne Miastopracownia z Dominiką Wilczyńską, która też pochodzi z Mazowsza. Wspólnie zajmujemy się projektowaniem kubatur (np. nadbudowami krakowskich kamienic), wnętrz, wystaw i instalacji. Ostatnio projektowaliśmy wystawę „Socmodernizm. Architektura w Europie Środkowej czasu zimnej wojny” w Międzynarodowym Centrum Kultury znajdującym się przy Rynku w Krakowie. To przeciekawa wystawa z niesamowitymi przykładami projektów architektonicznych od Estonii po Jugosławię i polecam ją wszystkim, którzy wybierają się tej zimy do Krakowa.

*** Co jeszcze macie w planach?**

- Na wiosnę w Warszawie w Pawilonie Architektury „Zodiak” odbędzie się festiwal i wystawa poświęcona architektom, również naszego projektu. W Gdańsku pracujemy nad projektami architektonicznymi dla tamtejszych domów kultury. Bardzo lubimy temat domów kultury. To nasz konik. Zajmujemy się nimi projektowo i badawczo. Jesteśmy również partnerkami w kilkuletnim projekcie grantowym UE, więc wiele czasu spędzamy za granicą i projektujemy w VR czyli rzeczywistości wirtualnej. Jednocześnie wiele z naszych projektów jest poświęconych krajobrazowi i naturze.

Oprócz prowadzenia biura robię doktorat na UKEN w Krakowie o pamięci i roślinach na ciechanowskich Blokach i prowadzę inicjatywę poświęconą kobietom w architekturze, więc ostatnio, oprócz rysowania, dużo piszę, publikuję i na nic nie mam czasu.

Wystawę odwiedził i z autorką rozmawiał
RADOSŁAW MARUT

Co wiemy o Blokach? Kilka ciekawostek...

* Pojawiają się głosy, że projekty niemieckie opracowane i realizowane w czasie II wojny światowej w Ciechanowie, mimo że powstawały w akcie kolonizacji i okupacji, były bardzo porządne, reprezentowały wysoki poziom i jakość. Nils Gutschow w swojej książce „Obsesja porządku” przywołuje wywiad, jaki przeprowadził z jednym z projektantów Ciechanowa, Wilhelmem Prendlem. Architekt wspomina w nim, jak bardzo był młody i niedoświadczony dostając zadanie „na już” stworzenia planów urbanistycznych trzech centrów miast rejonu ciechanowskiego.

* Z okien galerii, w której mieści się wystawa widać Kanały, czyli zbiorniki wodne po dawnych gliniankach. To m.in. stąd wydobywano glinę na cegły do

budowy domów na Blokach. To swoisty „negatyw” osiedla i historia o cyrkularności materii.

* Pozyskiwanie gliny dla cegielni odbywało się również po drugiej stronie ul. 17 Stycznia. Na krótkim odcinku zabudowa niemiecka gubi prostą linię. Budynki zaczynają się dalej. Pierzeja jest uzupełniona późniejszą zabudową.

* Obecny Plac Piłsudskiego ma otwarcie perspektywiczne w stronę centrum miasta. Wg niektórych przekazów miał być tam widok na wysoką zabudowę dzielnicy rządowej. Na jednym z planów urbanistycznych urbanistów III Rzeszy pojawia się jednak domknięcie kompozycji w postaci budynku szkoły, który nigdy nie został zbudowany.

Z okazji jubileuszu 25-lecia
Centrum Handlowego Panorama,
Pani Małgorzacie Grzybowskiej,
Panu Markowi Kierskiemu i Zespołowi
Pracowników serdeczne życzenia,
kolejnych sukcesów,
dalszego dynamicznego
rozwoju, kreatywności
i wytrwałości
w trudnej pracy

składa

Wanda Wesółowska
Trafny wybór

Sonda „Tygodnika”

Czy Wigilia powinna być dniem wolnym?

Wigilia Bożego Narodzenia to wyjątkowy dzień, pełen tradycji, emocji i rodzinnych spotkań. W Polsce jest to święto szczególnie ważne – nie tylko dla wierzących, ale dla całego społeczeństwa, które ceni tradycję i wartości rodzinne. W związku z tym, w przestrzeni publicznej regularnie pojawia się pytanie: czy Wigilia powinna zostać uznana za dzień wolny od pracy?

Badania opinii publicznej pokazują, że większość Polaków popiera ideę uczynienia Wigilii dniem wolnym. Wskazują na to zwłaszcza osoby, dla których rodzinne świętowanie jest najważniejsze. Z drugiej strony, przeciwnicy wskazują, że dla niektórych grup zawodowych (np. pracowników

sklepów) jest to dzień, który przynosi znaczne dochody, co może wpływać na ich motywację do pracy w tym czasie. Według niektórych ekonomistów dodatkowy dzień wolny to strata dla gospodarki ok. 6 mld zł, a wilijny tę stratę znacznie powiększy. Wiele osób też chce mieć na wigilię wieszczkę

świeży chleb i inne potrawy, a nie takie sprzed kilku dni.

Jak się okazuje argumentów za i przeciw jest wiele. Wprowadzenie takiej zmiany mogłoby pozytywnie wpłynąć na jakość życia Polaków i ułatwić im świętowanie w gronie rodzinnym. Jednak wiąże się to również z pewnymi wyzwaniami organizacyjnymi i ekonomicznymi. Ostateczna decyzja zależy od społeczeństwa oraz od rządzących, którzy muszą wyważyć potrzeby tradycji i gospodarki.

A co o wolnej wigilii myślą nasi czytelnicy?

Anna Cesarz – nauczycielka:

- Moim zdaniem, do określonej godziny powinna jednak gospodarka pracować. Sklepy powinny być czynne, bo jeszcze w ostatniej chwili robi się zakupy, kupuje się ostatnie prezenty. Faktycznie, jako nauczycielka mam Wigilię wolną, ale są też inne osoby, które tej Wigilii potrzebują wolnej, ale jednak uważam, że powinna być pracująca, przynajmniej do określonej godziny.

KB

Renata Żmijewska – dyrektor Gminnej Biblioteki w Krasnem

- Wigilia jest takim dniem, kiedy tak naprawdę pracuję się trochę „w połowie” i zazwyczaj skracane są godziny pracy. Wydaje mi się, że byłoby lepszym rozwiązaniem, gdyby to było unormowane ogólnie. Myślę, że to powinien być jednak dzień wolny od pracy. My, z racji tego, że jesteśmy instytucją kultury to pracujemy w takie dni, w które ludzie zwykle nie pracują. Tak jest też w tym przypadku. Jako biblioteka zawsze pracujemy w Wigilię, tylko staramy się ustalić dyżury. Tak, uważam, że powinien być to dzień wolny od pracy, żeby każdy mógł chociaż chwilę poświęcić na przygotowanie tych świąt.

KB

Cezary Bobowski – dyrektor biura senatorskiego Krzysztofa Bienkowskiego:

- Jestem zdecydowanie za tym, żeby była Wigilia była wolna i zawsze, nawet wtedy, kiedy sam byłem pracodawcą, to dążyłem do tego, żeby Wigilia była wolna. To jest ważny dzień dla Polaków, jest to już nasza tradycja od pokoleń i warto, żeby każdy z nas miał chwilę spokoju, chwilę wolnego czasu, żeby można było przygotować spotkanie wigilijne, spotkać się z rodziną, a nie zajmować się codziennymi czynnościami. Naprawdę każdy zdąży zrobić zakupy i załatwić wszelkie sprawy, jeśli to sobie dobrze

zaplanuje. Nie trzeba tego robić w Wigilię. Kiedy pełniłem funkcję kierownika basenu w Chorzeli, wprowadziłem zasadę, że wigilia jest wolnym dniem. Uważam, że można pewne rzeczy zrobić przez cały rok i można to tak zaplanować, jeśli chodzi o przedsiębiorców i pewien zysk, żeby go uzyskać w pozostałe dni, a ten jeden dzień zaplanować. Może teraz to jest takie zaskoczenie dla przedsiębiorców, bo jest właściwie z marszu, przedsiębiorcy pewne rzeczy sobie poplanowali, ale ... dla chcącego nie ma nic trudnego.

KB

Bogdan Pawłowski – przedsiębiorca z Mławy:

- Wigilia, jako wolny dzień od pracy będzie przede wszystkim dodatkowym obciążeniem dla przedsiębiorców, pracodawców. Oczywiście dużo tutaj zależy od miejsca i rodzaju pracy, ale generalnie dotychczas ten dzień nigdy nie był, tak do końca, traktowany jako normalny dzień pracy. Normą jest skracanie godzin otwarcia do godz. 12, góra 13. Pracodawcy często też dają wówczas masowo wolne dla zatrudnionych. Tak to wygląda w rzeczywistości.

Wprowadzenie w życie przepisów o Wigilii jako dniu wolnym spowoduje, że pracodawca zmuszony jednak do zatrudniania w tym dniu pracownika, będzie musiał go dodatkowo „wyna-

grodzić” dodatkowym dniem wolnym. W związku z tym, zatrudniony zamiast jednego dnia wolnego będzie ich miał już, w tym kontekście, dwa. A to może zburzyć rytm pracy w wielu firmach, o różnych profilach działalności, np. w gastronomii lub handlu.

Chyba, że ustawodawcy postarają się o równowagę w tej materii i wolna Wigilia będzie wprowadzona w zamian za likwidację któregoś z obecnych dni świątecznych w naszym kalendarzu. To wtedy miałoby z punktu widzenia pracodawców i rynku pracy sens.

W.D.

Renata Buczyńska – przedsiębiorca, Działdowo:

- Moim zdaniem odpowiedź na to pytanie nie może być jednoznaczna. Jako pracodawca i przedstawiciel producenta mogę powiedzieć, że zazwyczaj w zakładach produkcyjnych są przyjęte z góry plany produkcyjne i zlecenia do wykonania, każdy dzień zwłoki w ich realizacji może mieć wpływ na kondycję finansową firmy, opóźnienia w realizacji zamówień mogą być zagrożone karą umownymi itp, dlatego uczynienie dniem wolnym Wigilii już w tym roku może być skomplikowane i rodzić negatywne skutki. Uwzględnienie tego dnia jako wolnego w przyszłości nie powinno rodzić większych problemów poza bran-

żami, które pracują w ruchu ciągłym czy w służbach wszelkiego typu. W innych podmiotach raczej da się to zaplanować. Z drugiej strony jestem nie tylko osobą zarządzającą pracownikami, ale też jednym z nich i z mojego wieloletniego doświadczenia wynika, że szczególnie dla nas, Polaków jest to dzień szczególny, wielu z nas i tak bierze tego dnia urlop lub prosi o skrócenie czasu pracy, co sprawia, że praca tego dnia nie jest ani w pełni efektywna ani nie jest priorytetem. Pamiętajmy również, że ustawy dzień wolny co do zasady nie jest dniem płatnym, co może mieć wpływ na finanse w rodzinie.

KB

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz – minister funduszy i polityki regionalnej:

- Uważam, że Wigilia powinna być wolna. To jest najbardziej tradycyjne, rodzinne święto. Od dawna jest taka potrzeba i od lat ludzie o tym mówią. Idealnym rozwiązaniem byłoby zastąpienie innego dnia wolnego, który nie jest wcale taki ważny tradycyjnie, rodzinie, jakim jest wolna Wigilia. Zawsze można też sprawdzić, które Święta dla Polaków są najważniejsze.

erem

Justyna Ciarka – sprzedawca i kierownik w sklepie spożywczym w Płońsku:

- Z perspektywy osoby pracującej w handlu mam mieszane uczucia co do tego, czy Wigilia powinna być dniem wolnym. To wyjątkowy czas, który każdy chciałby spędzić z rodziną, ale jednocześnie wielu ludzi nie ma możliwości zrobienia zakupów wcześniej. W szczególności dotyczy to osób, które pracują na zmiany lub mają długie godziny pracy – po prostu nie mają kiedy tego załatwić.

Są produkty, które można kupić wcześniej, ale pieczywo czy świeże owoce ludzie chcą mieć na stole w idealnym stanie. Klienci oczekują, że w Wigilię wszystko będzie świeże i dostępne, a to oznacza, że sklepy muszą funkcjonować. Spożywką zawsze ma najtrudniej, bo to ostatnia rzecz, którą ludzie kupują – nikt nie chce chleba czy mandarynek sprzed kilku dni.

Z drugiej strony rozumiem, że każdy, kto pracuje w handlu, też chciałby mieć wolne. Warto jednak pamiętać, że każdy zawód ma swoje wymagania. Ja staram się patrzeć na to ze środka – nie można nikogo pokrzywdzić, ale warto znaleźć rozwiązanie, które uwzględni potrzeby zarówno pracowników, jak i klientów. Moim zdaniem nie da się zadowolić wszystkich, bo zawsze znajdzie się ktoś, kto czuje się poszkodowany.

PB

Wychowanie to stawianie granic

Rozmowa z **Wiesławą Machul**, dyrektor
Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowie

Nauczyciele są często tymi, którzy widzą pierwsze problemy u dziecka?

- Często właśnie nauczyciele sugerują rodzicom, aby skorzystali z pomocy naszej placówki. Bo to z reguły bywa tak, że pierwsze widoczne problemy z dzieckiem pojawiają się, gdy przychodzi mu funkcjonować w grupie, spędzać więcej czasu z rówieśnikami. Wówczas widać, kto ma kłopoty z mówieniem, komunikowaniem się, zapamiętywaniem albo kto po prostu nie chce podporządkować się żadnym zasadom. Tych objawów trudności może być mnóstwo. Dlatego uważam, że bardzo ważna jest edukacja przedszkolna, i to nie tylko ta w zerówce, która - co ważne - jest obowiązkowa, ale ta wcześniejsza, dotycząca 3, 4 i 5-latków. Jednak wciąż wiele dzieci nie uczęszcza do przedszkoli, pozostaje w domach pod opieką babć albo rodziców, którzy nie pracują. Nie krytykuję tego sposobu wychowania, tylko wskazuję na potrzebę wczesnej stymulacji rozwoju dziecka, bo to daje największe efekty.

*** Jak dużym problem dla dzieci jest nieograniczony dostęp do Internetu?**

- Na pewno dużym, chociaż pamiętajmy, że dzięki Internetowi wiele rzeczy ułatwiono, a wiedzę i potrzebne wiadomości można znacznie szybciej znaleźć i przyswoić. Widzę jednak, że coraz większym problemem jest obniżająca się granica wieku korzystania z mediów elektronicznych i wydłużający się czas. Rodzice pozwalają korzystać dziecku z technologii już w wieku 2 lat albo też słyszą takie głosy, że rodzic pozwala dziecku w wieku przedszkolnym na korzystanie z telefonu, ale daje limit - np. dwie godziny dziennie. A przecież kilka minut to już dużo dla przedszkolaka. To są praktyki, które nie powinny mieć miejsca, podobnie jak zakładanie dzieciom profili na portalach społecznościowych. Do tego dochodzą pato treści i hejt, z którym młodzi ludzie często nie potrafią sobie poradzić. Zdaję sobie też sprawę, że dużym problemem jest korzystanie z telefonów przez uczniów w szkołach.

*** Z zajęć i terapii jakich specjalistów można skorzystać w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowie?**

sprawnego i jasnego komunikowania się, zarówno z dzieckiem i dorosłymi. Udzielamy też wielu porad i konsultacji rodzicom i nauczycielom, jest ich około tysiąca w ciągu roku. Poza tym prowadzimy zajęcia i warsztaty w szkołach, nie tylko dla dzieci i młodzieży, ale również dla nauczycieli oraz dla rodziców.

*** Jakiego typu warsztaty prowadzi wasza placówka?**

- Wiele z nich dotyczy współpracy między dziećmi, integracji albo tolerancji, bo w końcu jednak różnimy się od siebie. Wiele zajęć, które prowadzimy pokazuje dzieciom jak mogą radzić sobie ze stresem lub emocjami, jak być dobrym kolegą.

*** Jakich predyspozycji wymaga zawód psychologa?**

zmianę na lepsze widać. Ale też nie jest tak, że kiedyś nikt nie przychodził po pomoc. Przy okazji ostatniego jubileuszu, 55-lecia poradnictwa w Ciechanowie, sprawdziłam, jak dużo ludzi czekało na wizytę w poradni 20 lat temu i okazało się, że było to ponad 360 osób. Dzisiaj tych ludzi pewnie jest więcej, ale dysponujemy też większą kadrą i większymi możliwościami. Wprawdzie czeka się na wizytę, ale już nie rok czy półtora roku jak to było kiedyś.

*** Kto powinien wystąpić o opinię z poradni?**

- Kończąc proces diagnostyczny poradnia wydaje opinię albo orzeczenie. Wśród opinii, które wydajemy około 25 proc. dotyczy specyficznych trudności w uczeniu się czyli dysleksji. Przyczyn dysleksji jest wiele, u tego samego dziecka może wystąpić kilka przyczyn jednocześnie. Dysleksja ma też różny stopień nasilenia - od głębokiej po niewielką, której objawy przy odpowiedniej, systematycznej pracy, można starać się wyeliminować albo w znacznym stopniu zmniejszyć. Większość dyslektyków to osoby zdolne, które jednak mają jakieś nasilone problemy z pisanem, czytaniem lub liczeniem.

*** Kieruje pani poradnią już od wielu lat. Czy można stwierdzić, że przez ostatnie lata w psychologii i pedagogice zaszły jakieś istotne zmiany?**

- Nie zmieniło się jedno - podejście do wychowania, które polega na stawianiu granic. Ale jednocześnie powinno polegać na budowaniu odpowiedniej relacji z dzieckiem, i to już od najmłodszych lat, bo często straconego czasu nie da się odbudować.

A co się zmieniło? Zmieniły się narzędzia diagnostyczne, metody terapeutyczne, pomoce terapeutyczne. Kiedyś było tak, że to sami pracownicy poradni tworzyli testy, kwestionariusze, trochę w oparciu o własną inwencję, trochę przeniesione z Zachodu i dopasowane do naszych realiów. Czasem to zdawało egzamin, czasem nie. Zauważam też, że w terapiach bywają mody, przez jakiś czas jakiś trend dominuje, a później się od niego odchodzi.

*** A dlaczego pani, jako swoją ścieżkę zawodową, wybrała rolę pedagoga?**

- Zdecydował los. Kiedy byłam jeszcze w liceum, chodząc do klasy o profilu humanistycznym, zakładałam, że na maturze będę zdawać jak wszyscy matematykę. Lubiłam ten przedmiot i całkiem nieźle sobie z nim radziłam. Myślałam, że po maturze zdawać będę na ekonomię. I nagle, bodając w trzeciej klasie, okazało się, że zamiast matematyki, na maturze muszę zdawać historię, bo zmieniło się prawo. Myślałam też o studiach psychologicznych, ale w końcu padło na pedagogikę. Gdy zdawałam egzaminy na UW, to jedno miejsce chętnych było 27 osób. Zostałam przyjęta i to była prawdziwa szkoła życia - miałam praktyki od więzienia po czasopismo „Świat Młodych”. Na studiach wybrałam kierunek rewalidacji, czyli pracy z osobami niepełnosprawnymi. Po powrocie do Ciechanowa wydawało mi się, że zostanę pedagogiem szkolnym i rzeczywiście przez chwilę pracowałam w Szkole Podstawowej nr 5, ale jako nauczyciel terapeuta, a później już zaproponowano mi pracę poradni, z którą jestem związana do dziś. Przez wiele lat poradnia „rzucana” była z miejsca na miejsce, ale od 2005 r., już na stałe, mieścimy się w Ciechanowie przy ulicy Wyzwolenia 10 A.

RADOSŁAW MARUT

- Na wstępie przypomnę tylko, że wszystkie zajęcia, konsultacje i wydawanie orzeczeń bądź diagnoz są w poradni darmowe. Mamy trzy grupy pracowników merytorycznych: psychologowie, pedagodzy różnych specjalności i logopedzi. Praca w poradni nie jest łatwa, co często powtarzam tym, którzy myślą, że nasza praca przypomina obrazki z filmów, gdzie pacjent w klinicznych warunkach opowiada o swoich życiowych problemach. Gdy przychodzi do nas dziecko, staramy się jak najszybciej nawiązać z nim kontakt, następnie znaleźć przyczynę problemu, a w końcu trafnie zdiagnozować. Pracujemy w dość szybkim tempie, ale jednocześnie musimy działać w ramach ustalonych standardów, przestrzegać procedur. Korzystamy z odpowiednich, wystandaryzowanych testów, tutaj nie ma miejsca na improwizację. Praca w poradni wymaga nie tylko odpowiedniej wiedzy, ale i czujności, umiejętności obserwacji,

- Wszystkie te, które wymieniłam wcześniej oraz oczywiście to co najważniejsze, czyli doświadczenie, które zdobywa się tylko poprzez pracę z drugim człowiekiem. Z perspektywy lat obserwuję, że w poradni pracownik staje się „pełnowartościowym” obejmującym szeroką skalę zgłaszanych przez klientów problemów po mniej więcej czterech latach pracy. Dopiero po takim czasie można powiedzieć, że radzi sobie z większą swobodą, a ja mogę powierzyć mu już znacznie trudniejsze sprawy, jak orzecznictwo czy diagnozowanie pod kątem orzecznictwa oraz konsultowanie złożonych spraw klientów.

*** Dzisiaj ludzie chętniej korzystają z pomocy specjalistów?**

- To jest bardzo indywidualne, zależy od środowiska, pewnie w większych miastach ludzie robią to znacznie częściej niż w mniejszych miejscowościach. Są wśród nas osoby, które znacznie bardziej potrzebują wsparcia niż inne. Dobrze, że tworzy się klimat zrozumienia, bo tę

*** Z jakimi problemami zgłaszają się osoby do państwa poradni?**

- Jako że jesteśmy placówką oświatową, zajmujemy się głównie dziećmi i młodzieżą szkolną, udzielając pomocy w formie diagnozy, organizacji warsztatów, terapii czy konsultacji i porad, pracujemy również z rodzicami i nauczycielami. A wracając do pytania, ludzi i ich problemów jest całkiem sporo. Można je podzielić na kilka grup. Jedną z nich to ta, która zgłasza się ze względu na problemy w uczeniu się i przyswajaniu materiału - podczas lekcji jest dla nich za szybko, nie mogą się skoncentrować, program jest dla nich zbyt wymagający. Druga grupa to uczniowie z problemami emocjonalnymi, trudnościami w kontaktach społecznych, ale też ze stanami lękowymi, depresyjnymi, obniżeniem nastroju, niską samooceną, osamotnieniem - takich dzieci jest w naszym powiecie coraz więcej.

*** Gdzie należy szukać przyczyn, np. niskiej samooceny u dziecka?**

- Nie ma jednej przyczyny danego zjawiska. Składa się na to wiele czynników - od braku czasu rodziców, braku rozmowy z dzieckiem, przez nakładanie na nie zbyt wielu wymagań, zadań, dodatkowych zajęć, presji związanej z nauką aż po zaniedbywanie potrzeb dziecka. Zmieniło się nasze podejście do życia, jego styl oraz tempo. Moim zdaniem, na przestrzeni ostatnich lat, postępuje też swojego rodzaju rozluźnienie więzi międzyludzkich. Nie ma czasu na rozmowę, wyjaśnienie, wysłuchanie tego, co ktoś mówi, a jedynie są jakieś zdawkowe pytania lub odpowiedzi. Poza tym nasilają się, nie tylko wśród dorosłych, ale też dzieci, takie tendencje rywalizacyjne, że musimy być w czymś lepsi od innych, i to już na poziomie szkoły, a nawet przedszkola. To nastawienie rywalizacyjne może mieć też później przełożenie na poziom złości, agresji, bo każda porażka, która przecież wpisana jest w nasze życie, jest powodem do frustracji. Zmieniła się też szkoła, wymagania, które są w niej stawiane przed młodymi ludźmi.

*** Czy ta szkoła, o której pani mówi, zmieniła się na lepsze?**

- Nie ma tutaj jednoznacznej odpowiedzi. Są rzeczy, które poszły do przodu, ale są w niej wciąż sytuacje, które nie powinny mieć miejsca. W każdej zmianie możemy wskazać coś dobrego i coś niepokojącego. Weźmy chociażby program nauczania, który, moim zdaniem, od dziecka wymaga zbyt wiele; młodzi ludzie są przeciążeni, uczą się rzeczy, które później są nieprzydatne w ich życiu rodzinnym i zawodowym. W szkołach nie ma czasu na głębszą refleksję, bo najważniejsze jest to, aby zdążyć z programem przed końcem semestru czy roku szkolnego, a tego materiału i wymagań jest nadmiar. Podam tutaj może przykład matematyki - wiele dzieci na etapie wczesnoszkolnym nie zdąży jeszcze dobrze nauczyć się dodawać i odejmować, a musi już biegle mnożyć i dzielić. Takich absurdów jest zresztą znacznie więcej.

*** Patrząc z perspektywy czasu na działalność poradni, czy coś się w niej zmieniło, np. przy wydawaniu orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego?**

- Na pewno taką istotną zmianą jest to, że dzisiaj rodzic decyduje o tym, gdzie będzie uczył się jego dziecko. To także rodzic zwraca się do nas po pomoc, na przykład o wydanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla swojego dziecka. Przed laty decydowała o tym szkoła, która kierowała dzieckiem na konsultację i diagnozę do odpowiedniej poradni, a później to ona wydawała orzeczenia. Dlatego takie instytucje mogły kojarzone być z ryzykiem, że dziecko może trafić do szkoły specjalnej, zamiast uczyć się i integrować w szkole ogólnodostępnej. Uważam, że wiele rzeczy zmieniło się na lepsze, przede wszystkim mamy dzisiaj dużo większą wiedzę, znacznie więcej narzędzi i metod diagnostycznych. Podam przykład autyzmu, który jeszcze kilka dekad temu często diagnozowany był jako niepełnosprawność intelektualna.

*** Pani poradnia ściśle współpracuje ze szkołami na terenie powiatu. To**

Mieszkańcy za zakazem

Nocna prohibicja w Działdowie?

Grzegorz Mrowiński, burmistrz Działdowa, poskarżył się w mediach społecznościowych na zachowanie osób, które spożywają alkohol w miejscach publicznych, szczególnie w długie weekendy. Burmistrz chce spotkać się z mieszkańcami w sprawie wprowadzenia na terenie miasta zakazu sprzedaży alkoholu w nocy.

Wygląda na to, że w Działdowie miarka się przebrała. Burmistrz próbuje podjąć walkę z osobami nadużywającymi alkoholu i zaśmiecającymi miasto butelkami oraz puszkami.

„ZGROZA!!! Obraz miasta po każdym dłuższym weekendzie. Choć zdjęcia pochodzą z maja, podobnie było przed Świętem Niepodległości. Poza bałaganem mieszkańcy skarżą się na zakłócanie ciszy nocnej, agresję, awantury, wandalizm, zawłaszczanie przestrzeni publicznej przez osoby spożywające alkohol. Dla niektórych picie pod chmurką jest wyrazem WOLNOŚCI. Zapominając, że wolność człowieka kończy się tam, gdzie zaczyna się wolność drugiego człowieka, że w dalszej perspektywie dochodzą: wypadki w pracy, jazda pod wpływem alkoholu, przemoc domowa, eksmisje, uzależnienie... że alkohol jest przyczyną wielu dramatów. W ciągu ostatnich pięciu lat (2019-2023) wartość sprzedanego alkoholu w Działdowie wyniosła prawie 138,5 mln zł (w 2023 r.: 32,6 mln zł). Dla porównania dochody miasta Działdowa roku 2025 wyniosą 124,6 mln zł. Wychodząc naprzeciw zgłaszanych propozycji zapraszam mieszkańców Działdowa na spotkania osiedlowe, w celu omówienia zasad sprzedaży napojów alkoholowych między godziną 22:00 a 6:00” - napisał w mediach społecznościowych burmistrz Mrowiński.

Zgodnie z propozycją burmistrza Działdowa, spotkania dla mieszkańców poszczególnych osiedli odbędą się w następujących terminach: poniedziałek (18 listopada) - godz. 18.00, Osiedle nr 7, spotkanie Zespół Szkół Zawodowych nr 1, ul. Pocztowa 6; wtorek (19 listopada) - godz. 17.00, Osiedle nr 5, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Wł. Jagiełły 33; 18.00, Osiedle nr 11, spotkanie Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Robotnicza 10; godz. 17.00, Osiedle nr 2, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Polna 11; czwartek (21 listopada) - godz. 17.00, Osiedle nr 4, spotkanie Zespół Szkół nr 1, ul. Grunwaldzka 4; godz. 18.00, Osiedle nr 1, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Polna 11; poniedziałek (25 listopada) - godz. 17.00, Osiedle nr 6, spotkanie Dworek Bülowa, ul. Zamkowa 6; godz. 18.00, Osiedle nr 3, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Polna 11; wtorek (26 listopada) - godz. 18.00, Osiedle nr 12, spotkanie Hala Sportowa przy Szkole Podstawowej nr 2, ul. Sportowa 1; środa (27 listopada) - godz. 17.00, Osiedle nr 10, spotkanie Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Wolności 64A; godz. 17.00, Osiedle nr 13, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Lenartowicza 1 oraz godz. 18.00, Osiedle nr 9, spotkanie Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Lenartowicza 1.

Pod wpisem burmistrza mieszkańcy wskazują, że wprowadzenie prohibicji nie rozwiąże raczej tego problemu i warto się zastanowić nad innymi rozwiązaniami. Jeden z użytkowników sugeruje badanie alkomatem w pracy, inny z kolei

wskazuje na edukację. A co myślisz o tym nasi czytelnicy? Przeprowadziliśmy sondę, według której 77,4 proc. głosujących popiera pomysł burmistrza Działdowa.

Wcześniej zakaz sprzedaży alkoholu w godz. 22:00-6:00 wprowadziły inne miasta w Polsce, w tym Olsztyn. Jakiego efektu? Według danych za rok 2023 (5 lat od wprowadzenia zakazu) nastąpił zauważalny spadek wybrzyków chuligańskich na terenie miasta. O ok. 47 procent

zmaląłaby liczba zgłoszeń dotyczących zakłócania porządku publicznego. Policja odnotowała także spadek liczby osób zatrzymywanych w izbie wytrzeźwień. Podobne statystyki podaje także policja z Krakowa (spadek nocnych interwencji w związku ze spożyciem alkoholu o ok. 50 proc.).

Wbrew wielu opiniom z tego powodu nie doszło do bankructw sklepów i barów w miastach prowadzących nocną prohibicję. Wygląda zatem na to, że w określonym zakresie taki zakaz jest skuteczny. Czy mieszkańcy Działdowa ostatecznie poprą postulat burmistrza? Przekonamy się z czasem.

kuj

FOT. FB GRZEGORZ MROWIŃSKI

Mazowsze numerem 1 w produkcji sadowniczej i mlecznej w Polsce

W ubiegłym roku blisko połowa owoców zebranych z polskich drzew pochodziła z Mazowsza. Nasz region jest także krajowym liderem w hodowli drobiu i produkcji mleka. GUS przedstawił dane za 2023 r., z których wynika, że województwo mazowieckie jest jednym z czołowych producentów żywności w Polsce.

Rolnictwo to ważny sektor gospodarki Mazowsza. Nasz region mimo niskiej jakości gruntów rolnych jest liczącym się producentem żywności w skali całego kraju. Nasi rolnicy wyspecjalizowali się w produkcji owoców, warzyw, mięsa i mleka. W 2023 r. co drugi owoc zebrany z drzewa i co czwarta szklanka mleka pochodziły z Mazowsza. Województwo mazowieckie zajmuje pierwsze miejsce w kraju pod względem hodowli drobiu, a chów bydła to blisko 20% krajowego pogłowia tych zwierząt.

Ostatnie dane GUS pokazują, że nasz region dominuje w produkcji rolnej. Co drugie jabłko w Polsce pochodzi z Mazowsza, a nasze paprykowe zagłębie w okolicach Radomia dostarcza największą ilość tego warzywa w całej Europie Środkowo-Wschodniej. Nasi rolnicy zdobywają nagrody w licznych krajowych i europejskich konkursach i nie tylko dbają o tradycję, ale stale rozwijają oraz modernizują produkcję rolną i zwierzęcą – podkreśla marszałek Adam Struzik.

Produkcja rolna na Mazowszu – największym regionie w Polsce, jest mocno zróżnicowana w poszczególnych obszarach województwa. Centralna i południowo-zachodnia część regionu

wyspecjalizowała się w sadownictwie i uprawie warzyw, hodowla drobiu przeważa na północnym zachodzie regionu, natomiast w mleczarstwie wyspecjalizowała się część północno-wschodnia. Jak podaje GUS największą wydajność w tym obszarze osiągają powiaty: ciechanowski, ostrołęcki, mławski i siedlecki. Natomiast powiaty grójcki, radomski i garwoliński specjalizują się w produkcji sadowniczej.

Przestrzeń rolnicza w naszym województwie jest nie tylko zróżnicowana pod kątem produkcji, ale ulega ciągłym przemianom, także w związku ze zmianami klimatycznymi, których coraz intensywniej doświadczamy. Samorząd Mazowsza konsekwentnie wspiera naszych rolników w ich działaniach i inwestycjach, zarówno w rolniczą infrastrukturę – drogi dojazdowe do gruntów rolnych, jak i proekologiczne rozwiązania – choćby zbiorniki retencyjne czy melioracje wodne – podsumowuje członkini zarządu województwa mazowieckiego Janina Ewa Orzełowska.

W ubiegłym roku tereny wiejskie stanowiły ponad 93% powierzchni województwa mazowieckiego i były zamieszkiwane przez ponad 35% populacji Mazowsza. Podobną strukturę powierzchni w podziale na tereny miejskie i wiejskie mają województwa zachodniopomorskie, lubuskie, łódzkie i świętokrzyskie.

Publikacja Głównego Urzędu Statystycznego to XVI edycja raportu „Rolnictwo województwa mazowieckiego na tle kraju i pozostałych województw w 2023 r.”. Coroczne opracowanie prezentuje aktualny stan rolnictwa województwa mazowieckiego i obraz wsi mazowieckiej na tle Polski i pozostałych województw.

MM

Redakcja Tygodnika Ciechanowskiego informuje, że biuro ogłoszeń w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego 2 przyjmuje zamówienia na prenumeratę „Tygodnika” na rok 2024 w formie papierowej lub elektronicznej

Zamówienia przyjmujemy na adres: ogloszenia@ciechpress.pl promocja@ciechpress.pl telefonicznie pod nr tel 23 672 34 02, 23 672 44 96 lub osobiście w redakcji od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 do 16.00

Tygodnik ciechanowski

w prenumeracie

**taniej
wygodnie
punktualnie**

Teatralne południe w...

Był Klapsik jest Klaps

William Golding napisał „Władcę much” w 1954 r. Była to jego debiutancka powieść, która początkowo nie zdobyła większego uznania. Z biegiem lat zyskiwała jednak międzynarodową popularność i w końcu stała się jednym z najważniejszych dzieł literatury XX wieku. Powieść opowiada o grupie chłopców uwięzionych na bezludnej wyspie, którzy stopniowo pogrążają się w chaosie i przemocy, co stanowi alegorię ludzkiej natury oraz społecznych mechanizmów.

Czy więc za „Władcę Much” Golding otrzymał Nobla? Pośrednio. Otrzymał go dopiero 29 lat później nie za konkretną książkę, ale ogólnie za wybitne osiągnięcia literackie, a szczególnie za sposób, w jaki poruszał uniwersalne problemy dotyczące natury ludzkiej oraz kondycji moralnej człowieka. W uzasadnieniu podkreślono jego zdolność do przedstawienia ciemnych stron ludzkiej natury w formie alegorii, które są zarówno pełne wyrazu, jak i skomplikowane w swojej wymowie. Nie ulega jednak wątpliwości, że to właśnie „Władca much” jest jego najwybitniejszym dziełem.

Powieść została też dwukrotnie zaadaptowana na potrzeby kina, a każda z adaptacji oddała unikalną wizję Goldinga, starając się ukazać surową rzeczywistość, z jaką muszą zmierzyć się bohaterowie.

Pierwsza ekranizacja powstała w 1963 r., w reżyserii Petera Brooka. Film ten jest wierną adaptacją książki, nakręconą w czarno-białej stylistyce, co podkreśla jego surowość i brutalność. Obsada składała się z amatorów aktorów, co nadało filmowi autentyczności i naturalności. Adaptacja Brooka została doceniona za swoją wierność oryginałowi i surowe przedstawienie atmosfery beznadziei oraz rozpadu moralności w grupie chłopców uwięzionych na bezludnej wyspie.

Kolejna adaptacja powstała w 1990 roku w reżyserii Harry’ego Hooka. W przeciwieństwie do wersji z 1963 roku, film ten zawierał więcej elementów współczesnych i był kolorowy. Choć niektórzy krytycy uważali, że film nie oddał w pełni głębi i złożoności powieści, to jednak przemówił do szerszej widowni, zwłaszcza do młodszych odbiorców, dzięki bardziej przystępnej formie. W tej adaptacji wprowadzono pewne zmiany w stosunku do książki, jednak główny temat - upadek cywilizacyjnych wartości i przemiana dzieci w brutalną wspólnotę - pozostał kluczowy.

Adaptacja „Władcy much” na scenę teatralną jest wyzwaniem, głównie ze względu na surową naturę historii i brutalność przedstawianych wydarzeń. Mimo to, dramatyczne i psychologiczne wątki powieści są na tyle silne, że uczyniły ją doskonałym materiałem do wystawienia. Dlatego też była adaptowana przez wiele teatrów na całym świecie, zarówno jako spektakle dramatyczne, jak i w bardziej eksperymentalnych formach. Przedstawiano różnorodne interpretacje - od wiernych książkowemu pierwowzorowi po bardziej abstrakcyjne i współczesne podejścia. Przez ograniczoną przestrzeń teatralną wyspa, na której dzieje się akcja, była zazwyczaj symbolicznie przedstawiana, co pozwalało skoncentrować się na relacjach między bohaterami oraz stopniowym upadku norm moralnych.

W Polsce „Władca much” również doczekał się adaptacji scenicznych, między innymi w Teatrze Studio w Warszawie oraz innych ośrodkach teatralnych. Adaptacje te podkreślały uniwersalny wymiar opowieści o zderzeniu pierwotnych instynktów człowieka z regułami cywilizacji.

W minioną niedzielę odbyła się premiera „Władcy much” w Teatrze Klapsik działającym przy Powiatowym Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie. Karkołomnej adaptacji książki Goldinga dokonała **Marlena Szwejkowska-Kicińska**, a całość wyreżyserowała **Edyta Bojkowska-Kolak**. Obie panie podziwiam za pracę jaką w ten spektakl włożyły, bo była ona ogromna. Przełożenie tak skomplikowanej i wielowarstwowej powieści na obrazy teatralne, dostosowanie jej do umiarkowanej dojrzałości i umiejętności młodych wykonawców oraz pokazanie tego publiczności mając do dyspozycji tylko co, co same i własnymi rękami mogły stworzyć - to prawdziwe osiągnięcie, wymagające nie tylko myślenia teatrem, ale i determinacji.

I wreszcie wykrzesanie z bardzo młodych wykonawców takiej dojrzałości, aby problemy, które opisuje Noblista Golding pokazali oni wiarygodnie na scenie, świadczy o wielkiej umiejętności pracy z młodzieżą oraz zainspirowania jej wizją artystyczną. Także o wielkim zaufaniu jakie ci wykonawcy mają do swojej reżyserki-instruktorce.

Dwa bardzo ważne dla Goldinga i wręcz kulminacyjne dla moralnego przesłania opowieści wydarzenia: brutalne zabójstwa najważniejszych postaci - Simona i Prosiaczka spowodowały, że na moment stanęło mi serce. Tak upada cywilizacja i łamią się szczeble drabiny ewolucji człowieka. Bo obaj chłopcy symbolizują człowieczeństwo: Simon

ILUSTRACJA AI

jest symbolem dobra, niewinności i duchowego światła, które zostaje zniszczone przez ciemne, pierwotne instynkty i brutalność, jakie wylaniają się z chaosu na wyspie. Jego śmierć pokazuje, jak krucha jest ludzka moralność, gdy normy społeczne i zasady zostają porzucone.

Z kolei Prosiaczek pełni kluczową rolę w narracji oraz przesłaniu powieści. Symbolizuje inteligencję i racjonalność, rozum i porządek, wiedzę i naukę. Nie ma jednak fizycznej siły ani autorytetu, aby narzucić innym swoje pomysły. To pokazuje, jak często rozum przegrywa w starciu z brutalnymi instynktami, gdy cywilizacja przestaje obowiązywać. Jego śmierć to moment, w którym rozum i moralność zostają całkowicie odrzucone.

Edyta Bojkowska-Kolak kolejny raz pokazała, że myśli teatrem, opowiada obrazami, ma niezwykle kontakt z młodymi wykonawcami i cieszy się ich ogromnym zaufaniem.

Scenografia i dźwięk zapierały dech w piersiach.

I w tym momencie trzeba wymienić wszystkich, którzy ten spektakl stworzyli. Poza wymienionymi już wcześniej

paniami wielkie uznanie należy się wykonać: **Anieli Stypik, Antoniemu Kolakowskiemu, Łukaszowi Rogalskiemu, Gabrielowi Dybowskiemu, Zuzannie Jeskie, Idzie Piotrowskiej, Zuzannie Szymańskiej, Filipowi Rudnickiemu, Jackowi Nosarzewskiemu, Karolinie Kuczyńskiej, Łucji Kołodziej, Nadii Piotrowskiej, Bartoszewskiemu, Adamowi Woźniakowi, Adamowi Matusiakowi, Emilii Jurczak, Gabrieli Goździewskiej.**

Za dźwięk odpowiadał **Paweł Bartczak**, a za światło **Rafał Wachnik**.

„Władca much” jest niezwykle trudnym materiałem do adaptacji scenicznej ze względu na intensywną emocję, młody wiek bohaterów oraz brutalność, która jest kluczowym elementem fabuły. Jednak tematyka ta jest na tyle uniwersalna i ważna, że wciąż znajduje swoje miejsce na deskach teatralnych, skłaniając widzów do refleksji nad naturą ludzką i granicami cywilizacji. To ostatnie Klapsowi się udało. Bo okazało się, że nie wiadomo kiedy Klapsik nam dojrzał i stał się dużym Klapsem.

MAREK ŻBIKOWSKI

Millenium – 60 lat później

13 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyło się spotkanie, którego gościem był doc. dr Aleksander Kociszewski, wybitny historyk i regionalista.

Spotkanie było współorganizowane z Pracownią Dokumentacji Dziejów Miasta, zaś jego głównym tematem była publikacja „Millenium Ciechanowa” (wyd. Stacja Naukowa MOBN – Ciechanów 1969 r.), na którą złożyły się materiały z sesji naukowej poświęconej wielowiekowemu dziejom Ciechanowa i ziemi ciechanowskiej, zorganizowanej w grudniu 1965 r. Książka ta, jak to zostało wyartykułowane, jest pierwszą po wojnie publikacją dotyczącą dziejów miasta i ziemi ciechanowskiej.

Podkreślić należy, że Aleksander Kociszewski związany jest z zawodowe życie z Ciechanowem. Jest doktorem nauk humanistycznych, badaczem epoki napoleońskiej na Mazowszu, a także dziejów miasta. Był współtwórcą i animatorem społecznego ruchu naukowego na ziemi ciechanowskiej. W latach 1989–2013 był prezesem Ciechanowskiego Towarzystwa Naukowego. W 1991 r. został przewodniczącym rady naukowej Mazowieckiego Ośrodka Badań Naukowych. Pełnił funkcję dyrektora Krajowego Ośrodka Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury w Ciechanowie. Był także wykładowcą m.in. w Akademii Humanistycznej im. A. Gieysztora oraz Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej (obecnie Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. I. Mościckiego). Jest autorem ponad 30 książek i około 400 artykułów o tematyce historycznej i regionalistycznej, opublikowanych w pracach zbiorowych i cza-

Aleksander Kociszewski z rodziną

sopismach. Pośród wielu odznaczeń, także państwowych, posiada tytuł Ciechanowianin Roku (2001) oraz uhonorowany został „Medalem za zasługi dla Ciechanowa” (2022).

Spotkanie w bibliotece, zgromadziło licznie m.in. przez regionalistów, członków Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej i sympatyków biblioteki. Otworzyła je dyrektor tejże placówki Alicja Wodzyńska. Obszerna część tej niezwyklej lekcji historycznej o naszym mieście dotyczyła historii drukarni i drukarstwa oraz czasopiśmiennictwa w Ciechanowie. Padły nazwy wydawanych gazet: „Iskra”, „Kronika Ciechanowska”, „Ogniwo”; z czasów okupacji „Neue Zeit”, „Deutsche Wacht” i „Zichenauer Zeitung”, po wojnie „Głos Ciechanowa” i „Pięć rzek”.

Aleksander Kociszewski nakreślił okoliczności w jakich powstawało wydawnictwo „Millenium Ciechanowa”. Przywołał obchody 900-lecia Ciechanowa i 1000-lecia państwa polskiego, jakie miały miejsce w połowie lat 60. Ów historyczny pochod i układ gimna-

styczno – sportowy na stadionie miejskim w wykonaniu tysiąca uczniów ciechanowskich szkół, jakie miały wówczas miejsce, mogły wśród uczestników spotkania, przywołać bardzo nostalgiczne wspomnienia, bowiem wielu z nich uczestniczyło w tamtych wydarzeniach.

Kolejnym aspektem prelekcji były trudności związane z ukazaniem się „Millenium Ciechanowa” – pomysłem i samym drukiem. Wynikały one z ówczesnego systemu (PRL) – wymagany był szereg zgód na druk, cenzura, a także trudności z pozyskaniem papieru.

Wiadomo jest, że w momencie, kiedy powstało „Millenium” nasza wiedza na temat Ciechanowa była o wiele skromniejsza. Dziś możemy pewne rzeczy dopowiedzieć, wyjaśnić, czy nawet skorygować. Nie zmienia to jednak faktu, że „Millenium” można nazwać swoistym „białym krukiem” na ciechanowskim rynku wydawniczym.

Aleksander Kociszewski przedstawił także historię powołania w naszym mieście Ciechanowskiego Towarzystwa Naukowego, Mazowieckiego Ośrodka Badań Naukowych i wreszcie Krajowego Towarzystw jako Narodowej Instytucji Kultury.

Trwająca ponad godzinę prelekcja przyjęta została przez słuchaczy z wielką uwagą.

KRYSZTOF BIEŃKOWSKI

Hejt w szkole

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ciechanowie była miejscem kolejnej promocji książki – miniaturowy prozatorskiej „Koszmar z podstawówki”, a zarazem promocji niecodziennej.

Bohaterką spotkania i autorką książki była bowiem uczennica Zespołu Szkół nr 2 im. Adama Mickiewicza Amanda Kicińska. Młoda autorka podjęła się niezwykle trudnego tematu, jakim jest hejt wśród młodzieży. Ta oryginalna publikacja na temat zjawiska, niestety obserwowanego już w szkole podstawowej, zgromadziła liczną publiczność, wśród której zasiadło wielu młodych ludzi. Gościem specjalnym spotkania był senator Krzysztof Bieńkowski – mecenas wydania, a poprowadziła je Grażyna Czaplicka – kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego i Wiedzy o Regionie. Wydawcą – Oddział Ciechanowski Stowarzyszenia Autorów Polskich reprezentowała Janina Janakos Szymańska.

Dziś jest taki czas, w którym hejt zdominował się na dobre. Doświadczając tego i starsi i młodszy. Każdy, kogo dotknie, przeżywa to boleśnie, a młodzież i dzieci szczególnie. Brawurowo opisała to właśnie Amanda Kicińska podejmując niezwykle trudne sprawy relacji wśród nastolatków. Ważny temat i niewątpliwie sympatia dla młodziutkiej pisarki sprawił, że sala biblioteczna wypełniła się po brzegi. Byli bliscy Amandy, nauczyciele z jej szkoły, obszerne grono koleżanek i kolegów. Odebrali z sympatią występ Małgorzaty Kuc (śpiew), Julii Łurzykowskiej (gitara) i Jana Senderskiego (trąbka). Małgorzata i Julia, to koleżanki z klasy w szkole, Jan z klasy czwartej. Książka pt. „Koszmar z podstawówki”,

do której oryginalne rysunki na okładkę wykonała Ewa Janowska stanowiła inne, ciekawe odniesienie do współczesnego świata. Zabierając głos Senator Krzysztof Bieńkowski złożył gratulacje pisarce, w tym zwrócił szczególną uwagę na podjęcie niezwykle trudnego i ważnego tematu jakim jest hejt.

Interesująca zrecenzowała książkę Katarzyna Kowalska – poetka i polonistka z grupy literatów, która spotyka się od kilku lat na comiesięcznych warsztatach w PCKiSz. Katarzyna

napisała o prozie Amandy: „Urzekła mnie jej naturalność, styl prosty i swoboda języka. Czytając utożsamiałam się z główną bohaterką, gdyż mimo różnicy wieku, każdą z nas dotknął szeroko rozumiany hejt. Jednocześnie odbierałam tekst od strony rodzica, który zetknął się z doświadczeniem hejtu w szkole przez własne dziecko”. Wszyscy obecni otrzymali autorskie książki – kolejką o podpis była długa, zaś pisarka wystawiła puszkę na datki, które postanowiła przekazać do stowarzyszenia działającego na rzecz ofiar hejtu. Wydawcą książki Podkreśliły, że Amanda Kicińska poza aktywnością w szkole, została przewodniczącą Młodzieżowej Rady Miasta IX kadencji przy prezydencie Miasta Ciechanowa.

KRYSZTOF BIEŃKOWSKI

FOT. KB

Gdy bliski nie wraca do domu...

Na początku listopada, jak co roku, obchodziliśmy święto zmarłych. Dla wielu Polaków jest to okazja do wspominania lub pożegnania bliskich. Święto zmarłych daje również poczucie domknięcia pewnych spraw. Osoba wierząca wie, że koniec doczesnego życia oznacza rozpoczęcie następnego w innym, lepszym świecie. Osoba niewierząca może czerpać pociechę z tego, że doczesne trudy zmarłego już się zakończyły.

Co jednak, gdy wspomniane zamknięcie nie jest możliwe? Gdy przyjaciele i rodzina nie mają pojęcia, co dzieje się z ich bliskimi, nie wiedzą, gdzie się znajdują, ba – czy w ogóle żyją? Z takim ciężarem muszą zmagać się ludzie, których bliscy zniknęli bez śladu. Żadnej wiadomości, żadnego kontaktu – nic. W głowie kotłują się setki pytań – co się stało, czy wydarzyło się ostatnio coś nietypowego, na co nie zwrócili uwagi? I oczywiście najważniejsze – gdzie się znajduje bliska osoba i czy jeszcze kiedyś ją zobaczą?

Siedem lat bez śladu

14 kwietnia 2017 roku, o godzinie 8.20, **Dominika Paćkowska**, młoda dziewczyna z Płocka, wychodzi z domu bez dokumentów i telefonu. Chwilę wcześniej informuje domowników, że idzie do kościoła – tego dnia wypadł Wielki Piątek. Moment, w którym zamknęły się drzwi, był ostatnią chwilą, kiedy Dominikę widzieli jej bliscy. Gdy kilka godzin później dziewczyna nie dawała żadnego znaku życia, rodzina zaczęła się poważnie niepokoić. Ostatecznie zgłosiła zaginięcie.

Dominika wyszła z domu ponad 7 lat temu bez dokumentów i telefonu. Jej poszukiwania do dzisiaj nie przyniosły rezultatu

Dominika zniknęła i do dzisiaj się nie odnalazła. Co się z nią stało? Najprawdopodobniej nie dotarła do kościoła. Ostatni raz kamery zarejestrowały ją, gdy wchodziła na most im. Legionów Piłsudskiego w Płocku. Niestety nie udało się stwierdzić z całkowitą pewnością, gdzie udała się dalej. Kamera na moście działała w systemie obrotowym, z czasem pełnego obrotu równym dwie i pół minuty. Gdy kamera wróciła do pozycji wyjściowej, Dominiki na moście już nie było.

Powstało kilka hipotez na temat przyczyn zaginięcia dziewczyny. Śledczy wskazywali, że mogła rzucić się z mostu do Wisły – za tą tezę przema-

wiała materiały i zapytania w wyszukiwarce na telefonie i w komputerze Dominiki. Dotyczyły sposobów na popełnienie samobójstwa. Rozpoczęły się poszukiwania. Mimo dokładnego zbadania dna rzeki wokół mostu, ciała nie odnaleziono.

Według drugiej hipotezy, dziewczyna uciekła, aby rozpocząć nowe życie. Dziennikarz śledczy Janusz Szostak twierdził, że dziewczyna znajdowała się w trudnym dla siebie okresie, była przytłoczona problemami, o których nie mogła (a przynajmniej myślała, że nie może) z nikim porozmawiać. Jednak na poparcie tezy o ucieczce również brakuje dowodów. Jeśli Dominika żyje, ma dzisiaj 24 lata.

Potencjalne przyczyny

Przeglądając się hipotezom dotyczącym zaginięcia Dominiki Paćkowskiej można zauważyć, że jak w soczewce skupiają one najczęstsze przyczyny zaginięć – problemy emocjonalne, poczucie mierzenia się z nierozwiązywalnym problemem, chęć odebrania sobie życia, wreszcie – świadoma decyzja o opuszczeniu bliskich.

Najczęstsze przyczyny, z powodu których człowiek nagle znika, różnią się w zależności od wieku. W przypadku małych dzieci najczęstszą przyczyną zniknięcia są zaniedbania opiekuńcze. Maluchy są ciekawe świata, często idą za tym, co w danym momencie najbardziej je zainteresuje, nie zdając sobie sprawy z czyhających na nie niebezpieczeństw. Oddalają się od domu, czasem na znaczne odległości, potem nie potrafią same wrócić.

W przypadku nastolatków w grę najczęściej wchodzi świadoma chęć ucieczki z domu. Młodzi ludzie, zwłaszcza w wieku nastoletnim, mierzą się z różnymi problemami, takimi jak presja ze strony rodziny, rówieśników albo szkoły. O swoich problemach, także emocjonalnych, boją się lub nie chcą mówić, nie czują, że ktoś chce ich wysłuchać. Ostateczną formą ucieczki od problemów staje się ucieczka prawdziwa, która często prowadzi do zaginięcia.

Wśród osób dorosłych (do 60. roku życia), decyzja o opuszczeniu bliskich najczęściej jest świadoma, jej motywacje mogą być jednak złożone. Depresja lub inne zaburzenia psychiczne, problemy finansowe i różnego rodzaju uzależnienia mogą sprawić, że człowiek opuszcza bliskich, ponieważ ma poczucie, że jest dla nich ciężarem. Zdarza się również tak, że osoba zaginiona nie chce zostać odnaleziona. Czasami problemy i złe relacje rodzinne sprawiają, że ludzie chcą odejść, zacząć wszystko od nowa. Jak podaje podkom. Monika Jakubowska, oficer prasowy Komendy Miejskiej Policji w Płocku, jednym z najczęstszych powodów zaginięć jest świadome zerwa-

nie kontaktu z rodziną, kiedy to osoby odnalezione nie wyrażają zgody na udzielanie informacji bliskim na temat miejsca ich pobytu. Od początku tego roku do płockiej komendy wpłynęło 96 zawiadomień o zaginięciach. 95 osób udało się odnaleźć, jednak o miejscu pobytu części z nich rodzina nie została powiadomiona. Dlaczego? Ponieważ odnalezieni sobie tego nie życzyli.

Najczęstszą przyczyną zaginięć wśród seniorów są choroby wieku starczego – demencja, choroba Alzheimera. Zdarzają się również problemy czysto fizyczne, na przykład zawał serca w trakcie spaceru lub wypadek skutkujący zanikiem pamięci. W wielu przypadkach w grę wchodzi również depresja. Jak mówi Izabela Jezierska-Swiergiel z Fundacji ITAKA, depresja u osób starszych nierzadko jest niedostrzegana, myli się ją z wycofaniem społecznym, częstym u ludzi w podeszłym wieku. Struktury społeczne w dzisiejszych czasach bardzo się zmieniły. Niewiele jest już domów wielopokoleniowych. Dziadkowie nie opiekują się codziennie swoimi wnukami, czasem w ogóle nie mają z nimi kontaktu. To sprawia, że czują się niepotrzebni. Popadają w depresję i decydują się zniknąć z oczu świata.

Złe intencje

Ostatnią przyczyną zaginięć są przypadki, w których osoba znika w wyniku przestępstwa, na przykład porwania lub morderstwa.

Katarzyna spotykała się z niejakim Andrzejem, później oskarżonym o rozbój na terenie Płocka. Czy mężczyzna może coś wiedzieć o jej zaginięciu?

Katarzyna Iwańska zaginęła 14 stycznia 2004 roku. Miała 18 lat, chodziła do liceum w Gąbinie pod Płockiem. Katarzyna spotykała się z Andrzejem, 30-latką, dobrze znanym w okolicy. Mężczyzna dawał jej liczne prezenty, jeździł z nią do klubów. Zauroczył ją, a jednak Katarzyna chyba wstydziła się tego związku, bo przy znajomych nazywała Andrzeja „wujkiem”. Jej rodzina nie akceptowała ich relacji.

Dwa dni po zaginięciu dziewczyny Andrzej zapukał do drzwi jej rodzinnego domu. Był przejęty, mówił, że umówił się z Katarzyną na spotkanie, ale nie może się do niej dodzwonić. Zadeklarował pomoc przy poszukiwaniach.

Później rodzice Katarzyny zaczęli dostawać sms-y podpisane nazwiskiem ich córki. Wynikało z nich, że dziewczyna ukrywa się przed zorganizowaną grupą przestępczą i prosi, by nie próbowali jej szukać.

Nastolatki nie udało się odnaleźć. Kilka miesięcy później na terenie Płocka odnotowano szereg napadów na sklepy spożywcze. Napastnik udawał, że chce zapłacić za towar i brutalnie atakował sprzedawcę, gdy ten nachylał się nad kasą. Dzięki zebranemu materiałowi dowodowemu sprawcę udało się zatrzymać. Okazał się nim Andrzej.

Policja zabezpieczyła dowody w jego mieszkaniu. Znaleźli telefon, z którego, jak się okazało, wysyłane były sms-y do rodziny zaginionej. Mężczyzna twierdził, że kupił telefon na czarnym rynku, całą sprawę określił mianem „nieporozumienia”.

30-latek został oskarżony o rozbój, nie usłyszał jednak żadnych zarzutów w kwestii zaginięcia Katarzyny. Policja nie miała wystarczająco mocnych dowodów, by połączyć go ze sprawą. Czy doszło do porwania, może morderstwa? Niewykluczone. Sprawa jednak do dzisiaj nie jest wyjaśniona, a jedyny człowiek, który mógłby rzucić na nią choć odrobinę światła, uparcie milczy.

Bez śladu

Są również takie przypadki, kiedy przyczyna zaginięcia nie jest znana nawet po latach, trudno nawet wysnuć konkretną tezę. Tak było w przypadku zniknięcia **Łukasza Brzozowskiego** z Gołotczyzny.

Łukasz zaginął 9 grudnia 2017 roku. Wyszedł z domu o 9.00 rano, od tamtego czasu nie dał znaku życia. Rok później jego telefon udało się odnaleźć przy rzece niedaleko Nowego Miasta. Rzeka i pobliski zalew zostały zbadane przez pletwonurków. Jednocześnie prowadzone były działania na lądzie, policjantów w poszukiwaniach wspierali strażacy. Niestety, wszystko to nie przyniosło rezultatu. Aż do teraz, sześć lat później, Łukasz nie został odnaleziony.

Zaginieni w statystykach

W Polsce rokrocznie odnotowuje się około 13 tys. przypadków zaginięć. Liczba ta, z pewnymi wahaniami, jest od pięciu lat stała. Jeśli spojrzeć na statystyki sprzed 2018 roku, kiedy rokrocznie odnotowywano 17, a czasami nawet 20 tys. zaginięć, można by pomyśleć, że notujemy spadek. Tak jednak nie jest. W czerwcu 2018 roku weszło w życie Zarządzenie nr 48 Komendanta Głównego Policji, które zmieniło sposoby kategoryzowania zaginięć. Z głównej statystyki wyłączono porwania rodzicielskie i poszukiwania opiekuńcze, czyli sytuacje, w których poszukiwana jest osoba nieletnia, która oddaliła się samowolnie ze schroniska lub zakładu poprawczego. Te ostatnie wyłączono po to, by nie fałszować statystyk. Często bowiem zdarza się, że nieletni przebywa-

jący w zakładzie opiekuńczym wielokrotnie podejmuje próby ucieczki, czasem tylko po to, by spędzić noc w domu u znajomego – zakład musi zgłaszać każdy taki przypadek, a każde zgłoszenie wlicza się do puli. W płockiej komendzie odnotowano w tym roku 35 zgłoszeń zaginięć osób w wieku między 14 a 18 rokiem życia. Większość dotyczyła osób przebywających w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, z czego aż czternaście odnosiło się do tej samej osoby.

Co roku udaje się odnaleźć 95% zaginionych. Rozwiązanie sprawy dotyczy zarówno żywych, jak i martwych, nie zawsze więc można mówić o szczęśliwych zakończeniach. Co z pozostałymi 5%? Są to osoby, które odnajdują się w latach późniejszy – na przykład osoby, których zaginięcie zostało zgłoszone w roku 2023, a odnalazły się dopiero w 2024.

Przypadki takie jak Łukasza Brzozowskiego zaliczają się do tak zwanych zaginięć długotrwałych, a więc takich, w których osoba ma status zaginionej przez dłuższy czas. Niestety tego typu przypadki bardzo rzadko znajdują rozwiązanie, a ich liczba od lat utrzymuje się na tym samym poziomie.

Łukasz wyszedł z domu w grudniu 2017 roku, w godzinach rannych. Od tamtej pory nie dał znaku życia

Jak zapobiec zaginięciu?

Najkrótza odpowiedź mogłaby brzmieć – dbać o wzajemne relacje. Uczyć się rozmawiać i wspierać. Interesować się aktywnie tym, co dzieje się z naszymi bliskimi. Ważna jest obustronna nauka otwartości, zwłaszcza w relacjach z nastolatkami, które mogą bać się mówić o swoich problemach. Fundacje pomocowe, takie jak Itaka, często prowadzą wykłady i konferencje poświęcone takim tematom jak depresja, zdrowie psychiczne czy bezpieczeństwo najmłodszych.

Co jednak wówczas, gdy już dojdzie do zniknięcia? Przede wszystkim – nie zwlekać, od razu iść lub dzwonić na policję. Wbrew mitom, wykreowanym przez filmy i telewizję, zaginięcie można zgłaszać od razu, nie trzeba czekać doby lub 48 godzin, by policja przyjęła zgłoszenie.

Po drugie, rozpowszechnienie informacji. Fundacje, takie jak wspomniana już Itaka, pomagają w upublicznieniu wizerunków, prowadzą bazy danych osób zaginionych. Niosą również pomoc psychologiczną i prawną. Należy jednak pamiętać, że działania mogą podjąć dopiero po oficjalnym zgłoszeniu sprawy na policję.

PIOTR BIEROŃ

Bushcraft, czyli sztuka przetrwania w dziczy, zyskuje w naszym kraju w ostatnich latach coraz większą popularność. Co prawda za pasem zima, ale to wcale nie musi być ograniczenie – tę formę rekreacji można bowiem uprawiać przez cały rok.

Bushcraft jest sztuką przetrwania opartą na konkretnych umiejętnościach oraz wiedzy (takiej jak np. rozpalanie ognia, budowanie schronienia, pozyskiwanie wody i pożywienia, nawigacja, wykorzystanie dostępnych narzędzi oraz... szacunek dla natury). Trzeba jednak odróżnić bushcraft od survivalu.

Survival ma wiele definicji, łącząc wiedzę i umiejętności w wielu różnych dziedzinach, dzięki którym można przetrwać w sytuacjach kryzysowych. I nie chodzi tu tylko o przetrwanie w lesie, czy w górach, lecz także podczas wojny, czy kataklizmu. Survival może oznaczać po prostu umiejętność przeżycia. Bushcraft zaś można pojmować bardziej jako rekreację na łonie natury, choć potrzebne do jego uprawiania umiejętności można wykorzystać w survivalu.

Ponad 600 tys. ha

Uprawianie bushcraftu jest w Polsce całkowicie legalne. Niestety nie ma już praktycznie w naszym kraju miejsc zupełnie dziewiczych i „niczych”, nie wszędzie więc można rozbić obóz, nie mówiąc już o rozpaleniu ogniska, a do niektórych miejsc (np. lasów) nie można czasem nawet wchodzić. Mimo to właśnie lasy wydają się najlepszą opcją. Planując bushcraft w lesie, co prawda musimy pamiętać o przestrzeganiu prawa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, jednak tu na przeciw naszym oczekiwaniom wychodzą Lasy Państwowe oferując swój program pod nazwą „Zanocuj w lesie”.

„Zanocuj w lesie” to projekt, dzięki któremu Lasy Państwowe udostępniły do dyspozycji miłośników bushcraftu i survivalu ponad 600 tysięcy hektarów w 425 nadleśnictwach. Na wyznaczonych obszarach nie trzeba zgłaszać swojego pobytu. Wyjątkiem jest nocleg w grupie większej niż 9 osób i/lub powyżej dwóch nocy, wtedy należy wysłać zgłoszenie mailem na adres odpowiedniego nadleśnictwa nie później niż dwa dni robocze przed planowanym noclegiem i czekać na odpowiedź.

Obszary leśne wyznaczone do biwakowania można znaleźć na mapie Banku Danych o Lasach (bdl.lasy.gov.pl) – dostępna jest także aplikacja mBDL, na mapie portalu czasowlas.pl oraz na stronach poszczególnych nadleśnictw.

Gdzie nocować?

Nadleśnictwo Ciechanów wyznaczyło do tego celu tereny leśnictwa Gołoty (na granicy gmin Ciechanów i Ojrzeń) oraz Dunaj (w pobliżu Klic).

- Wyznaczone zostały najatrakcyjniejsze obszary znajdujące się w pobliżu rzek, dające możliwość obozowania w urokliwym i dogodnym zarazem miejscu – przekazuje nadleśnictwo.

Nadleśnictwo Płońsk wyznaczyło duży obszar leśny w rejonie Naruszewa.

Nadleśnictwo Dworki proponuje tereny leśnictwa Białuty (w pobliżu msc. Iłowo-Osada), Krajewo (w granicach miasta Mława), Iłowo (w pobliżu Zalewu Ruda), Łomia (dwa obszary - w sąsiedztwie zalewu oraz w sąsiedztwie rzeki Mławki) i Bieżany (w pobliżu Radzanowa).

- Wyznaczone miejsca zapewniają pełen wachlarz atrakcji dla osób odwiedzających obiekty, które łączą walory krajobrazowo-przyrodnicze Wzniesień Mławskich, Zalewu Ruda, Doliny Wkry i Mławki oraz historię regionu tj. schrony bojowe i okopy, cmentarze żołnierzy i ofiar z okresu I i II wojny światowej. Zapewniają możliwość przebywania na terenie lasów mieszanych, jak i typowo iglastych – informuje nadleśnictwo.

Przasnyskie nadleśnictwo wyznaczyło duży obszar leśny na północnym krań-

Las w Gołotach

cu nadleśnictwa, obejmujący leśnictwo Jarzynny Kierz i Lipowiec.

- Wyznaczony obszar jest bardzo urozmaicony pod względem rzeźby terenu oraz składu gatunkowego drzewostanów. W wyznaczonym terenie znajduje się ścieżka rowerowa (trasa niebieska i zielona), na której możemy podziwiać wiele walorów kulturowych, godne uwagi są: pomnik Wiktora Zacheusza Nowowiejskiego ps. „Jeż”, miejsce posadzenia 18 dębów dla uczczenia pamięci ofiar zbrodni Katyńskiej, kapliczki, świerk istebniański – wyjątkowe drzewko, które zostało wyhodowane z nasion poświęconych przez Benedykta XVI w 2006 r. oraz najwyższe wzniesienie północnego Mazowsza Góra Dębowa (236 m n.p.m.) - czytamy na stronie nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Parciaki przygotowało w pobliżu Makowa Mazowieckiego strefy - Grądy, Krasiniec, Podoś i Bramura.

Nadleśnictwo Pułtusk zachęca zaś do korzystania z programu na terenie leśnictwa Kaszewiec i Jurgi (w pobliżu miejscowości Różan).

Szacunek dla natury

Na stronach poszczególnych nadleśnictw dostępne są odnośniki do szczegółowych map tych terenów, współrzędne miejsc do rozpalenia ognisk (o ile takie są wyznaczone), regulamin korzystania z obszaru, zasady bezpiecznego korzystania, a także cała masa przydatnych informacji.

Dodajmy, że z aplikacji mBDL można ściągnąć mapę obszaru, która może przydać się offline, wobec ewentualnego braku zasięgu.

Zanim rozpoczniemy wyprawę, sprawdźmy czy na wybranym przez nas terenie nie ma stałych lub okresowych zakazów wstępu (np. z powodu zagrożenia pożarowego).

Planując nocleg w lesie w ramach programu trzeba też mieć świadomość, że wyznaczone tereny pozbawione są udogodnień, infrastruktury sanitarnej, czy noclegowej, a więc po naszej stronie jest konieczność odpowiedniego przygotowania się, w tym znalezienia miejsca do noclegu. Lasy Państwowe rekomendują użycie własnego hamaka, czy płachty biwakowej, a w przypadku rozbięcia namiotu, trzeba to robić na trwałej nawierzchni, bez szkody dla runa leśnego i bez rozgarniania ściółki.

- Należy pamiętać, że bez względu na to, jakiego sprzętu będzie się używać do wypoczynku, nie może on niszczyć drzew, krzewów oraz runa leśnego. Utrzymany jest także zakaz używania otwartego ognia poza wyznaczonymi do tego miejscami – zaznacza LP.

Miejsce do rozpalenia ogniska wyznacza nadleśniczy, podobnie jak możliwość (lub jego brak) używania kucharek gazowych. Nie można również samemu pozyskiwać drewna na

Niezbędnik bushcraftowca

ognisko, sprawdźmy więc wcześniej, czy nadleśnictwo je zapewnia. Można za to korzystać z owoców runa leśnego i grzybów. Należy także zabrać ze sobą worek na odpadki, gdyż w lasach nie ma koszy na śmieci.

- Wybierając się do „leśnego hotelu” należy pamiętać, że w lesie nie ma kranów, bieżącej wody, restauracji, czy parkingu. Są za to wspaniałe przyroda, dzikie zwierzęta czy owady i nie zawsze sprzyjające warunki atmosferyczne. Akcja „Zanocuj w lesie” skierowana jest przede wszystkim do osób przygotowujących do bytowania w trudnych warunkach terenowych. Spędzenie nocy w lesie to zetknięcie się z dziką przyrodą w całej okazałości. Dlatego nie należy zapominać o zasadach bezpieczeństwa, zdrowym rozsądku oraz przestrzeganiu regulaminu – podkreślają Lasy Państwowe.

Niezbędny ekwipunek

Do bushcraftowej lub survivalowej wyprawy należy się odpowiednio przygotować. Podstawą jest oczywiście odpowiednia odzież i obuwie, dostosowane do przewidywanych warunków atmosferycznych i nieprzemakalne. Nie można się też obyć bez jedzenia i picia. Żywność powinna być długotermino-

wa, należy też pamiętać o nawodnieniu. Przydać się może niezbędnik, termos, manierka, czy menażka, a być może też – w kryzysowych sytuacjach – tabletki lub filtry do uzdatniania wody. W zależności od wybranej formy noclegu – śpiwór, karimata, hamak, czy namiot. W ekwipunku powinna się też znaleźć apteczka pierwszej pomocy.

Zestaw survivalowca to także pewne podstawowe narzędzia i sprzęty, które ułatwią radzenie w sobie w różnych sytuacjach. Niezbęd-

nym narzędziem jest w tym przypadku solidny nóż. Można również zaopatrzyć się w tzw. multitool, czyli wielofunkcyjne narzędzie, oferujące takie akcesoria, jak np. nóż, kombinerki, śrubokręt, piła, otwieracz do butelek i konserw i inne, a niektóre choćby toporek i młotek. Podstawowym elementem jest także krzesiwo. Co prawda można je zastąpić zapalniczką lub zapalkami, ale przecież bushcraft to sztuka przetrwania. Za pomocą nowoczesnego krzesiwa (magnezowego, ferroceroowego lub z wysokowęglowej stali) można z łatwością i do tego w efektywny sposób rozpaść ognisko w każdych warunkach – wystarczy zeszkrobać nieco wierzchniej warstwy z przęka na przygotowaną rozpalakę, a potem energicznie potrzeb nożem lub dołączonym do krzesiwa iskrownikiem. Bushcraft to także orientacja w terenie, dlatego przyda się kompas lub mapa. Nie należy zapominać także o zabraniu ze sobą latarki. Zawsze może przydać się linka (tzw. paracord), czy też gwizdek do sygnalizacji naszego położenia w razie potrzeby. Jeśli koniecznością okaże się pozyskanie opału, można zabrać ze sobą toporek. W niektórych miejscach (choć raczej nie w lesie) pożyteczna będzie saperka.

W internecie można też nabyć gotowe zestawy survivalowe, dopasowane do

potrzeb. W takich zestawach można znaleźć także inne ciekawe akcesoria, jak np. długopisy taktyczne, opaski survivalowe, płomieniówki, czy też tzw. karty przeżycia.

W sytuacji kryzysowej

A co zrobić, kiedy się zgubimy? - Przede wszystkim nie wpadać w panikę – informuje strona czasowlas.pl - Usiądź chwilę, zbierz myśli i przypomnij sobie opis terenu w którym jesteś. Warto wytyczyć słuch, bo czasem słychać z daleka szum głównej drogi, pociąg lub odgłosy miasta. Dokładnie zapamiętaj miejsce, gdzie aktualnie jesteś i spróbuj ustalić kierunki świata. (...) Popatrz na stare drzewa, które są zwykle omszone od północnej strony. Spójrz na położenie słońca i zegarek, wiadomo już będzie gdzie jest południe lub zachód, bo najczęściej gubimy się w godzinach popołudniowych. Przed wyjściem do lasu dobrze jest zaopatrzyć się w mapę leśną (...) Kolorami są tam oznaczone gatunki drzew, można odczytać wiek drzewostanu, a przede wszystkim numer oddziału leśnego. Łatwo ustalić w terenie w jakim oddziale jesteśmy, bo w południowo-zachodnim narożniku każdego oddziału znajdziemy słupkę oddziałową, gdzie na białym tle czarną farbą wypisane są numery okolicznych oddziałów. Gdy nie masz mapy ani kompasu, słupka pozwoli z łatwością ustalić kierunek północny. Gdy na słupku są numery czterech oddziałów to narożnik pomiędzy dwoma najniższymi numerami wskazuje północ.

Noc w lesie to z pewnością ekscytująca i niezapomniana przeżycie. Zapewne nieco ryzykowne, choć mniej, niż można by się spodziewać, wszak polskie lasy to nie dżungla, gdzie na każdym kroku czai się niebezpieczeństwo. To przede wszystkim wspaniała przyroda, zwłaszcza jeśli jest odpowiednio przygotowana i doświadczona z należytym rozsądkiem.

Czy wśród naszych czytelników są także miłośnicy tego typu stylu życia? A może chcieli by nam o tym opowiedzieć?

RADOSŁAW KOWALSKI

Podróżowanie dla wielu osób stało się pasją i sposobem na spędzanie czasu wolnego. Pokochaliśmy wyjazdy spontaniczne oraz te długo planowane i organizowane. Rozwój technologii daje nam szansę na przemieszczanie się wieloma środkami lokomocji. Z Polski najszybszą formą dotarcia do państw na zachodzie Europy jest samolot.

Postanowiliśmy (razem z partnerem) dotrzeć do Włoch innym, równie popularnym środkiem transportu, choć wcale nie tak oczywistym. Pociągiem.

Wybierając ten środek transportu nie musimy się przejmować ograniczeniami w ilości bagażu. Na dworzec możemy przyjść nawet kilka minut przed odjazdem, zabrać napoje i przekąski, których nie wolno wносить do samolotu. Kupując bilety z miesięcznym wyprzedzeniem, trafiają się różnego rodzaju zniżki i promocje.

Podróż podzielona została na etapy, gdyż nie ma bezpośredniego połączenia.

Rzeszów – Wiedeń

Pociąg z Rzeszowa wyrusza o godz. 12.29 i do Wiednia dociera przed godz. 20.00. Bilety można kupić w cenie od około 100 zł w klasie II. Trasa biegnie przez Czechy i Austrię, więc jadąc możemy jednocześnie zwiedzać podziwiając widoki za oknem. W Wiedniu posta-

Wygląd włoskich pociągów Trenitalia jest mocno futurystyczny

Widoki z okna pociągu

Pociąg do Włoch

Wenecja - Plac św. Marka

Wenecja - transport wodny

nowiliśmy wziąć nocleg i skorzystać z okazji, aby chociaż w niewielkiej części zobaczyć piękną stolicę Austrii. Warto jednak rozważyć pomysł pozostania w tym mieście na dłużej, jeżeli czas na to pozwala. Można też potraktować Wiedeń tylko jako miejsce przesiadkowe i kupić bilet na kolejny pociąg – tym razem do Włoch. Siatka połączeń jest mocno rozbudowana, dlatego już od podróżujących zależy, które połączenie wybrać.

Wiedeń – Wenecja

Następnego dnia przed południem wsiedliśmy do pociągu relacji Wiedeń – Wenecja, który bezpośrednio dociera do celu. Bilety zakupić można dużo wcześniej na stronie internetowej. Ceny wahają się w zależności od terminu wyjazdu oraz sezonu. Przy odrobinie szczęścia trafić można na przykład na atrakcyjną cenę czyli 132 zł. Pociąg tej relacji obsługiwany jest przez austriackiego przewoźnika ÖBB. Podróż jest bardzo wygodna. Pociąg wyposażony jest w kontakty, czyste i całkiem spore toalety, a wagony są bezprzedziałowe. Podróż pociągiem tej relacji, to jedna z najlepszych decyzji, jaką można podjąć. Trasa biegnie przez Austrię i Włochy, a widoki za oknem są tak spektakularne, że trudno oderwać wzrok. Pociąg przejeżdża przez małe miasteczka i większe miasta, rzeki, jeziora, a większa część trasy biegnie przez Alpy. Widok majestatycznych gór zapiera dech w piersiach. Praktycznie na całej trasie austriackiej nie tych widoków nie zakłóca. Na trasie włoskiej jest już więcej tuneli. Ale również mamy do czynienia z widokami

Wiedeń

wartymi zawieszenia na nich oka. Góry, lasy oraz coś, co jest bardzo charakterystyczne dla tego kraju czyli słynne włoskie winnice, które ciągną się kilometrami. Ostatni etap trasy (około 4 km) biegnie mostem łączącym część lądową i wodną. Po obu stronach rozpościera się widok na morze i małe wysepki. Około godziny 20 pociąg dociera do stacji końcowej Santa Lucia w Wenecji. Można wysiąść też wcześniej, na lądzie stałym na stacji Wenecja Mestre. Stacja Santa Lucia zaś znajduje się w samym sercu Wenecji, obok Wielkiego Kanalu (Canal Grande). Wenecja to miasto bez samochodów. Poruszają się po niej można tylko pieszo, albo drogą wodną: autobusami Vaporetto lub taksówkami.

Dlatego warto przed przyjazdem rozważyć opcję bagażu w postaci plecaka, gdyż dotarcie do miejsca noclegu z walizką, którą trzeba wnieść i znieść z niezliczonych mostów i mostków i manewrować między turystami może sprawić nie lada kłopot.

Zwiedzanie Wenecji jest zupełnie nowym i zaskakującym doświadczeniem. Przede wszystkim przyjemną odmianą jest brak samochodów, rowerów, hulajnóg i innych pojazdów kołowych. Można spacerować bez obaw. Również brak znanych nam z większości miast ulic i chodników sprawia, że eksplorowanie tego jakże innego miasta jest wspaniałą przygodą. Na próżno posiłkować się nawigacją w telefonie. Mnogość mostów, zaułków, uliczek sprawia, że

Florencja

nawigacja lekko „wariuje”. Oczywiście zwiedzać Wenecję można również z łódek i gondol. Z pewnością jest to inne i warte spróbowania doświadczenie.

Wenecja – Florencja

Ponieważ trafiliśmy na porę deszczową i koło południa rozpadło się na dobre, bez żalu wsiedliśmy do kolejnego pociągu, który zawiózł nas do następnego miasta na naszej pociągowej trasie – Florencji. Doświadczaliśmy wtedy innego wymiaru podróżowania. We Włoszech szybkie linie kolejowe obsługuje firma Trenitalia, a pociągi Frece (Strzała), występują w trzech wersjach nazwanych od ich kolorów: Frecciarossa, Frecciabianca i Frecciargento. Ich wygląd jest mocno futurystyczny, widać, że projektanci naszego polskiego Pendolino mocno się na tych pociągach wzorowali. My mieliśmy okazję podróżować tym pierwszym, czerwonym. Potrafi osiągnąć prędkość do 300 km/h. I były momenty, głównie w tunelach, kiedy ta prędkość faktycznie była bardzo wysoka. Niestety, w tunelu nie dało się tego odczuć, bo nie było krajobrazu przesuwanego się za oknem. Wiadomo było o tym z ekranów, na których ta prędkość się wyświetlała. Pociągi są bezprzedziałowe, podzielone są na kilka klas oraz strefy dla rodzin czy spotkań biznesowych. Standard tych pociągów jest wysoki. Mimo prędkości, które potrafią osiągać, pociągi włoskie mają wiele wspólnego z polskimi – punktual-

nością nie grzeszą. W większości przypadków spowodowane jest to strajkami kolejarzy, które zdarzają się z dość dużą częstotliwością. Dlatego zawsze warto wcześniej upewnić się, czy podróż dojdzie do skutku, aby móc zorganizować alternatywny sposób transportu. Natomiast ceny na tego rodzaju pociągi są najwyższe, gdyż czas przemieszczania się pomiędzy miastami jest bardzo szybki. Bilety kupowaliśmy oczywiście dużo wcześniej on-line. Z pewnością

można byłoby spróbować tańszej wersji w pociągu niższej klasy, ale naszym celem i marzeniem było przejechać się właśnie takim superszybkim pociągiem. Dworzec Santa Maria Novella we Florencji jest usytuowany blisko centrum. Żeby wejść na perony, podobnie jak na lotniskach trzeba przejść przez bramki, skanując uprzednio bilet. Przyzwyczajeni do braku pojazdów w Wenecji, musieliśmy się przestawić na zwykłe ulice i chodniki, pełne pojazdów kołowych. Najbardziej uciążliwe są wszechobecne taksówki, na które trzeba nieustannie uważać, gdyż przeciskają się wąskimi uliczkami starówki, stanowiąc niedogodność dla ogromnej rzeszy turystów. Póki padał deszcz, dało się odczuć brak aż takiej ilości zwiedzających, jednak gdy tylko opady ustały, miasto natychmiast zappełniło się osobami, których tak jak nas przyciągnęła sława tego miasta.

Florencja – Rzym

Ostatnim etapem naszej przygody kolejowej była podróż do wiecznego miasta – Rzymu. Dojechać pociągiem można na dwie główne stacje: Roma Termini oraz Roma Tiburtina. Termini położony jest w samym centrum i skomunikowany jest z całym krajem, ale również z miastami w innych państwach Europy. Jest centrum przesiadkowym dla wielu linii kolejowych, autobusowych oraz metra. Z placu dworcowego odjeżdżają piętrowe autobusy turystyczne (hop-on, hop-off), z których skorzystaliśmy, aby móc w czasie naszego niezbyt długiego pobytu zobaczyć w stolicy Włoch jak najwięcej. Opcja ta jest bardzo wygodna, gdyż autobusy kursują co kilkanaście minut, można wsiadać i wysiadać na wszystkich przystankach na trasie. Zanim zakupi się bilet (można on-line, można też bezpośrednio od osób stojących na trasie i oferujących sprzedaż), warto upewnić się, że dana linia (bo jest ich kilka i oznaczone są kolorami, a trasy ich przejazdu różnią się) posiada system audio w polskim języku.

I na tym zakończyliśmy naszą włoską przygodę. Do Polski wróciliśmy już samolotem. Czy warto spróbować takiej formy podróżowania? Uważam, że tak. Nie tylko można zobaczyć i doświadczyć więcej, ale również korygować plan podróży na bieżąco.

Ostatnią ciekawostką jest możliwość dotarcia na Sycylię pociągiem, bez wysiadania z niego podczas podróży promem. Z pewnością jest to ciekawe i innowacyjne rozwiązanie, które przetestujemy następnym razem.

Tekst i zdjęcia
AGNIESZKA MARUT

**POWIAT
CIECHANOWSKI**

Podrzucone psy szukają domu

Szczeniaki, które na początku października podrzucone zostały pod dom jednej z mieszkanki Pawłowa, można od poniedziałku, czyli 18 listopada adoptować. Pracownicy Schroniska dla bezdomnych psów w Pawłowie zdecydowali, że psy są już zdrowe, odporne i gotowe do zamieszkania z nowymi właścicielami.

Przypomnijmy, że w kartonie pod domem mieszkanki Pawłowa znajdowało się 11 szceniąt. W nocy,

któs podrzucił jej karton z psami pod ogrodzenie. Czworonogi trafiły do pobliskiego schroniska, przechodziły kwarantannę. Były pod opieką weterynarza.

- Szczenięta mają około 10 tygodni i są przeurocze, żądne przytulania, głaskania i nie kończącej się zabawy - mówi Olga Żynkina, kierownik schroniska w Pawłowie.

Tak szczeniaki wyglądały ponad miesiąc temu. Dzisiaj są już nieco większe...

Placówka poinformowała, że szczenięta są wydawane z nakazem trzeciego szczepienia ochronnego oraz kastracji

bądź sterylizacji w terminie określonym w umowie adopcyjnej.

erem

Nic, tylko grać...

Hale sportowe w szkołach podstawowych nr 4 i nr 5 w Ciechanowie nabierają wyglądu. W obu budynkach wymieniono już podłoga, a poliuretan, z którego wykonana jest podłoga ma zapewnić ćwiczącym większe bezpieczeństwo i wygodę. W halach zamontowano nowe okna, systemy wentylacyjne i grzewcze. To efekt prac termomodernizacyjnych prowadzonych w obu szkołach od wielu miesięcy.

Kompleksowa termomodernizacja budynków SP nr 4 i SP nr 5 obejmuje: izolowanie ścian, fundamentów, dachów, montaż nowych okien i drzwi zewnętrznych, paneli fotowoltaicznych, modernizację hal sportowych, systemów grzewczych i instalacji ciepłej wody. Wszystkie prace w tych placówkach mają zakończyć się w wakacje przyszłego roku.

W kolejce do ocieplenia i prac związanych z tańszymi utrzymaniem obiektów czekają kolejne ciechanowskie szkoły: SP nr 3, SP nr 6 (dwa budynki) i SP nr 7. Miasto chce pozyskać na ten cel pieniądze i dofinansowanie z UE w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności. Prace w kolejnych trzech szkołach mogą pochłonąć nawet 30 mln zł.

erem

Hala sportowa w SP nr 5

Łatwiejszy dojazd do szpitala

W styczniu przyszłego roku mieszkańcy i podróżujący na trasie Maków Maz. - Ciechanów zyskają nową opcję połączeń autobusowych. Nowa linia ma ułatwić dojazd do ciechanowskiego szpitala.

Z racji, że szpital w Ciechanowie ma większe możliwości niż szpitale powiatowe, większy dostęp do specjalistów i poradni, mieszkańcy powiatu makowskiego od dłuższego czasu zgłaszali zapotrzebowanie na szybszy i łatwiejszy dojazd do SSW w Ciechanowie. Osoby bez samochodów musiały dotychczas dojeżdżać do Ciechanowa dłuższą trasą - przez Pułtusk, co stanowiło dla nich znaczne utrudnienie. W minionym tygodniu, 12 listopada władze powiatów: ciechanowskiego i makowskiego doszły do porozumienia, podpisując umowę w sprawie „organizacji

transportu publicznego na linii Maków Mazowiecki-Ciechanów przez Karniewo i Gołymin-Ośrodek”. Umowę między samorządami powiatowymi podpisali: starosta powiatu ciechanowskiego Jan Andrzej Kaluszkiewicz, wicestarosta Robert Morawski, a ze strony makowskiej - starosta Mirosław Jan Augustyniak i wicestarosta Agnieszka Dąbrowska-Kot.

Okazuje się, że od stycznia powstanie tylko jedna linia autobusowa. Rano autobus wyruszy z Makowa Maz. i drogą przez Karniewo oraz Gołymin-Ośrodek jechać będzie w kierunku Ciechanowa. Po południu autobus jechać będzie w drogę powrotną.

erem

Seniorzy wsiedli do pociągów...

Z okazji przypadającego Dnia Seniora PKP przygotowały w ostatni czwartek 14 listopada dla osób powyżej 60. roku życia specjalną ofertę na przejazd pociągami. W czwartek każdy senior może skorzystać z przejazdu za złotówkę.

Chyba nikt nie przewidział, że tego dnia seniorzy tak chętnie usiądą do zamawiania biletów. Pociągi Pendolino na 14 listopada są wyprzedane. Oferta dla seniorów na 14 listopada obowiązuje na dowolną ilość przejazdów. Ważne, żeby wszystkie odbyły się tego dnia, w ciągu doby. Oznacza to, że seniorzy mogą kupić na przykład bilet na przejazd z Warszawy do Krakowa czy Trójmiasta tam i z powrotem i zapłacić za taką podróż dwa złote.

Ciechanowscy seniorzy nie są tutaj wyjątkiem. Od rana na peronie naszego dworca ustawiały się kolejki do pociągów. Jedni wybrali opcję wyjazdu nad

morze, inni w przeciwnym kierunku - np. do Krakowa.

Niestety, jeśli jedni mają czegoś w nadmiarze, to inni narzekają. W związku z promocjami dla seniorów, na wielu relacjach brakuje biletów dla młodszych podróżujących. Dochodzi

czasem do absurdów, np. pan Łukasz zgłosił nam, że, żeby pojechać pociągiem do Gdańska, zmuszony był kupić dwa bilety - jeden dla siebie, a drugi na rower..., którego oczywiście nie miał ze sobą, ale to było warunkiem, żeby mógł wsiąść do pociągu.

erem

14 listopada seniorzy mogli wsiąść do dowolnego pociągu... za złotówkę

Muzycznie i patriotycznie...

Tradycyjne uroczystości związane z Narodowym Obchodem Dnia Niepodległości odbyły się pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego w Ciechanowie. Organizatorem święta 11 listopada byli urząd miasta i 5 MBOT. Tradycyjnie, odegrano hymn państwowy, a delegacje złożyły kwiaty pod pomnikiem, zapalono znicze. Wcześniej w kościele farnym odbyła się msza za Ojczyznę.

Wieczornym akcentem Narodowego Dnia Niepodległości w Ciechanowie był uroczysty koncert. W hali przy ulicy Kraszewskiego wystąpili artyści współpracujący m.in. z Teatrem Wielkim Operą Narodową, Warszawską Operą Kameralną, Filharmonią Narodową, Teatrem Muzycznym w Łodzi, Sinfonią Varsovią: Kamil Lendzion, Joanna Nawrot-Maciejowska, Piotr Maciejowski, Jan Ządło, Paweł Zawada i Jakub Grzelachowski.

Artystom towarzyszyli uczniowie PSM im. Stanisława Moniuszki w Ciechanowie. Poezję recytowała aktorka Teresa Lipowska. Nie brakowało wątków patriotycznych, nawiązujących do twórczości Chopina, Paderewskiego czy wspomnianego Moniuszki. Chór młodzieżowy Państwowej Szkoły Muzycznej zaśpiewał „Ode do radości”.

Organizatorem koncertu był Urząd Miasta Ciechanów oraz Samorząd Województwa. Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Mazowieckiego.

erem

Ciechanowscy harcerze pod pomnikiem na Placu Piłsudskiego

Obchody Narodowego Dnia Niepodległości

**POWIAT
MŁAWSKI**

Mówiono o nich na seminarium w Szkole Podstawowej w Turzy Małej, zorganizowanym przez wójta gminy Lipowiec Kościelny i Stowarzyszenie Mława Miasto Zabytkowe. Połączone było z obchodami Narodowego Święta Niepodległości.

To byli synowie z mazowieckiego ludu

Najpierw dr Tomasz Sypniewski z Akademii Kujawsko – Pomorskiej w Bydgoszczy przedstawił zarys historii formacji „cichociemnych”. Pierwsze jednostki tej elitarnej jednostki (wojska specjalnego) były tworzone w Polsce w okresie II Rzeczypospolitej. Największą rolę odegrały w czasie II wojny światowej. 606 „cichociemnych”, wyselekcjonowani spośród ochotników, przeszło niezwykle trudne szkolenie w Wielkiej Brytanii i Włoszech. 316 z nich, a także 28 cywilnych funkcjonariuszy, w latach 1941 – 1944 zrzucono z samolotów na teren okupowanego kraju z zadaniem wzmacniania konspiracji. Z tej grupy 102 poległo w walce z Niemcami.

Oni oddali swoje młode życie w walce o wolną Polskę. To historia prawie zupełnie nieznaną

Trzej bracia z Turzy Małej

Urodzeni w Turzy Małej bracia Lechowie – Jan Kazimierz, Włodzimierz i Czesław – byli żołnierzami Wojska Polskiego. Dwaj pierś należeli do elitarnej grupy „cichociemnych”. Wszyscy trzej polegali podczas ostatniej wojny światowej. Czesław został pośmiertnie odznaczony Medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

O życiu i walce braci Lechów opowiadali dr Sypniewski i Andrzej Dusiński ze wspomnianego mławskiego stowarzyszenia.

Bracia byli synami miejscowych rolników, Stanisława Lecha i Kazimiery z Markowskich. Pierwsze lekcje patriotyzmu odebrali – to niezwykle ważne – w domu rodzinnym. Byli zdolnymi i ambitnymi chłopcami, ukończyli Szkołę Powszechną w Turzy M. i Gimnazjum im. Stanisława Wyspiańskiego w Mławie. Uzyskali więc przepustkę do...

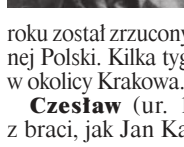
Jan Kazimierz (ur. 1907) studiował w Szkole Podchorążych Komorowie,

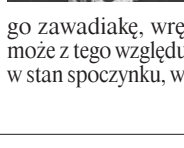
a do tego ekonomię i nauki polityczne w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Służył jako oficer operacyjny w sztabie 17. Wielkopolskiej Dywizji Piechoty w Gnieźnie. Z nią odbył kampanię w wrześniu. Przekazawszy się na Zachód, wstąpił do „cichociemnych”. Zrzucony na teren Polski, pełnił odpowiedzialną funkcję w Komendzie Okręgu Lwów Armii Krajowej. Aresztowany przez gestapo, 24

czerwca 1944 roku został zastrzelony pod Lwowem.

Włodzimierz (ur. 1920), najmłodszy z braci, nie został zmobilizowany w 1939 roku. Jednakże przedarł się do Francji, gdzie ukończył Szkołę Podchorążych Piechoty. Następnie dostał się do „cichociemnych”. W efekcie w 1944 roku został zrzucony na teren okupowanej Polski. Kilka tygodni potem poległ w okolicy Krakowa.

Czesław (ur. 1904), najstarszy z braci, jak Jan Kazimierz „zaliczył” Szkołę Podchorążych Piechoty w Komorowie, a poza tym Szkołę Podchorążych Artylerii w Toruniu. Jako oficer służby czynnej uchodził za przysłowiowego zawadiakę, wręcz „kmicicą”; być może z tego względu został przeniesiony w stan spoczynku, w konsekwencji czego

podjął pracę w Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie (PWPW), zapewne nie spodziewając się, że czeka go tu nie lada zadanie. Ten cokolwiek czupurny oficer zaraz po zakończeniu kampanii wrześniowej zgłosił do konspiracyjnego Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej. W powstaniu warszawskim owa PWPW stanowiła silną redutę. Por. Czesław Lech, prowadząc do boju ostatnich obrońców tego punktu, zginął w walce. Przypomina o tym tablica umieszczona na gmachu tej do dzisiaj istniejącej instytucji.

Uczniowie SP w Turzy Małej w inscenizacji historycznej

Więcej. Czesław Lech i jego żona Helena zapewnił schronienie dla ukrywających Żydówki, Chany Bulwy. Szczeliwie przetrwała ona wojnę, zmarła w Izraelu w wieku 91 lat. Instytut Yad Vashem w Jerozolimie odznaczył małżonków Lechów Medalem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

Gościem szczególnym na spotkaniu w Turzy M. był Artur Lech, wnuk Czesława, mieszkający Ciechanowa. Wspominał swego dziadka.

Myśmy nie wiedzieli...

Świadkami tych opowieści byli liczni słuchacze. Najważniejszą grupę stano-

wili oczywiście uczniowie. Dla nich była to niebywała lekcja historii. Dorośli, władze gminy Lipowiec i miejscowej parafii z wójtem Ryszardem Karpińskim i ks. prob. Krzysztofem Szwejkowskim, radni, strażacy, starosta mławski Witold Okumski, dyrektor SP w Turzy M. Iwona

Rylska czy były poseł i minister Mirosław Koźlakiewicz przyznawali, że dotąd niewiele wiedzieli o bohaterstwie braci Lechów – ich krajan. Mimo że historia najnowsza nie jest im obca. Wójt Karpiński interesuje się nią również ze względów rodzinnych; jego ojciec walczył w bitwie pod Mławą we wrześniu 1939 roku.

Stowarzyszenie Mława Miasto Zabytkowe, któremu prezesuje Tadeusz Stabach, gotowe jest ufundować tablicę pamiątkową na cześć braci Lechów. Byłaby wmurowana w ścianę frontową budynku SP w Turzy M. Andrzej Dusiński przyznał mam, że propozycja została życziwie przyjęta.

A może SP w Turzy Małej zechce przyjąć imię braci Lechów? Decyzja należy do tego środowiska, wszelkie ingerencje z zewnątrz nie są wskazane.

Tymczasem przed seminarium popisali się uczniowie, w akademii okazji Narodowego Święta Niepodległości. Dali widowski pt. „Ta, co nie zginęła”. Składały się nań wiersze i pieśni patriotyczne. W scenografii wyróżniały się dzieci, które przebrały się za postaci historyczne.

K.J.

Niedzbórz, Aleksandrowo

Pomnik generała „Kruka”

W Aleksandrowie, miejscu urodzenia generała dywizji Jana Kazimierza Kruszewskiego – „Kruka Czarnego” (1888–1977), dzielnego żołnierza Polski niepodległej, dowódcy plutonu w słynnej Pierwszej Kadrowej Józefa Piłsudskiego, a potem m.in. dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, 10 listopada odsłonięto i poświęcono jego pomnik.

Pomnik poświęcił ks. Z. Olszewski. Straż honorową trzymali strażacy

M. Szypulski (z lewej) i W. Bocheński na uroczystości w Aleksandrowie

Jest to wielki kamień, na którym wypisano najważniejsze fakty z życia i działalności bohatera. Ufundował go samorząd gminy Strzegowo.

Uroczystości, połączone z obchodami Narodowego Święta Niepodległości rozpoczęły się w kościele w Niedzborzu. Proboszcz tej parafii, ks. kan. Zbigniew Olszewski, zaznaczył, że tu i teraz następuje dopełnienie tego, co się stało w ostatnich kilkunastu miesiącach. Rok temu w tej świątyni – z udziałem delegacji Straży Granicznej – modlono się o spójność duszy gen. Kruszewskiego. We wrześniu br. jego prochy – sprowadzone z Francji do kraju staraniem Polskiego Funduszu Humanitarnego w Lilly-en-Val, Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych i Instytutu Pamięci Narodowej – po uroczystości w katedrze polowej w Warszawie, z udziałem prezydenta Andrzeja Dudy, złożono na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Obecna była 50-osobowa delegacja parafii Niedzbórz i gminy Strzegowo.

Mszy św. w niedzbarskim kościele przewodniczył teraz ks. dr Jarosław Kwiatkowski, rektor Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Plocku. W homilii powiedział, że gen. „Kruk” należał do tych pokoleń, które „rzuciły swój życia los na stos”. Pokoleń, dla których Polska

niepodległa stanowiła światło, wyznaczające cele i zadania.

W Aleksandrowie, na gruncie, który należał do rodziny Kruszewskich, najważniejsze fakty z życia i walki generała przypominał kapitan SG Grzegorz Cwyl, autor jego biografii, po czym odsłonięto i poświęcono pomnik. Symboliczną wstęgę zdjęli: major Agnieszka Stępień z komendy Straży Granicznej, Jerzy Jagodziński – przedstawiciel rodziny Kruszewskich, ks. Zbigniew Olszewski, Marek Szypulski – prezes Polskiego Funduszu Humanitarnego we Francji, Waldemar Bocheński – prezes Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych, wójt gminy Strzegowo Damian Sobiecki i starosta mławski Witold Okumski.

Prezesi Szypulski i Bocheński przekazali Jerzemu Jagodzińskiemu z Niedzborza, którego babcia Regina była najmłodszą siostrą gen. Kruszewskiego, i Annie Zamylińskiej z Warszawy, wnuczce ostatniego właściciela majątku w Aleksandrowie Henryka Kruszewskiego, cenną pamiątkę. Jest to tablica, która znajdowała się na grobie generała „Kruka” na cmentarzu w Lilly-en-Val. Wiele grobów na tej nekropolii zlikwidowano, zwłaszcza tych osób, których potomkowie już nie żyli. Ten los miało podzielić

także miejsce wiecznego spoczynku gen. Kruszewskiego, ale w porę zapobiegli temu działacze wspomnianego Polskiego Funduszu Humanitarnego.

Pod nowo odsłoniętym pomnikiem kwiaty złożyli przedstawiciele władz samorządowych, Straży Granicznej, szkół i stowarzyszeń lokalnych.

Pamięć o gen. „Kruku” przetrwała zwłaszcza na jego ziemi rodzinnej. Ks. Zbigniew Olszewski i wójt Damian Sobiecki dziękowali instytucjom i osobom prywatnym, którzy przyczynili się do godnego uczczenia ich wybitnego ziomka.

Na zakończenie odbył się II Bieg Sztafetowy z Aleksandrowa do Niedzborza. Startowały drużyny samorządowców, strażaków, kół gospodyń wiejskich i miejscowych szkół. W finale złożono kwiaty i zapalono znicze w miejscach pamięci narodowej.

Wcześniej wszyscy uczestnicy uroczystości, w tym poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej i Ochotniczej Straży Pożarnej w Niedzborzu, w szwarcym szeregu przemaszewali w Aleksandrowie symboliczne 100 metrów.

Więcej o życiu i działalności gen. Jana Kazimierza Kruszewskiego, a także o jego środowisku rodzinnym, pisaliśmy w nr. 38/2024 „Tygodnika Ciechanowskiego”.

K.J.

Patriotyzm nie jest na pokaz

W listopadzie, jak zresztą zawsze o tej porze roku, obserwuję wzmoczone przejawy patriotyzmu. Przeglądam się im z rezerwą, bo sądzę, że niektóre z nich są sztuczne, na pokaz. Aczkolwiek nie brakuje i takich, które świadczą o autentycznym przywiązaniu do kraju rodzinnego.

W tegorocznych obchodach Narodowego Święta Niepodległości w Mławie uczestniczyło wyjątkowo dużo ludzi. Zgromadzeni w kościele Świętej Trójcy, zapewne z uwagą wysłuchali homilii proboszcza tej parafii, ks. Sławomira Krasieńskiego. Kaznodzieja uderzył w czulą strunę. Zapytał mianowicie słuchaczy, jaki jest ich stosunek do Ojczyzny – Matki. W podtekście: czy ją szanujemy, czy cenimy to, że żyjemy w wolnym kraju, czy pracujemy dla niej, czy pamiętamy o tych, którzy oddali za nią życie.

Mimo woli nasunął mi się Cyprian Kamil Norwid. On dał bodaj najkrótszą definicję narodu. Według niego naród to jest „moralne zjednoczenie”, o czym wielokrotnie przypominał w swoich publikacjach ks. prof. Józef Tischner. Niewątpliwie ów czwarty wieszcz miał na myśli również przybyszów, m.in. Żydów i Tatarów, którzy, szukając dla siebie azylu, osiedlali na ziemiach polskich, i którzy (przynajmniej niektórzy z nich) utożsamiali się z wyjątkowym projektem, jakim w nowożytnych

działach Europy była Rzeczpospolita dwojga, w istocie – wielu narodów.

Wróćmy wszakże na dzisiejszy grunt polski i mławski. Przypomnę, że w moich tekstach staram się nie nadużywać słowa „patriotyzm”. Nie od rzeczy będzie przypomnieć to, co Jan Paweł II mówił w polskim parlamencie w 1999 roku: „Wykonywanie władzy politycznej czy to we wspólnocie, czy to instytucjach reprezentujących państwo powinno być ofiarą służbą człowiekowi i społeczeństwu, nie zaś szukaniem własnych czy grupowych interesów z pominięciem dobra wspólnego całego narodu”.

Nie wiem, czy ci, którzy np. 11 listopada br. składali kwiaty pod pomnikiem Piłsudskiego w Mławie, w tym delegacje władz lokalnych i partyjnych, dla wielu których Jan Paweł II zapewne jest autorytetem, zdawali sobie sprawę z tego, że są tylko sługami narodu i lokalnego społeczeństwa.

Jeszcze co do samego pojęcia „patriotyzm”. Bliskie jest mi to, co na ten temat napisał Stefan Kisielewski. Jego zdaniem patriotyzm to jest coś wręcz naturalnego, oczywistego, organicznego, wstydliwego niemal. Coś, każe się wiązać z krajem rodzinnym na dobre i złe.

Słowem, patriotyzm wyraża się w postawie (codziennej służbie), nie zaś w okazjonalnych gestach, choć i one też mogą mieć znaczenie.

JAN MŁAWSKI

**POWIAT
PŁOŃSKI**

Dofinansowanie dwóch inwestycji w gminie Żałuski

Wójt gminy Żałuski podpisał dwie umowy z zarządem Samorządu Mazowsza dotyczące dofinansowania istotnych inwestycji na terenie gminy. Pierwsza umowa dotyczy „Przebudowy zbiorników retencyjnych wraz z kanałami w miejscowości Krocze”, a druga zakupu sprzętu sportowego dla szkół w gminie.

Projekt związany z Kroczem obejmuje przebudowę kanału łączącego mały i duży zbiornik, a także kanału, który odchodzi od dużego zbiornika i przebiega przez miejscowość. W ramach inwestycji planowane jest pogłębienie oraz odmulenie zbiorników, jak również modernizacja rowów melioracyjnych. Zgromadzone wody opadowe będą wykorzystane do nawadniania obiektów publicznych oraz do podlewania roślinności.

Całkowita wartość przyznanego wsparcia wynosi ponad 5 milionów złotych, a realizacja tego projektu planowana jest na lata 2025-2026.

Drugie zadanie dotyczy zakupu sprzętu sportowego dla szkół podstawowych w gminie Żałuski. W ramach tego projektu szkoły otrzymają różnorodne akcesoria, takie jak piłki, rakiety, stoły, płotki, skakanki oraz stroje sportowe. Realizacja tej inwestycji ma się odbyć jeszcze w bieżącym roku. **PB**

Modernizacja kompleksu sportowego w Raciążu

Władze Powiatu Płońskiego zawarły umowę z przedstawicielami Samorządu Województwa Mazowieckiego, która dotyczy przyznania dotacji na realizację projektu „Modernizacja kompleksu sportowego „Orlik” przy Zespole Szkół w Raciążu”. Kwota dotacji wynosi 254 tys. zł. Dotychczasowe inwestycje stanowiły wkład własny powiatu w finansowanie tego przedsięwzięcia.

W ramach realizacji projektu przeprowadzono szereg prac modernizacyjnych dotyczących budynku zaplecza sanitarno-szatniowego. Zakres prac obejmował między innymi wymianę wykładziny i płyt posadzkowych, czyszczenie oraz zabezpieczenie konstrukcji stalowej, a także odnowienie farby i wymianę instalacji wodnej. Dodatkowo zain-

stalowano nowe kabiny prysznicowe oraz przeprowadzono renowację dachu i elementów konstrukcyjnych.

Na terenie kompleksu „Orlik” pojawiły się też lampy hybrydowe, co znacznie poprawi oświetlenie obiektu. Całkowity koszt inwestycji przekracza 428 tys. zł, z czego ponad 174 tys. zł pochodzi z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. **PB**

Budowa i przebudowa dróg w gminie Joniec

Na podstawie umów podpisanych w Urzędzie Gminy w Joncu rozpocznie się inwestycja dotycząca budowy i przebudowy dróg w miejscowościach Adamowo, Królew, Omięciny i Stara Wrona.

Całość zadania, realizowanego w ramach projektu „zaplanuj i wybuduj”, ma zostać podzielona na osiem części, a pracami zajmą się trzy osobne firmy. Wartość inwestycji sięga blisko 8 mln zł. Wedle obecnego harmonogramu, prace powinny zakończyć się do 30 listopada 2025 roku. **PB**

Pracownia Dokumentacji Dziejów Miasta Płońska przeniosła się do nowej siedziby

Wczoraj, 15 listopada, odbył się wernisaż wystawy „Lata dwudzieste, lata trzydzieste”. Impreza odbyła się w ramach otwarcia Pracowni Dokumentacji Dziejów Miasta Płońska im. Mirosława Krysiak w nowej siedzibie, w zabytkowym budynku dworca PKP na ulicy Towarowej.

Wystawa składa się 36 fotografii, przedstawiających przedwojenne ulice Płońska i jego mieszkańców. Ponieważ przed wojną zwyczaj fotografowania codziennego życia był niemal powszechny, zachowało się z tego okresu bardzo

dużo zdjęć. Fotografie pochodzą z prywatnych zbiorów udostępnionych Pracowni, które następnie zostały wyselekcjonowane i przygotowane na potrzeby wystawy przez dokumentalistów.

Wystawę będzie można oglądać w ciągu tygodnia w godzinach pracy PDDMP, to jest od poniedziałku do piątku, w godzinach 9.00 – 16.00, z wyłączeniem środy – tego dnia Pracownia jest zamknięta. **PB**

Wystawę przygotowano z okazji rozpoczęcia pracy PDDMP w nowej siedzibie

W taki sposób Płońsk uczcił 106. rocznicę odzyskania niepodległości

11 listopada w całej Polsce odbywały się obchody Narodowego Święta Niepodległości. Uroczystości miały miejsce również w powiecie płońskim.

Obchody w samym Płońsku rozpoczęły się od uroczystej mszy świętej w kościele pw. św. Michała Archanioła, zakończonej odśpiewaniem pieśni patriotycznej „Boże, coś Polskę”. Następnie spod kościoła ruszył pochód pod pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego. W pochodzie wzięli udział przedstawiciele służb mundurowych, samorządowcy, poczty sztandarowe płońskich szkół i oczywiście sami mieszkańcy. Na czele marszu przeszła orkiestra młodzieżowa „Con Grazia”, uświetniając uroczystość swoim wykonaniem pieśni patriotycznych. Pochód przeszedł ulicami Plocką, placem 15 Sierpnia i Grunwaldzką.

W parku 600-lecia przy ul. Grunwaldzkiej odbyła się oficjalna część uroczystości. Głos zabrali samorzą-

Pochód przeszedł ulicami Plocką, placem 15 sierpnia i Grunwaldzką

dowcy, między innymi burmistrz Andrzej Pietrasik i starosta Artur Adamski. W swoich wystąpieniach podkreślali, że takie cechy jak odwaga i niezłomna wiara w zwycięstwo umożliwiły Polakom wywalczenie upragnionej wolności.

Oficjalna część uroczystości zakończyła się utworem „Pierwsza brygada” w wykonaniu młodzieżowej orkiestry dętej „Con Grazia”.

Nie był to jednak koniec obchodów w Płońsku. O godzinie 13.00 na ulicy Kopernika zorganizowano scenki tematyczne,

dotyczące walk o niepodległość w 1918 roku. Rekonstruktorzy historyczni zaprezentowali uczestnikom sprzęt wojskowy, umundurowanie, pojazdy i inne historyczne artefakty z początków XX wieku.

O godzinie 14.00 natomiast odbył się bieg niepodległości,

Przedstawiciele władz samorządowych złożyli kwiaty i znicze pod pomnikiem marszałka Józefa Piłsudskiego w parku przy ul. Grunwaldzkiej

który przebiegł również ulicą Kopernika. Zawodnicy wystartowali spod Miejskiego Centrum Kultury, zrobili nawrót na rondzie przy kościele parafii pw. św. Maksymiliana Kolbego i wrócili pod budynek MCK

PB

Chcieli ukraść drogie alkohole – ich plany udaremniła ochrona

Na początku zeszłego tygodnia policjanci z komendy w Płońsku otrzymali informację o zatrzymaniu w jednym z osiedlowych sklepów spożywczych 21-latką, rozpoznanego przez pracowników ochrony jako sprawcę kradzieży alkoholu, która miała miejsce w innym sklepie z tej samej sieci.

W trakcie rozmowy z funkcjonariuszami mężczyzna zeznał, że tego samego dnia wraz ze znajomymi przeszedł się po kilku sklepach, w każdym z nich kradnąc różne artykuły – głównie alkohol.

Gdy funkcjonariusze razem z 21-latką wyszli z marketu, zauważyli stojący na parkingu samochód. Siedzieli w nim dwie osoby, które na widok mundurowych próbowały się schować za

siedzeniami. Okazało się, że to 20-latek i 14-latek – znajomi zatrzymanego. W czasie kontroli wnętrza pojazdu na tylnym siedzeniu policjanci znaleźli kilka zabawek i perfumy, natomiast w bagażniku 13 butelek różnego rodzaju alkoholu i kawę. Mężczyźni i nastolatka (mieszkańcy pow. ciechanowskiego) przyznali, że wszystkie rzeczy pochodzą z kradzieży dokonanych przez nich tego dnia w sieci sklepów spożywczych na

Jeden ze sprawców został rozpoznany przez pracowników ochrony sklepu

terenie miasta – przekazuje kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska z KPP w Płońsku. Mężczyźni trafili do policyjnego aresztu, nastolatka – pod opiekę jednego z członków rodziny. 20- i 21-latkowi postawiono zarzut kradzieży, grozi im do 5 lat więzienia. Sprawą 14-latki zajmie się sąd rodzinny i nieletnich. **PB**

Ponad 10 mln na przebudowę kanałów miejskich

Gminy i powiaty z regionów ciechanowskiego i ostrołęckiego otrzymały prawie 29 mln zł dofinansowania z Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021–2027 na realizację tzw. zielonych projektów - budowę i przebudowę zbiorników retencyjnych w Pułtusku oraz gminach Płońsk i Żałuski, a także rozwój terenów zielonych w Makowie Mazowieckim. Dodatkowo sejmik województwa przekaze powiatowi płońskiemu oraz gminom Żałuski i Pułtusk prawie 1,3 mln zł z programu „Mazowsze dla równomiernego rozwoju”.

wody dla celów przeciwpożarowych, ułożenie karp, nasadzenia systemu roślin makrofitowych, budowę niecek chłonnych z nasadzeniami hydrofitowymi (gatunki rodzime), budowę suchych zbiorników/ naturalnych mokradeł z nasadzeniami hydrofitowymi (gatunki

w czasach suszy, a z drugiej strony przeciwdziałanie powodziom poprzez gromadzenie jej zwłaszcza wtedy, gdy są opady. Jak pokazuje życie, to jedno z największych wyzwań klimatycznych, z którymi mamy do czynienia. Powodzie na południu Polski, teraz powodzie w Hiszpanii pokazują, że to taki obszar, w którym wszyscy musimy zrobić jeszcze bardzo wiele. Mamy oczywiście takie plany na tę kadencję na całym Mazowszu. To wymaga wielu miliardów

FOT. UMWM

– Dzięki wsparciu z naszego programu regionalnego zrewitalizowane zostaną zbiorniki retencyjne w Pułtusku, Kroczewie i Szerominku, z kolei Maków Mazowiecki zrealizuje ciekawy projekt dotyczący ochrony cennych obszarów przyrodniczych w okolicy rzeki Orzyc i w parku Sapera. Powstanie m.in. ścieżka dydaktyczno-

-przyrodnicza, zamontowane zostaną też specjalne pływające platformy jako miejsca lęgowe dla ptaków – podkreśla marszałek Adam Struzik.

Gmina Pułtusk otrzyma niemal 10,2 mln zł na modernizację kanałów miejskich A, B i C.

- Fundusze unijne trafią m.in. do gminy Pułtusk na renowację zlewni bezpośredniej kanałów miejskich B i C. Zostanie też zamontowany system oczyszczania wody na wylocie kanalizacji deszczowej, a nabrzeże kanałów wyremontowane. Pojawia się nowe roślino i zabezpieczenia przed podnoszeniem się wód w kanałach. Zbiorniki retencyjne pełnią wiele ważnych funkcji. Właściwe gromadzenie wód ogranicza ryzyko podtopień i pożarów, wpływa na poprawę jakości wody i pozwala walczyć ze skutkami suszy. Dlatego ważne jest wspieranie takich inwestycji – informuje Janina Ewa Orzełowska, członkini zarządu województwa.

Całkowita wartość projektu to niemal 12 mln zł.

Jak informuje ratusz, zadanie obejmuje: oczyszczenie koryta i nabrzeży kanałów z odpadów, instalację systemu separatorów i remont wylotów kanalizacji deszczowej, instalację systemu oczyszczania wody na wylocie kanalizacji deszczowej, demontaż/remont schodów i instalację pomostów kompozytowych drewnopodobnych, montaż ławek (siedzisk) drewnianych na skarpach, instalację ławek, koszy na śmieci i sąsiadującego oświetlenia, stworzenie ścieżek edukacyjnych poprzez instalację tablic informacyjnych, budowę miejsca poboru

rodzime), budowę platformy edukacyjno – widowiskowej, nasadzenia drzew wysokich gatunków rodzimych zacieniających lustro wody (tylko prawy brzeg Kanału B) i budowę podłużnego retencyjnego zagłębienia terenu z nasadzeniami hydrofitowymi (gatunki rodzime).

Wniosek o dofinansowanie został złożony w styczniu br. Planowany termin zakończenia realizacji projektu to 31 grudnia 2026 r.

- Jest to niezwykle potrzebna inwestycja w naszym mieście – podkreśla burmistrz Beata Jóźwiak. - Kanałki mamy już w bardzo złym stanie. Od wielu lat oczekujemy na środki i bardzo cieszymy się, że udało się je pozyskać. Będzie to zadanie realizowane wspólnie z powiatem, gmina Pułtusk będzie liderem, a powiat pułtuski partnerem. Dzielimy środki po 50%. (...) Liczymy na kolejne dofinansowania, abyśmy mogli te inwestycje w pełni zrealizować.

- Jest to jedno z największych naszych wyzwań – zaznacza Adam Struzik. - Z jednej strony gromadzenie wody

nakładów w ciągu najbliższych kilku, czy kilkunastu lat.

Poza tym prawie 950 tys. zł przekaze gminie Pułtusk także sejmik województwa – na rozbudowę i przebudowę Przedszkola Miejskiego nr 5 (dostosowanie dla osób z niepełnosprawnościami).

- Zadanie pn. „Rozbudowa i przebudowa Przedszkola Miejskiego nr 5 w Pułtusku na potrzeby osób z niepełnosprawnościami” realizowane jest od 5 maja 2023 r. Z dofinansowaniem Samorządu Województwa Mazowieckiego przekazany Gminie Pułtusk za pośrednictwem Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie w kwocie ponad 5 mln zł. Środki pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych. Jej celem jest zapewnienie dostępu do potrzebnej opieki i rehabilitacji dzieciom z niepełnosprawnościami oraz kształtowanie w społeczności postaw i zachowań sprzyjających integracji – przekazuje urząd miejski. **RK**

Ekodoradca w ratuszu, ankieterzy w domach

W pułtuskim ratuszu będzie można skorzystać z usług ekodoradcy. Ma to związek z udziałem w projekcie „Mazowsze bez smogu”.

- Zadaniem ekodoradcy jest przede wszystkim wsparcie mieszkańców i podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i efektywności energetycznej, a także doradztwo w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych przez mieszkańców. Zwrócenie uwagi na wpływ zanieczyszczeń powietrza na zdrowie mieszkańców – przekazuje ratusz.

Do zakresu jego obowiązków będą też należeć m.in. diagnozy ubóstwa energetycznego, monitorowanie źródeł ciepła i realizacji założeń POP i PDK, analiza potrzeb edukacyjnych mieszkańców, przygotowanie strategii poprawy jakości powietrza, organizacja akcji informacyjnych i wydarzeń związanych z ochroną powietrza, czy też kontrole palenisk i zlecanie badań próbek powietrza.

Do ekodoradcy (Katarzyna Krętkowska) będzie można m.in. zadzwonić (tel. 23 306 72 20) w celu weryfikacji tożsamości ankieterów, którzy w dniach 13 – 22 listopada na terenie gminy zbierają informacje niezbędne dla sporządzenia analizy ubóstwa energetycznego wraz z utworzeniem bazy dot. ubóstwa energetycznego na terenie miasta i gminy. Badanie jest realizowane w ramach programu „Mazowsze bez smogu”.

- Celem tego badania jest lepsze zrozumienie, w jakim stopniu mieszkańcy mają trudności z pokryciem kosztów energii niezbędnej do ogrzewania, oświetlenia i zasilania urządzeń elektrycznych w swoich gospodarstwach domowych. Badanie zostanie przeprowadzone w formie ankiet, które będzie prowadzone przez pracowników Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-precyzja. Ankieterzy będą wyposażeni w identyfikatory oraz upoważnienia wystawione na podstawie zawartej umowy nr 598/2024 w dniu 12.08.2024 r. – informuje ratusz.

Udział w ankiecie można wziąć również poprzez wypełnienie formularza online na stronie urzędu miejskiego. **RK**

Szkoła Podstawowa nr 1 już po remoncie

Zakończony został ostatni etap remontu elewacji budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pułtusku. Odbiór zadania nastąpi 5 listopada.

FOT. UM PUŁTUSK

Wartość zadania wyniosła ponad 268 tys. zł, z czego 200 tys. zł to środki z urzędu marszałkowskiego w ramach programu „Mazowsze dla zabytków 2024”.

- Trzy lata temu, dzięki dofinansowaniu w kwocie 100 tys. zł otrzymanemu od Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i środkom własnym zostały rozpoczęte prace renowacyjne związane z osuszeniem wilgoci kapilarnej piwnic oraz murów budynku szkolnego przy ulicy Marii Konopnickiej 5, oraz rozpoczęto remont ścian elewacji. Zastosowany system osuszania ścian metodą odwróconej osmozy w wielu tego typu budowach okazał się najskuteczniejszy. Był to jednak dopiero początek planowanych działań – informuje pułtuski ratusz.

Dwa lata temu kontynuowano remont elewacji frontowej ścian budynku wraz z wymianą instalacji odgromowej. Na ten cel pozyskano środki z MWKZ w kwocie 160 tys. zł oraz z budżetu województwa – 100 tys. zł.

- Mając na uwadze potrzebę kompleksowego sfinalizowania robót, Gmina Pułtusk podjęła kolejne starania o pozyskanie dalszego wsparcia finansowego na kontynuację niezbędnych prac remontowych, w tym z uwzględnieniem elewacji ścian szczytowych, w celu pomyślnego zamknięcia całości remontu ścian zewnętrznych budynku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 – dodaje urząd miejski.

Dzięki dofinansowaniu ze środków mazowieckich (200 tys. zł) oraz środkom własnym, w minionym roku wykonano II etap prac.

Łączny koszt elewacji zabytkowego budynku PSP nr 1 wyniósł 1 038 640,00 zł, z czego 260 tys. zł to środki z MWKZ, 500 tys. zł z UMWM, reszta zaś to środki własne gminy. **RK**

Konferencja „Dorastanie bez przemocy”

12 listopada w Starostwie Powiatowym w Pułtusku, odbyła się konferencja podsumowująca realizację zadania w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego pt. „Dorastanie bez przemocy”.

- Celem zadania, realizowanego przez Fundację Promocji Kultury i Edukacji „ART-HEART” było upowszechnienie i rozwijanie świadomości społecznej na temat zjawisk przemocy, agresji i hejtu. Zadanie przeprowadzono w formie warsztatów teatralnych, w których

wzięło udział ponad 350 uczniów oraz kadra pedagogiczna ze szkół ponadpodstawowych Powiatu Pułtuskiego – przekazuje starostwo.

RK

Debata społeczna w Pokrzywnicy

W piątek 8 listopada w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy Pokrzywnica odbyła się debata społeczna dotycząca bezpieczeństwa na terenie gminy Pokrzywnica pod hasłem „Porozmawiajmy o bezpieczeństwie – możesz mieć na nie wpływ”.

FOT. KPP W PUŁTUSKU

W spotkaniu udział wzięli Komendant Powiatowy Policji w Pułtusku mł. insp. Sławomir Żelechowski, natomiast gminę Pokrzywnica reprezentował wójt Adam Dariusz Rachuba. Wśród zaproszonych gości obecni byli przedstawiciele różnych instytucji, które współpracują z pułtuską policją.

- Komendant Powiatowy Policji w Pułtusku mł. insp. Sławomir Żelechowski rozpoczął debatę przedstawiając strukturę organizacyjną jednostki, cele priorytetowe Komendanta Wojewódzkiego Policji z/s w Radomiu. Po czym omówione zostało działanie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, czy też aplikacja „Moja Komenda”. Po kilku zdaniach wstępu głos zabrala Kierownik Posterunku Policji w Pokrzywnicy podkom. Joanna Bronowska, która omówiła wyniki osiągnięte przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Pokrzywnicy za okres od stycznia do listopada 2024r. Po wystąpieniu Kie-

rownika uczestnicy debaty mieli możliwość podzielenia się informacjami na temat zagrożeń na terenie gminy Pokrzywnica, jak również złożenia ewentualnych wniosków do Policji – przekazała mł. asp. Magdalena Bielińska.

Policja podkreśla, że głównym celem tego typu debat jest przede wszystkim poznanie potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, co za tym idzie wymiana informacji o aktualnych zagrożeniach, a także wypracowanie wspólnych metod działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa wszystkich mieszkańców.

- Dlatego, też wszystkie wnioski i sugestie będą analizowane i w razie potrzeby realizowane podczas codziennych służb przez policjantów – podkreślają funkcjonariusze. **RK**

**POWIAT
ŻUROMIŃSKI**

Wójt gminy Siemiatkowo Ewa Naguszewska skierowała do Zarządu Powiatu Żuromińskiego oraz Rady Powiatu Żuromińskiego apel o pomoc finansową. Sytuacja gminy jest fatalna. Co odpowiedział powiat?

O sytuacji gminy Siemiatkowo pisaliśmy już na naszych łamach. Wyszyły one na jaw po przejęciu władzy przez wybraną w tegorocznych, kwietniowych wyborach samorządowych wójt Ewę Naguszewską. W związku z wykrytymi licznymi nieprawidłowościami gmina skierowała do prokuratury już 10 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Czy prokuratura podejmie śledztwo i w jakim zakresie? O tym przekonamy się niebawem.

Tymczasem wójt, jak zapewnia, próbuje ratować finanse gminy na różne sposoby, zwracając się o pomoc w tym zakresie także do lokalnych samorządów.

„Jak już zapewne państwo wiedzą sytuacja finansowa gminy Siemiatkowo jest bardzo trudna. Występuje zagrożenie realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w związku z niedoszacowaniem wydatków gminy, przeszacowaniem dochodów

Gmina w potrzebie

Apel o pomoc do powiatu

gminy oraz brakiem płynności finansowej” - czytamy na wstępie pisma skierowanego przez Ewę Naguszewską 24 października do organów powiatu.

Dalej wójt nakreśla sytuację, z jaką przyszło się mierzyć siemiatkowskiemu samorządowi. Okazuje się, że przeszacowanie dochodów i niedoszacowanie przychodów na rok budżetowy 2024, uchwalony w 2023 roku, to jeden problem, ale kolejnym są także zobowiązania zaległe.

„Wartości w wielu rozdziałach i paragrafach zostały przyjęte błędnie, wbrew posiadanym przez władze gminy informacjom dotyczącym możliwych do uzyskania dochodów i koniecznych do poniesienia wydatków. Płynność gminy Siemiatkowo jest pogarszana także przez konieczność spłacania zobowiązań z roku 2023 - które planowane w 2024 roku zmniejszają budżet roku obecnego oraz zaległości płatniczych z I kwartału tego roku, w tym składek i podatków niezapłaconych przez poprzednie władze od wynagrodzeń” - wskazuje źródło problemów wójt.

Powiat pomóc nie może

Gmina Siemiatkowo utrzymuje się głównie z subwencji i dotacji oraz stosunkowo niewielkich dochodów własnych. Następnie przytoczone są wyniki ustaleń audytora zewnętrznego dotyczące rozbieżności w planowanych dochodach i wydatkach gminy.

„Na dzień dzisiejszy (24 października) gmina Siemiatkowo ma zaległości z tytułu dostaw, podatków oraz pochodnych od wynagrodzeń w wysokości około 3 milionów złotych” - wylicza w piśmie wójt.

Dalej wykazane i wyliczone są kolejne nieprawidłowości. Ostatecznie kwota,

jakiej brakuje do zamknięcia tegorocznego budżetu to aż... 6,8 mln zł. Tymczasem roczny budżet gminy Siemiatkowo wynosi nieco ponad 20 mln zł.

Na zakończenie wójt zwraca się do zarządu i rady powiatu o udzielenie wsparcia finansowego samorządowi, jednocześnie wskazując, że od 2007 r. do 2023 r. gmina Siemiatkowo udzieliła wsparcia samorządowi powiatu w wysokości niemal 580 tys. zł na ich zadania własne.

Starosta Jerzy Rzymowski oraz wicestarosta Ireneusz Rejmus 31 października br. odpowiedzieli na pismo wójt Siemiatkowa. Jak wyjaśniał nam Jerzy Rzymowski, powody, dla których powiat nie może udzielić gminie wsparcia są dwa - ograniczone środki ze względu na własne wydatki inwestycyjne oraz przepisy prawa, które nie pozwalają na udzielenie wsparcia gminie w zakresie dotowania środków bieżących, a właśnie w tym zakresie występują braki w gminie Siemiatkowo.

Każdy skupia się na własnych „wyzwaniach”

W piśmie skierowanym do wójt Ewy Naguszewskiej przez starostów czytamy: „Dziękujemy za przedstawienie informacji o trudnej sytuacji finansowej gminy Siemiatkowo oraz zaufanie, jakim nas państwo obdarzyli, zwracając się do powiatu żuromińskiego z prośbą o wsparcie finansowe. Rozumiemy

wyzwania, przed którymi stoi gmina, wynikające z niedoszacowania wydatków, przeszacowania dochodów oraz trudności w utrzymaniu płynności finansowej.

Powiat żuromiński w pełni docenia wkład gminy Siemiatkowo w realizację powiatowych inwestycji na terenie gminy, co pozwoliło na osiągnięcie wspólnych korzyści społecznych i gospodarczych dla naszych mieszkańców. Dzięki dotychczasowej współpracy możliwa była realizacja inwestycji o dużym znaczeniu, z których mieszkańcy gminy Siemiatkowo oraz całego powiatu mogą korzystać na co dzień.”

Następnie w odpowiedzi na pismo wójt starostowie wskazują na aspekty, które uniemożliwiają samorządowi

powiatu na udzielenie pomocy gminie, czyli właśnie ograniczone środki własne i barierę prawną dotyczącą dotowania wydatków bieżących (ustawa o dyscyplinie finansów publicznych).

„Warto również zauważyć, że powiat, podobnie jak gminy, boryka się z wyzwaniami budżetowymi, szczególnie w kontekście wzrastających kosztów realizacji zadań publicznych oraz ograniczonych możliwości finansowych. W tej sytuacji powiat stara się optymalnie wykorzystać dostępne środki, aby sprostać zaplanowanym inwestycjom i bieżącym potrzebom mieszkańców całego powiatu” - wskazują w piśmie starostowie.

Inwestycje, których nie będzie

W związku z przytoczonymi argumentami Jerzy Rzymowski oraz Ireneusz Rejmus z przykrością poinformowali, że powiat nie jest w stanie udzielić gminie

wsparcia finansowego. Na koniec starostwie dodali, iż mają nadzieję na przyszłe partnerstwo we wspólnych projektach inwestycyjnych, co jest nieco zadziwiające, biorąc pod uwagę, że właśnie zostali zapoznani z sytuacją finansową gminy, a ta wcale nie zwiastuje możliwości przeprowadzenia jakiegokolwiek inwestycji, czy to własnej, czy we współpracy z powiatem.

Jako, iż właśnie jesteśmy w okresie formowania się przyszłorocznych budżetów, niebawem przekonamy się, jakie zmiany wprowadzi gmina Siemiatkowo. Jedno jest pewnie - cięcia budżetowe spotykają się z niezadowolaniem mieszkańców. Czy samorząd ma inne wyjście? Jeśli gmina Siemiatkowo nie otrzyma rządowego wsparcia celowego stanie przed, w najlepszym wypadku, wprowadzeniem planu naprawczego. Przez wiele lat taki plan realizowała i zresztą wciąż realizuje gmina Biezuń. Oznacza to ograniczenie możliwości inwestycyjnych gminy, a co za tym idzie, ograniczenie jej rozwoju w porównaniu do samorządów, które nie są zadłużone.

Istnieje również możliwość, choć niewielka, że w przypadku niemożności wprowadzenia planu naprawczego gmina Siemiatkowo może zbankrutować i zostać zlikwidowana.

Pierwszą taką gminą w Polsce, która zbankrutowała i została zlikwidowana w 2019 roku była gmina Ostrowice w woj. zachodniopomorskim. Likwidacja nastąpiła na mocy specustawy i decyzji Rady Ministrów. Do upadłości gminy Ostrowice, według prokuratury i sądu pierwszej instancji, doprowadziła gminę wójt i skarbniczka, którzy zostali nieprawomocnie skazani na 7 lat pozbawienia wolności. Od wyroku się odwołali.

Czy gmina Siemiatkowo będzie drugą w historii zlikwidowaną gminą? Jaki to może mieć wpływ na funkcjonowanie i tak niewielkiego powiatu żuromińskiego? Na te pytania, przynajmniej na razie, nie ma odpowiedzi. Wszystko teraz zależy od tego czy będzie możliwość wprowadzenia planu naprawczego oraz jak przebiegać będzie jego realizacja. Nie bez znaczenia byłaby w tym przypadku pomoc państwa.

kuj

Chętnych nie brakowało

Obleżenie basenu

Pierwszy tydzień funkcjonowania krytej pływalni w Żurominie za nami. Zapytaliśmy Starostwo Powiatowe w Żurominie ile wydano darmowych biletów w ramach promocji.

Powiat zorganizował wyjątkową okazję z okazji rozpoczęcia funkcjonowania krytej pływalni - przez tydzień mieszkańcy z oferty basenu mogli korzystać za darmo, wystarczyło tylko udać się po bilet do starostwa. Promocja obowiązywała od 4 do 10 listopada. Jak się dowiedzieliśmy z bezpłatnych biletów w ciągu tych 7 dni skorzystało 3,8 tys.

osób. To średnio ponad 540 osób dziennie. Z oferty chętnie korzystały wszystkie szkoły średnie oraz niemal wszystkie szkoły podstawowe w powiecie żuromińskim. Placówki dzieliły się w mediach społecznościowych zdjęciami i pierwszymi wrażeniami z pobytu w nowym, powiatowym obiekcie.

Od 12 listopada pływalnia przy Powiatowym Centrum Sportowo-Rekreacyjnym, bo tak starostwo nazwało kompleks budynków hali sportowej i basenu, działa już w trybie normalnym. Obiekt dostępny jest przez cały tydzień w godzinach 9:30-20:30. Cennik dostępny jest na stronie starostwa.

kuj

Mieszkańcy pamiętają

Narodowe Święto Niepodległości

W powiecie żuromińskim obchody 106. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości odbyły się w Żurominie oraz w Biezuń.

W stolicy powiatu uroczystości rozpoczęły się od godz. 12 od uroczystej mszy świętej w kościele pw. św. Antoniego z Padwy w intencji ojczyzny. Podczas mszy pieśni patriotyczne wykonał chór

nauczycielski „Sonata”. Następnie delegacje udały się z kościoła pod pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego, gdzie złożono białe-czerwone wiązanki ku czci i pamięci obrońców ojczyzny. W obchodach brała udział żuromińska orkiestra dęta, harcerze, samorządowcy, przedstawiciele instytucji oraz uczniowie i mieszkańcy.

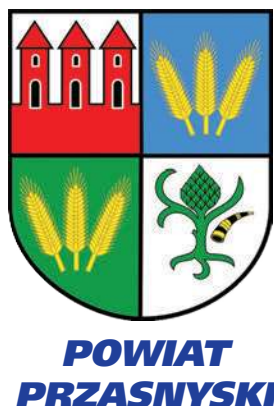
W Biezuńiu przebieg uroczystości był podobny. Najpierw odbyła msza

świętą w intencji ojczyzny w kościele parafialnym pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika skąd delegacje udały się na cmentarz parafialny. Tam, przy grobie nieznanego żołnierza, odbył się apel poległych, a następnie złożono wieńce i znicze.

kuj

Zdjęty z wieży

15 listopada na 45. metrową wieżę znajdującą się przy siedzibie Nadleśnictwa Przasnysz na ulicy Zawodzie, wspiął się mężczyzna, który groził, że popełni samobójstwo i skoczy z masztu. Wezwano służby ratunkowe.

zję o wezwaniu specjalistycznej grupy ratownictwa wysokościowego z Ostrołki.

W efekcie tych działań udało się sprowadzić delikwenta na ziemię, który trafił do szpitala. **ESKA**

Hubertus w Krasnem

Tradycyjnie w Stadninie Koni w Krasnem zorganizowano Hubertus – święto patrona myśliwych, leśników oraz jeźdźców. Hubertus to nie tylko wydarzenie myśliwskie, ale również święto wszystkich, którzy cenią sobie tradycję, przyrodę i piękno polskiej kultury. Uroczystość obfituje zwykle w liczne atrakcje, takie jak przejażdżki konne, pokazy i występy i przyciąga wielu miłośników jeździectwa i koni.

Jednym z elementów był przejazd uczestników uroczystości po parku, zaś kulminacyjnym punktem wydarzenia była gonitwa „za lisem”. W rolę lisa - czyli doświadczonego jeźdźcę oznaczonego lisją kitą wcielił się Daniel Tomaszewski – kaskader, którego umiejętności mieszkańcy powiatu przasnyskiego mieli okazję podziwiać także podczas widowiska

historycznego poświęconego Powstaniu Styczniowemu w Świętym Miejsu.

Stadnina Koni Krasne z jej imponującą historią, jest miejscem, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością, a pasja i zaangażowanie ludzi tworzą niepowtarzalną atmosferę. Hodowla koni pełnej krwi, będąca synonimem doskonałości i najwyższej jakości, jest dumą i symbolem regionu. Po zakończonych atrakcjach, goście i jeźdźcy spotkali się przy ognisku, gdzie wspólnie cieszyli się atmosferą tego wyjątkowego dnia. Było to wydarzenie pełne emocji i radości. **ESKA**

Budy Rządowe

Seniorzy tworzą kwiatowe kompozycje

9 listopada seniorzy z Bud Rządowych w gminie Jednorożec, wzięli udział w warsztatach florystycznych zorganizowanych w ramach tzw. „Bonu dla seniora” – projekt „Siła seniorów” złożony do Stowarzyszenia Radomskie Centrum Przedsiębiorczości.

Stowarzyszenie to ma na celu wspieranie inicjatyw społecznych, które przyczyniają się do rozwoju regionu, m.in. odpowiadają na potrzeby seniorów i mają na celu wspieranie aktywności społecznej i tej grupy osób. Wspierane są środowiska senioralne, które realizują

m.in. działania kulturowe, edukacyjne, fizyczne i pielęgnują tradycje lokalne.

Tworzone niepowtarzalne kompozycje kwiatowe cieszyły się wielkim zainteresowaniem. Warsztaty prowadziła wykwalifikowana florystka, a pod jej kierunkiem seniorzy mieli okazję poznania zasad i technik projektowania kompozycji kwiatowych. Seniorzy własnoręcznie tworzyli piękne wianki, stroiki oraz kosze z kwiatami. Efekty ich pracy ocenili goście specjalni, m.in. wójt gminy Jednorożec Krzysztof Niziel-ski. Goście z uznaniem wypowiadali się o powstałych kompozycjach. Okazuje się, że warsztaty były nie tylko okazją do nauki, ale także do integracji oraz wspólnego spędzenia czasu. **ESKA**

Nowe wyposażenie jednostek OSP

Przed kilkoma dniami w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy Chorzele, odbyła się uroczystość przekazania nowego wyposażenia dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy.

To wyposażenie to m.in. ubrania i buty specjalne, hełmy i rękawice strażackie oraz kompletne ubrania wyjściowe. Przedmioty te trafią do czterech jednostek OSP z terenu gminy: OSP Chorzele, OSP Rycice, OSP Zaręby oraz OSP Raszujka. Wartość przekazanego wyposażenia to 39 127 zł. Przekazał je

oficjalnie burmistrz Eliaszkowski przedstawicielom poszczególnych jednostek OSP, przy udziale zaproszonych gości. Wśród gości był Radosław Parzych – dyrektor Delegatury Urzędu Marszałkowskiego w Ostrołęce, który aktywnie wspiera realizację tego projektu. Środki na zakup wyposażenia pochodziły z dotacji Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla

Straży Pożarnej OSP – 2024” oraz z budżetu gminy, przy czym obie instytucje przekazały po 19 563,50 zł. **ESKA**

Poetycko – muzycznie i patriotycznie

13 listopada Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Przasnyszu przybrała barwy białe i czerwone. W budynku głównym odbył się wieczór poetycko-muzyczny pod hasłem „Bez tej miłości (NIE) można żyć...”.

Przygotowali go uczniowie i wychowawcy klas piątych. Młodzież w odświętnych strojach, z zaangażowaniem prezentowała utwory poetyckie oraz pieśni patriotyczne. Jednym z celów wydarzenia było również wsparcie działalności samorządu szkolnego. Zorganizowano stoisko ze słodkościami, a dochód ze sprzedaży ciast został przekazany na organizację przyszłych wydarzeń szkolnych oraz wsparcie inicjatyw uczniowskich.

W tzw. „małej Jedyńce” przy ulicy Szkolnej, która również udekorowana była na biało i czerwono, zorganizowany został Konkurs Piosenki Patriotycznej pod hasłem „Polska moja Ojczyzna”. Wzięli w nim udział uczniowie „zerówek”. Laureatami konkursu zostali: Maja Jeznach (I miejsce), Nikolas Kuźnicki (II miejsce) i Kalina Przyłęcka (III miejsce). **ES**

Uroczystości związane z rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości obchodzono niemal w każdej miejscowości i w każdej gminie. Obchodzono je również w stolicy powiatu.

Uroczystości zorganizowane przez władze miasta, 2. Ośrodek Radioelektroniczny w Przasnyszu oraz parafię św. Wojciecha rozpoczęły się wspólnym śpiewaniem pieśni patriotycznych z Miejskim Chórem Męskim w kościele parafialnym św. Wojciecha. Po mszy delegacje prowadzone przez żołnierzy 2. OReL oraz Orkiestrę Dętą OSP Przasnysz przemarszerowały przed Pomnik Niepodległości obok Miejskiego Domu Kultury, gdzie odczytano Apel Pamięci i oddano salwę honorową, a także składano kwiaty pod pomnikiem. Po południu w Miejskim Domu Kultury odbył się koncert patriotyczny „Moje serce Polska”. Na scenie wystąpili: uczniowie MDK Przasnysz, zespół Pasja, Zespół Wokalny Młodych MDK Przasnysz i Zespół Wokalny Przasnyskich Seniorów. Wieczorem natomiast w kościele pw. Chrystusa Zbawiciela w Przasnyszu po mszy odprawionej w intencji Ojczyzny odbył się koncert Chóru Powiatu Przasnyskiego.

Świętowano również w Chorzelach. Mieszkańcy gminy spotkali się na kon-

kursie piosenki „Patriotyzm Nieoczywisty”. Uczestnicy konkursu zaprezentowali aranżacje patriotycznych utworów oraz współczesne piosenki o tematyce narodowej. Jury przyznało nagrody w trzech kategoriach: dla najmłodszego uczestnika, w kategorii soliści oraz w kategorii zespołowej. W pierwszej kategorii wyróżnienie jako najmłodszy uczestnik otrzymał Eryk Borkowski. Kinga Zielich zwyciężyła w kategorii solistów, a duet Filipa Wesołowskiego i Justyny Tadrzyńskiej został nagrodzony w kategorii zespołowej. Niespodzianką wieczoru był występ pracowników urzędu, które rozśpiewały publiczność. Jak na urodziny Rzeczypospolitej przystało nie zabrakło urodzinowego toru. W organizację zaangażowały się Towarzystwo Przyjaciół Chorzel, Koła Gospodyń Wiejskich, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna oraz Ośrodek Upowszechniania Kultury.

Uroczysta akademia i koncert pieśni patriotycznych miały miejsce także w Parciakach. Gospodynie z KGW Parciaki wraz ze społecznością szkolną wspólnie świętowały Narodowe Święto Niepodległości. Była uroczysta akademia przygotowana przez uczniów oraz koncert pieśni patriotycznych w wykonaniu członków KGW przy akompaniamencie Mirosława Prusika, organisty parafii. Całość zakończył przygotowany przez KGW słodki poczęstunek dla wszystkich.

**POWIAT
MAKOWSKI**

Starostwo Powiatowe w Makowie Mazowieckim chciało uruchomić połączenie autobusowe między Makowem a Ciechanowem. Udało się, dzięki zawartemu w ubiegłym tygodniu porozumieniu.

Rada Powiatu Makowskiego podczas sesji 29 października jednogłośnie wyraziła zgodę na na przyjęcie od Powiatu

Czy linia będzie się cieszyć popularnością?

Powraca połączenie autobusowe z Ciechanowem

Ciechanowskiego prowadzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w powiatowych przewozach pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej na linii komunikacyjnej relacji Maków Mazowiecki – Ciechanów przez: Karniewo, Gołymin-Ośrodek, przekraczającej granice administracyjne obu powiatów. Uchwałę rady przypieczętowało porozumienie zawarte w środę (13 listopada) między Starostwem Powiatowym w Ciechanowie a Starostwem Powiatowym w Makowie Mazowieckim.

- Tak jak zapowiadaliśmy, z inicjatywą powiatu makowskiego podpisaliśmy porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Ciechanowie. Dzięki temu uru-

chamy nową linię autobusową, która znacząco ułatwi dojazd naszym mieszkańcom do szpitala w Ciechanowie. Dbamy o Waszą wygodę i dostępność usług w regionie! Bądźcie na bieżąco, już wkrótce więcej informacji! - poinformował w mediach społecznościowych powiat makowski.

Samorząd rozstrzygnie najpierw kto będzie świadczył usługi przewozowe na tej linii. Po tej procedurze mieszkańcy dowiedzą się dokładnie kiedy i w jakich godzinach będą kursowały autobusy.

W wojewódzkim szpitalu w Ciechanowie m.in. przeprowadzane są niektóre zabiegi niedostępne w szpitalach powiatowych, takich chociażby

Starostowie i ich zastępcy zawarli w środę porozumienie ws. organizacji transportu publicznego między Makowem a Ciechanowem.

jak szpital w Makowie. Linia na pewno posłuży także w innych celach osobom do tej pory wykluczonym komunikacyjnie. Przypomnijmy, że samorząd od kilku lat korzysta z programu, dzięki któremu udało się przywrócić połączenia międzygminne w powiecie

makowskim. Przywrócenie połączenia z Ciechanowem to kolejny krok w walce z wykluczeniem komunikacyjnym, szczególnie osób starszych, ale również tych, które nie posiadają własnego środka transportu.

kuj

Dzieci zapoznają się z astronomią

Wirtualna podróż w kosmos

Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Karniewie mogły bezpłatnie skorzystać z oferty przygotowanej przez ekipę Planetobusa z Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. W lekcjach na żywo wzięło udział 18 oddziałów szkolnych.

Uczniowie mogli samodzielnie korzystać z interaktywnych eksponatów, a także zadawać pytania i eksperymentować z edukatorami z Centrum Nauki Kopernik odkrywając tajniki kosmosu.

- Planetobus z Centrum Nauki Kopernik z mobilnym planetarium na pokładzie przemierza Polskę w szerokość i wzdłuż, by spotkać się z dziećmi i młodzieżą. I tak 14 i 15 listopada pojawił się w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Karniewie w powiecie makowskim - informuje Agnieszka Szóstek, specjalistka ds. promocji i komunikacji w Centrum Nauki Kopernik.

Jak wskazują członkowie ekipy Planetobusa, do obserwacji nieba nie jest potrzebny specjalistyczny sprzęt. Wystarczy w bezchmurny wieczór wybrać się w ciemne miejsce, spojrzeć w górę i skupić wzrok. Pomocne są także specjalne aplikacje na smartfony, ułatwiające identyfikację konkretnych gwiazd i innych obiektów. Wszyscy uczestniczący w nieodpłatnych pokazach mobilnego planetarium mogli skorzystać z cyfrowej broszury „Poradnik młodego naukowca - Planetobus”, pełnej astronomicznych ciekawostek, informacji o gwiazdach i planetach oraz eksperymentów, które można samodzielnie wykonać w domu.

Mobilne planetarium, podróżujące Planetobusem, to duży namiot z dachem w kształcie kopuły o średnicy 7 metrów. W środku zmieści się ok 30 osób. Na

półokrągłym „suficie” widzowie oglądają pokazy astronomiczne, prowadzone na żywo przez edukatorów z Centrum Nauki Kopernik. W jasny dzień zobaczą niebo pełne gwiazd i poznają najciekawsze konstelacje widoczne aktualnie na jesiennym niebie. Będą to między innymi gwiazdozbiory Andromedy, Pegaza i Ketosa (Wieloryba), dodatkowo także tak zwane obiekty głębokiego nieba jak: galaktyka Andromedy oraz galaktyka spiralna M77.

Do programu „Nauka dla Ciebie” - wspólnej inicjatywy Centrum Nauki Kopernik oraz Ministra Nauki, placówkę zgłosiła w czerwcu wicedyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Karniewie Małgorzata Bartosiewicz.

- Chcemy w naszej szkole wdrażać innowacyjne techniki nauczania. Jedną z nich są pokazy na żywo, które pozwalają uczniom przyswajając wiedzę w sposób praktyczny, pobudzając ich zainteresowanie daną dziedziną, szczególnie, jeśli chodzi o nauki ścisłe, takie jak przyroda, biologia, matematyka, fizyka, czy właśnie astronomia. Uzasadniając swój wniosek do uczestnictwa w programie wskazałam, że dzieci z terenów wiejskich mają utrudniony dostęp do m.in. nowoczesnych placówek naukowych. Oczywiście organizowane są wycieczki, w tym także do Centrum Nauki Kopernik, ale po zwiedzaniu ekspozycji stałe nie zawsze mieliśmy czas na skorzystanie z oferty tamtejszego planetarium - wskazuje wicedyrektor.

Przez dwa dni w 15 pokazach uczestniczyły dzieci z 18 oddziałów Szkoły Podstawowej w Karniewie, zdobywając wiedzę z zakresu astronomii. Być może wśród nich znajdą się uczniowie, których ta dziedzina zainteresuje i postanowią z nią związać swoją edukacyjną przyszłość.

kuj

Inwestycja w ochronę przyrody

Maków stawia na bioróżnorodność

W Makowie Mazowieckim przeprowadzone zostaną inwestycje mające na celu ochronę ptaków i płazów w obrębie rzeki Orzyc, przepływającej przez miasto. Na ten cel samorząd otrzymał ponad 5,8 mln zł dofinansowania z Unii Europejskiej.

Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim jest jednym z beneficjentów Funduszy Europejskich dla Mazowsza

2021-27, przeznaczonych m.in. na tzw. „zielone projekty”.

Fundusze europejskie umożliwią ochronę cennych obszarów przyrodniczych w okolicy rzeki Orzyc i w parku Saperskiego w Makowie Mazowieckim. W ramach projektu pn. „Wzmocnienie dziedzictwa przyrodniczego oraz rozwój nowych terenów zielonych na obszarze Miasta Maków Mazowiecki” będzie wybudowana m.in. ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza oraz zamontowane zostaną pływające platformy dla ptactwa wodnego. Projekt obejmuje również

budowę biocenotycznych zbiorników wodnych, które stworzą odpowiednie warunki lęgowe dla ptaków i płazów. W ten sposób samorząd da zwierzętom dodatkową przestrzeń do bytowania, a mieszkańcy będą mieli zapewniony większy kontakt z naturą na terenie miejskim.

Na ten cel pozyskano dofinansowanie w wysokości 5.834.557,42 zł, zaś całkowity koszt tej inwestycji szacowany jest na 9.173.697,58 zł. O postępie w tym przedsięwzięciu będziemy informować na naszych łamach.

kuj

Złodziej w rękach policji

W kwietniu br. mieszkaniec Makowicy (gm. Szelków) zgłosił policji włamanie do budynku gospodarczego, z którego skradziono m.in. WSK.

Przez kilka miesięcy makowska policja pracowała nad tą sprawą. Kryminalni ustalili tożsamość złodzieja, a następnie odnaleźli skradziony pojazd, schowany na jednej z posesji w sąsiedniej gminie Rzewnie. Jak informuje policja, motocykl miał częściowo zatarte numery identyfikacyjne i był przemalowany. Zatrzymany został 32-letni mieszkaniec pow. makowskiego, który usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem. Mężczyzna przyznał się do tego czynu. Niebawem stanie przed sądem. Grozi mu nawet 10 lat pozbawienia wolności. Motocykl został zwrócony właścicielowi.

Kierowca pod wpływem narkotyków i alkoholu

Podróżującego drogą krajową nr 61 przez gminę Różan (pow. makowski) zaniepokoił styl jazdy kierującego samochodem dostawczym z paką. Kiedy zobaczył patrol policji postanowił zatrzymać się i opowiedzieć o swojej obserwacji.

Był piątek (8 listopada), po godz. 11, kiedy policjanci zostali zaczepieni przez podróżnego. Natychmiast ruszyli we wskazanym przez niego kierunku i niebawem dogonili kierującego samochodem dostawczym. Kiedy zatrzymali

pojazd w Chrzczonkach z kabiny wytoczył się 43-letni mężczyzna. Najpierw funkcjonariusze zbadał go alkomatem. Miał blisko 2 promile w wydychanym powietrzu. Następnie policjanci wykonali badanie narkotestem, który wykazał, że kierowca jest... pod wpływem amfetaminy. W trakcie przeszukania przy 43-latku, mieszkańcu pow. łomżyńskiego funkcjonariusze znaleźli woreczek strunowy z amfetaminą. Od kierowcy pobrana została krew do szczegółowych badań. Został zatrzymany w policyjnym areszcie. Grozi mu do 3 lat pozbawienia wolności.

Policja zwraca uwagę na odpowiedzialną postawę podróżnego, który poinformował patrol o swoich podejrzeniach. Kierujący busem 43-latek pod wpływem alkoholu i narkotyków stwarzał śmiertelne zagrożenie dla innych uczestników ruchu.

Szczśliwy finał poszukiwań

Historia zaginięcia mieszkańca gm. Różan w powiecie makowskim ma szczęśliwe zakończenie, mimo niesprzyjających okoliczności. Po 16 godzinach intensywnych poszukiwań, po nocy spędzonej na dworze, udało się odnaleźć 66-latkę cierpiącą na zaburzenia pamięci.

W piątek (8 listopada) o godz. 18.30 makowscy policjanci otrzymali informację o zaginięciu 66-letniego mieszkańca gminy Różan. Mężczyzna wyszedł z domu po godz. 13.00. Widziany był po raz ostatni około godz. 15.00 przez

mieszkańców Chelst. Zaginiony cierpiał na zaburzenia pamięci dlatego też Komendant Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim ogłosił alarm dla makowskich policjantów, którzy szybko stawili się do służby, by uczestniczyć w poszukiwaniach mężczyzny.

- 43 makowskich policjantów, strażaczy z PSP w Makowie Mazowieckim, strażaczy ochotniczych z Chelst, Szyg i Różana z dronem z termowizją, przewodnik z psem policyjnym z Komendy Miejskiej Policji w Płocku, leśniczy Janusz Kaźmierczak z Nadleśnictwa Pułtusk, rodzina i sąsiedzi przeszukiwali zabudowania, okoliczne pola i łąki. Poszukiwania w trudnych warunkach atmosferycznych trwały do godz. 3.30. Wznowiono je w sobotę po godz. 7.00 i uczestniczyło w nich 25 policjantów w tym policjanci III Plutonu SPP w Ostrołęce, policyjny pies z przewodnikiem z KMP Płock, strażacy ochotniczy z dronem i łódką. Poszukiwania prowadzone były przy współpracy policjantów z Wydziału Poszukiwań i Identyfikacji Osób z Komendy Wojewódzkiej Policji z siedzibą w Radomiu - wymienienia podjęte działania Monika Winnik, oficer prasowa KPP w Makowie Mazowieckim.

W trakcie działań do policji wciąż napływały nowe informacje. To właśnie dzięki jednej z nich zawężono obszar poszukiwań. O godz. 10.40 zaginionego mężczyznę odnaleziono przytomnego, lecz wyziebionego na łące w promieniu kilometra od miejsca jego zamieszkania. Na miejsce wezwano karetkę pogotowia, która zabrała seniora do szpitala. Ratunek nadszedł w ostatniej chwili.

Policja dziękuje wszystkim zaangażowanym w poszukiwania za pomoc.

DANIEL KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Nerwica prekampanijna czyli kto ma mocne karty w walce o prezydenturę

Skończyła się kampania prezydencka w USA, teraz zacznie się szol w Polsce. Naśladujemy Amerykę. Są jednak różnice. Tam kampania to widowisko medialne. Gwiazdy biznesu i polityki na estradzie. Mnóstwo celebrytów sławnych w świecie. Donald Trump postrzelony w ucho (choć postrzelony już był wcześniej...). Z zakrwawionym uchem porusza do boju. Great performance, orgia poparcia. Wymagane jednak miliardy dolarów na organizację imprez i wieców.

Tęgi tutaj nie będzie. Nikt nie będzie (mam nadzieję), strzelał. Kampania jeszcze się formalnie nie zaczęła. Trwać będzie kilka miesięcy, do maja. Już teraz, na etapie prekampanijnym zrobiło się nerwowo, w partiach, mających ambicję obsadzenia urzędu prezydenta. Kandydaci oraz kandydaci na kandydatów robią nerwowe, czasem nieoczekiwane ruchy, jednocześnie starają się trzymać karty przy sobie. Czy mocne?

Wiadomo że PSL nikogo nie wystawi, bo mogłaby wystawić tylko Kosiniaka-Kamysza. I wystawiłaby go - dosłownie. Tak jak w 2020 r., gdy zdobył niewiele ponad 2% głosów. Kosiniak-Kamysz wystąpił więc przed szeregiem i zaproponował, aby rządząca koalicja wystawiła jednego wspólnego kandydata, reprezentującego koalicję 15 października. To było niespodziewane, bo już uprzednio ustalono w Trzeciej Drodze i podano do wiadomości że będą popierać Szymona Hołownię. Gdyby zaś miał być jeden

kandydat, to musiałby być z KO, bo ta partia dominuje i ma poważnych graczy. Najwyraźniej Kosiniak-Kamysz nie komunikował się z Hołownią więc ten, również nieoczekiwanie, ogłosił swoją kandydaturę, ale bez wszelkiej afiliacji partyjnej. Chce być niezależnym kandydatem i prezydentem. W podtekście, nie takim jak kandydaci KO czy PiS, którzy będą na telefon...

Tylko co znaczy niezależność kogoś, kto jest liderem partii? W tym przypadku partii Polska 2050? Czy nie jest to narcystyczna gra na siebie? Sądząc po reakcjach w mediach społecznościowych Hołownia nie wydaje się nadto wiarygodny. A to jest problem dla polityka, który sam wywodzi się z telewizyjnych mediów.

Mamy zatem trzech formalnie zgłoszonych kandydatów. Jest Sławomir Mentzen z Konfederacji, Marek Jakiubiak z koła poselskiego Wolni Republikanie oraz Szymon Hołownia. Lewica zapowiedziała, że swego kandydata zgłosi w najbliższych tygodniach. Stawiam, że będzie to Magdalena Biejat.

Najwięcej emocji budzą jednak potencjalni kandydaci z KO i PiS. To oni, gdy już zostaną ujawnieni stoczą ze sobą pojedynek tytanów i to oni zapewne przejdą do drugiej tury. Walka będzie zacięta, nie tyle na przysłowiowe noże ile na obrzucanie się błotem. To już przecież tradycja...

PiS głosi, że ma wielu dobrych kandydatów rwących się do walki. Miał

być prawyborcy, ale nie będzie. Natomiast Koalicja Obywatelska miała nie przeprowadzać prawyborów, bo tam od lat żelaznym kandydatem był Rafał Trzaskowski, zdecydowała się jednak na prawyborcy, gdy pojawił się konkurent w osobie Radka Sikorskiego. Za kilka dni członkowie KO będą głosować, a 7 grudnia dowiemy się kto jest zwycięzcą. W tym sensie mamy jasność. Jeden z nich wejdzie na pewno na ring.

W PiS natomiast kotłuje się nadal, co rusz inne nazwisko wychodzi na prowadzenie. Był Morawiecki, był Błaszczak, byli panowie Nawrocki, Bocheński, Bogucki, teraz wydaje się że lideruje Przemysław Czarnek. Bo to on najbardziej przypomina Trumpa, też wali ciosy między oczy. Jak w Ameryce... Ale - jak wynika z badań, Czarnek nie jest faworytem większości elektoratu pisowskiego, w dodatku może łatwo zniechęcić do siebie polityczne centrum, zazwyczaj decydujące o wyborach. W gremiach kierowniczych PiS też jest wielu takich, co boją się wystawiać Czarńka, wśród nich, jak się zdaje, Jarosław Kaczyński. Zresztą, Czarnek, gdyby wygrał, mógłby przejąć partię... Mimo to, chyba to on wygra wcale przecież nie cichą rywalizację w PiS, bo taka tam teraz moda na Trumpa. Suwerenni, chcąc naśladować obce mocarstwo, od dawna jeżdżili do Stanów, żeby okazać swą spolegliwość.

Walka kandydatów KO i PiS to nie tylko walka osobowości, to walka wspierającego ich zaplecza. PiS będzie strzelał

do całego rządu. Będzie chciał udo- wodnić, że marny ma dorobek po roku. Ale KO zapewne zaripostuje, że osiem lat pisowskich rządów to katastrofa, że państwo zostało zrujnowane. Przez autokratyczne rządy i niezliczone afery.

Wspomniałem, że będzie obrzucanie się błotem. W naszej „płynnej rzeczywistości” to już, niestety, normalność. I to się dzieje każdego dnia, jakkolwiek rząd przygotowuje podobno prawo, które ma przeciwdziałać hejtowi w internecie. Tak, tam jest go najwięcej. Ale autorzy hejtu mogą być punktowani przez kryterium prawdy. Mam przykład. W ostatnich dniach obrzucono hejtem premiera za podręcznik dla uczniów szkół średnich, gdzie jedno słowo „Roty” Marii Konopnickiej zostało podmienione. Zamiast „nie będzie Niemiec pluć nam w twarz” było „Nie będzie Krzyżak pluć nam w twarz”. Posłowie PiS Kaleta i Kownacki oskarżyli rząd i premiera o polityczną poprawność, chęć ułożenia dobrych stosunków z Niemcami ponad wszystko. Kownacki zagroził nawet Tusкови na platformie X że „będzie siedzieć”. A co się okazało? Podręcznik został wydany i zatwierdzony przez rząd PiS w 2020 r. Obecna minister edukacji Barbara Nowacka obiecała że przywróci pierwotną, oryginalną wersję. Warto zatem sprawdzać fakty zanim podejmie się decyzję o obrzuceniu błotem, jeżeli już ktoś musi w ten brzydki sposób grzeszyć.

Kampania pokaże jakim jesteśmy społeczeństwem. Czy nadal unoszą się

w naszej kulturze antysemickie miazmaty? Dyskusja wokół wywiadu Moniki Olejnik z Radkiem Sikorskim daje do myślenia. Tym razem to dziennikarka została obrzucona hejtem za pytanie odnoszące się do pochodzenia żony Sikorskiego, Ann Applebaum. Pytanie było moim zdaniem stosowne, bo wszystkim w kampanii wychodzi na wierzch tym bardziej, że cytowała już pojawiające się opinie. Sikorski odpowiedział, że staje się świecką tradycją, że żony prezydentów mają semickie pochodzenie... nawiązując wyraźnie do Agaty Kornhauser-Dudy. Jedni są zgorzeleni, że w ogóle jest o tym mowa, dla innych jest to pretekst, aby odsłonić antysemityzm. Radosław Fogiel, poseł PiS napisał: „Ale tego, że prawyborcy w Platformie Obywatelskiej będą się odbywać pod hasłem „Poznaj Żyda” to się nikt w najśmielszych wizjach nie spodziewał”. Otóż ja się spodziewam, że to jeszcze bardziej wypłynie w kampanii. Sikorski obrzucił się na Olejnik i tym samym starał się rozbroić temat. Ale jeśli to on zwycięży w prawyborach, co jest raczej mało prawdopodobne, będziemy świadkami wielu raczących dyskusji na temat autorki „Zmierzchu demokracji”, jako żony prezydenta. Bardzo chciałbym się mylić.

Przebieg kampanii będzie emocjonujący i będzie świadczył o nas. Jaki patriotyzm zwycięży? Obskuranci czy nowoczesny, z etycznym i demokratycznym przesłaniem. To jeszcze przed nami.

DANIEL KORTLAN

Z życia prowincji (21)

Pobudzajmy apetyty

dziej trwałego, żeby to się zdarzało częściej, nie tylko „od wielkiego dzwonu”.

Efekt jest taki, że żyjąc permanentnie na prowincji wypada czasem wychylić nosa poza zamknięty krąg wydarzeń wewnętrznych, nawet rozwijających się twórczo, i wybrać jakieś wydarzenie kulturalne na zewnątrz, ale nie z wycieczką autobusem zakładowym lecz indywidualnie, dostosowując imprezę do osobistych upodobań. Opowiem o dwóch swoich wycieczkach na koncerty ulubionych wykonawców, dość rzadko występujących publicznie.

Pierwszym z nich był Marek Dyjak. Z Dyjakiem zetknąłem się stosunkowo niedawno, bo w listopadzie 2012 r., kiedy organizowałem w Teatrze Polskim w Warszawie Salon Poezji pt. „Ginsberg kontra Bukowski”. Udało się nam namówić go do czytania wierszy Allena Ginsberga, obok Kory, która czytała Bukowskiego. Od tamtej pory, recenzując po drodze jego książki, wywiad-rzekę, „Polizany przez Boga” (Warszawa, 2014, recenzja w Tygodniku Ilustrowanym, 27 stycznia 2015), śledzę uważnie rozwój jego kariery i skwapliwie odnotowuję nowe nagrania i płyty. Do najważniejszych utworów w wykonaniu Dyjaka należy niewątpliwie „Ta ostatnia niedziela” Jerzego Petersburskiego (tekst: Zenon Friedwald). Wykonywali ją m.in. Mieczysław Fogg, Krzysztof Krawczyk, Piotr Fronczewski, a nawet – uwaga! – Kora. Ale Dyjak swoim zachrypniętym głosem jako jedyny przydaje tej piosence

swoistego smaku, jak z przedmieścia. I śpiewa ten kawałek tylko na bis. Tym niemniej, naprawdę warto czekać na to choćby i dwie godziny pełnego koncertu.

Śpiewanie Marka Dyjaka konsumowaliśmy w tym roku dwa razy. Najpierw, 12 maja w łódzkim pubie Keja (<http://www.keja.art.pl/>), gdzie – Uwaga! – 21 listopada śpiewają Wojtek Gęsiński i Marta Sosnowska, a tydzień później Tolek Muracki. Atmosfera ściśle klubowa, zakamarki, ograniczona liczba stolików, akustyka studyjna, słowem – całkowicie niszowo. Tym, na co zawsze czekam, jest jego największy przebój „Złota ryba”. Refren można powtarzać niemal bez końca, tak wyraziście i poetycko odzwierciedla pewien stan psychiczny, często zwany depresją:

*Masz do skrzydeł
Przywiązaną złotą rybę
Jeśli ty odfruniesz
Serce jej przestanie bić
Słuchaj, ptaku
W klatce nie jest ci najgorzej
Żle jest wtedy
Kiedy nie chce się już żyć*

Drugi koncert Dyjaka, którego nie mogłem przepuścić, to koncert finałowy 60. Studenckiego Festiwalu Piosenki w Krakowie, 20 października, gdzie był gościem specjalnym, zresztą ze swoimi przyjaciółmi – innymi wykonawcami. Jego związek z tym festiwalem bierze się stąd, że sam był laureatem II nagrody w 1995 roku. Ten rok był dla Dyjaka wyjątkowy, bo zdobył też główną

nagrodę na studenckim festiwalu FAMA, w Swinoujściu, gdzie w skrócie tak go przedstawiano: „Drze się jak potępieniec!” Tym razem, prawdziwą bombą było dla mnie jego wykonanie utworu Zygmunta Białostockiego „Rebeka”, mimo że nie pierwszy raz słyszałem, jak śpiewał to Dyjak. Miałem ten utwór świeżo w pamięci, po płońskim koncercie Izabeli Szafraniek na Festiwalu Kultury Żydowskiej 19 października, a więc dzień wcześniej. I tu refren, zwięźle wyciska z oczu łzy (słowa: Andrzej Włost):

*O mój ty wymarzony
O mój ty wyśniony
Nie wiesz o tem przecież ty
Że w małym miasteczku za tobą ktoś
Wyplakał z oczu łzy
Że biedna Rebeka
W zamyśleniu czeka
Aż przyjedziesz po nią sam
I zabierzesz ją jako żonę swą
Hen, do pałacu bram*

Drugą artystką była Natalia Sikora. Zetknąłem się z nią po raz pierwszy, podobnie jak z Dyjakiem, także w listopadzie 2012 roku, kiedy w Teatrze Polskim na Scenie Kameralnej dała popis interpretacyjny w spektaklu muzycznym „Natalia Sikora śpiewa Norwida”. To naprawdę szczytowe osiągnięcie w poezji śpiewanej. Norwida trudno recytować, a co dopiero interpretować śpiewając. Byłem zresztą na tym popisie kilka razy. Po odejściu z teatru, Sikora udzielała się trochę mniej, i jakby zginęła

z horyzontu, ale udało mi się ją kiedyś wysłuchiwać na benefisie Bogdana Loebła (60-lecie twórczości), gdzie wcieliła się w Mirę Kubasińską i śpiewała piosenki Breakout, czego można szczegółowo posłuchać na platformie YouTube (jak zresztą prawie wszystkich innych utworów, o których tu piszę).

Sikora jest również dobrze znana ze swoich interpretacji piosenek Janis Joplin, jak choćby „Mercedes Benz” lub „Cry Baby”. To prawdziwe szczęście trafić na jej koncert i dostać bilety. Nigdy mi się to nie udawało, jak koncertowała choćby z piosenkami Edith Piaf w spektaklu „Piękny nieczuły” w warszawskim teatrze Polonia. Ale tym razem miałem szczęście trafić na jej koncert w Białymstoku, w dość kultowym miejscu zwanym „Nie Teatr”. Norwid, Joplin, Piaf, to już historia, teraz Sikora śpiewa piosenki Ewy Demarczyk, z którą zuje – jak twierdzi – wyraźne duchowe pokrewieństwo. Akompaniuje jej grupa Tango Attack, a nazywa się to „Czarne Anioły”, tak jak piosenka do tekstu Wiesława Dymnego. Co jeszcze? A wszystko, co pamiętamy, jest i „Karuzela z madonnami” do słów Mirona Białoszewskiego, jest i „Grande Valse Brillante” oraz „Tomaszów” Juliana Tuwima, jest też utwór do słów Krzysztofa Kamila Baczyńskiego „Na moście w Avignon”, jest też „Skrzypek Hercowicz” Osipa Mandelsztama i – niespodziewanie, co dla mnie jest prawdziwą sensacją, znowu „Rebeka”! Tak, śpiewała to Demarczyk, a Sikora dodaje własną, niezwykle przejmującą interpretację.

No cóż, polecam każdemu, żeby wybrał swojego ulubionego wykonawcę albo spektakl i wytknął gdzieś głowę z naszej prowincji na dzień lub dwa, choćby tylko po to, żeby wrócić z ciekawymi wrażeniami i wymagać potem od lokalnych organizatorów kultury, aby z większym animuszem próbowali zmniejszyć nasz dystans do pierwszej ligi.

JANUSZ ZALEWSKI

HECHT®

specjalista ogrodnictwa

CIECHANÓW, ul. Mławska 1
tel 23 682 24 99

rabaty nawet do

-70%

PROMOCJA
6.-26. 11. 2024

ZESTAW - PIŁA I SEKATOR ACCU

HECHT 99125

- + Niska waga - sekator 0,8 kg, piła 1,33 kg
- + Idealny dla kobiet
- + Przewadnica długości 100 mm
- + Akumulatory 1500 mAh
- + Do gałęzi max. 30 mm
- + Do 1000 cięć/180 min
- + Napięcie 14,4V
- + łatwa obsługa

YouTube

2in1

**2 x Akumulatory
+ 1 zapasowy łańcuch piły
w walizce ZA DARMO**

~~699,99 zł~~

429,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 699,99 zł

59,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 199,99 zł

Dla posiadaczy karty HECHT VIP. Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 200 szt. HECHT 99125 (maks. 1 szt./osobę). Odbieranie w sklepach HECHT – Specjalista Ogrodnictwa w dniach 6.-26. 11. 2024 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLN z VAT. Nie odpowiadamy za błąd powstale w druku.

www.hechtpolska.pl

WIELKA WYPRZEDAŻ przedłużamy

KARMA MOKRA DLA PSÓW

PROMINENT DOG VENISON 1275 g

Nie zawiera żadnych środków chemicznych ani konserwantów
Nie zawiera soi

100 % mięsa

9,40 zł/kg
~~11,99 zł~~
8,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 11,99 zł

PROSTOWNIK DO AKUMULATORÓW

HECHT 2013

napięcie wyjściowe / prąd
12V / 2-15 A
moc 230 V/50 Hz 200 W
do akumulatora 4-300 Ah
waga 1,5 kg

funkcja BOOST

239,99 zł
179,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 239,99 zł

KOSA ELEKTRYCZNA

HECHT 1445

1400 W
moc
szerokość z tarczą tnącą / głowicą 25,4 / 42 cm
waga 5 kg

noż, głowica żyłkowa oraz pasek w zestawie

399,99 zł
299,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 399,99 zł

ROZDRABNIACZ NOZOWY

HECHT 625

2500 W
średnica max. gałęzi 4,5 cm
worki 50 l

slink turbo

389,99 zł
309,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 389,99 zł

DMUCHAWA SPALINOWA

HECHT 943

pojemność 43 cm³
prędkość powietrza 223 km/h
objętość powietrza 15 m³/min

649,99 zł
449,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 649,99 zł

TRAKTOR OGRODOWY

HECHT 5161

4,2 kW
pojemność 224 cm³
szerokość 61 cm
regulacja wysokości 35-75 mm
zbiornik paliwa 2 l
kosz 150 l

elektryczny start EASY

4 999,99 zł
4 299,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 4 999,99 zł

BETONIARKA

HECHT 2223

1100 W
pojemność bębna 200 l
waga 81,5 kg

duże koła ułatwiające transport

1 699,99 zł
1 399,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 699,99 zł

PROSTOWNIK DO AKUMULATORÓW

HECHT 2013

napięcie wyjściowe / prąd
12V / 2-15 A
moc 230 V/50 Hz 200 W
do akumulatora 4-300 Ah
waga 1,5 kg

funkcja BOOST

239,99 zł
179,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 239,99 zł

ODŚNIEŻARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 9014

1300 W
moc
szerokość robocza 36 / 43 cm
wężnierz / zewążrz 180 m³/godz
waga 11 kg

LED światło

549,99 zł
349,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 549,99 zł

KOMINEK

HECHT SPARKLIS

rozmiar 330x368x940 mm
wymiar pieca 250x230x350 mm
moc grzewcza 5-7 kW
czopuch 120 mm
materiał stal

klasa energetyczna A

699,99 zł
499,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 699,99 zł

DOMEK OGRODOWY

HECHT 6 x 8 PLUS

wymiary podstawy 184 x 248 cm
wymiary domu wraz z wyłazami 258 x 196 x 208 cm

20 % grubszy materiał niż u konkurencji

1 499,99 zł
1 099,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 499,99 zł

ŁUPARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 6060

2200 W
moc
maks. siła nacisku 6 t
maks. wysokość podnoszenia 480 mm
długość polan 100-550 mm
średnica drewna 70-400 mm
waga 105 kg

koła transportowe

2 099,99 zł
1 699,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 2 099,99 zł

FILTR PIASKOWY

HECHT 302016

550 W
moc
pojemność piasku 45 kg
przepływ wody 7,9 m³/h
max. wys. podnoszenia 7,5 m
max. objętość basenu 40 m³

zawór 6-stopniowy

1 249,99 zł
799,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 249,99 zł

KOMPRESOR BEZOLEJOWY

HECHT 2089

3000 W
moc
prędkość bez obciążenia 2800/min
max. wydajność 528 l/min.
max. ciśnienie 8 bar
zbiornik 50 l

bardzo cicha praca

1 559,99 zł
1 099 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 1 559,99 zł

GLEBOGRYZARKA SPALINOWA

HECHT 750

209 cm³
pojemność
max. moment obrot. 12,4 Nm
szerokość 50 cm
waga 70 kg

4 x 3 noże

2 499,99 zł
1 999,99 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni przed obniżką 2 499,99 zł

www.hechtpolska.pl sprawdź jeszcze więcej promocji na

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Okna, drzwi używane/nowe,
Ojrzeń, Ciechanowska 12A.
502 543 397

FC-0005/24

Złota rączka i nie tylko
- czyszczenie piwnic, działek
i mieszkań. 505 243 170

M02647-59606

MOTORYZACYJNE

Sprzedam samochód Peugeot
Partner - 1.6 Turbo. 513 437 109

PC-00952/24

AUTOKASACJA
604 534 590

FC-0286/24

Sprzedam części używane do
samochodu Audi B3. 608 715 025

PC-00936/24

Sprzedam WV Golf, 2001 rok-Combi
woryginalie. 691 897 056

PC-00938/24

Kupię WSK 125 z dokumentami.
514 946 633

M02706-11613

NIERUCHOMOŚCI

Noclegi, pomieszczenia biurowe
Ciechanów. 602 385 465

FC-0651/24

Wynajmę mieszkanie. 505 852 088

PC-00943/24

Tygodnik
ciechanowski

UWAGA!

Od dziś wszystkie
ogłoszenia nadawane
do wersji papierowej TC
ukazują się również
na portalu
ciechpress.pl,
w zakładce
– ogłoszenia drobne.

Wynajmę lokal usługowy, ścisłe
centrum Ciechanowa. 602 385 465

FC-0747/24

Kawalerka do wynajęcia
w Ciechanowie. 511 525 404

Red.6

Bardzo tanio wynajmę lub zamienię
domek w Krasieńcu. 607 906 614

PC-00913/24

Sprzedam mieszkanie 73 m²
przy ul. Księcia Konrada, IV piętro
(nie ostatnie), system kanadyjski.
Cena 490 tys. 600 825 113

FC-0788/24

Sprzedam mieszkanie M4 48,28 m²,
IV piętro, Ciechanów, ul. Powstańców
Wielkopolskich 4. 730 902 574

M02701-58301

Wynajmę drewniany domek
na terenie gminy Przasnysz.
722 324 464

Red.7

PRACA

Zatrudnię pracownika fizycznego
na budowę. Zapewniam
zakwaterowanie. 601 241 397

FC-0778/24

WÓJT GMINY PŁOŚNICA podaje do publicznej wiadomości

że zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce
nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz.1145) na tablicy ogłoszeń w
siedzibie Urzędu Gminy w Płośnie przy ulicy Dworcowej 52 i na stronach
BIP oraz www.plosnica.pl zostały wywieszone na okres 21 dni wykazy
nieruchomości gruntowych przeznaczonych do sprzedaży na rzecz
użytkowników wieczystych.

Wójt
/-/ Michał Breski

FCP-256

SIGMA-MAX
Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

Ciechanów ul. Augustiańska 35, tel: 23 32 33 300 wew 210
www.sigma-max.pl sklep.sigma-max.pl

ISBUD DEVELOPMENT

**NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**
☎ 665 330 650

Biuro sprzedaży:
Pułtusk ul. Białowiejska 17C
pon-pt 8:00-16:00
ciechanow@isbud.pl
www.isbud.pl

Zatrudnię fryzjerkę z doświadczeniem
w Ciechanowie. 513 437 109

PC-00954/24

Wykonam sprzątanie domu bądź
mieszkania. 514 817 465

PC-00869/24

Zatrudnię instalatorów pomp
ciepła. 605 473 776

FC-0789/24

Zatrudnię instalatorów kotłów
pelletowych. 605 473 776

FC-0789/24

Rybn, 19.11.2024 r.

PGN.6840.11.2024

INFORMACJA Wójt Gminy Rybn

na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce
nieruchomościami (Dz.U. z 2024r. poz. 1145 z późn. zm.) podaje do
publicznej wiadomości, iż na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu
Gminy Rybn pod adresem: www.gminarybn.pl oraz w Biuletynie Informacji
Publicznej Gminy Rybn www.bip.gminarybn.pl zamieszczono na
okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy
Rybn przeznaczonych do oddania w najem na rzecz dotychczasowego
najemcy:

- 1) Lokal mieszkalny zlokalizowany w miejscowości Naguszewo 15,
gmina Rybn, o powierzchni użytkowej 76,49 m² ha, zapisana w księdze
wieczystej Nr EL1D/00023789/3.
- 2) Budynek gospodarcze przynależące do lokalu mieszkalnego
określonego w pkt 1 o łącznej powierzchni 84,53 m².
Z aktami sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy Rybn,
ul. Lubawska 15, 13-220 Rybn, pok. nr 18 w godz. od 8⁰⁰ do 16⁰⁰,
tel. 23 696 60 55 wew. 10

Wójt
/-/ mgr inż. Tomasz Węgrzynowski

FCP-260

ROLNICZE

Sprzedam pszenżyto. 513 437 109

PC-00953/24

Wzmem w dzierżawę grunty orne.
511 447 222

PC-00226/24

Sprzedam wycinaki do kiszzonek,
zgrabiarki, prasowijarki i inne
maszyny. 608 279 110

FC-0727/24

Dojenie na zlecenie.
Weekendowa obsługa stada.
510 526 699

PC-00890/24

Sprzedam około 6 ha ziemi ornej,
Łopacin. 506 197 358

PC-00901/24

Sprzedam prosięta, tuczniki.
661 544 341

PC-00955/24

Kupię spalone silniki elektryczne.
503 572 663

PC-00920/24

Sprzedam ciągnik C330.
514 602 698

PC-00931/24

Sprzedam siano, sianokiszonkę,
słomę, wycinak,
opryskiwacz, kosiarkę.
692 350 269

PC-00948/24

Skup bydła

Marcin
Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKI

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczycze Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

SKUP BYDŁA

ŁUKASZ GRZESZCZAK
Wielodróż 38 A
Tel. 792 264 299

SKUP BYDŁA

tel. +48 453 052 931
skup@inalca.pl

INALCA POLAND

Inalca Poland Sp. z o.o.
ul. H. Sienkiewicza 74, 09-110 Sochocin

Sprzedam ciągnik Ursus C360
z turem, sianokiszonkę w belach.
506 247 873

PC-00933/24

Agregat lekki-3 m z hydropakiem,
wał-3 m zawieszany, opryskiwacz
400 l-12 m. 518 367 860

PC-00940/24

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ LOKATORSKO - WŁASNOŚCIOWEJ "ZAWKRZE"

w Mławie, ul. Sienkiewicza 13/14 ogłasza przetarg
nieograniczony na wykonanie i montaż czterech
wiatrołapów w budynku przy ul. Powstańców
Styczniowych 1 w Mławie

Formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można otrzymać
w siedzibie Zamawiającego, pok. nr 4 lub pocztą elektroniczną
(inwestycje@zawkrze.pl).

Oferty należy składać w sekretariacie Zamawiającego, pok. nr 8 do dnia
05.12.2024 r. do godz. 10⁴⁵.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 05.12.2024 r. o godz. 11⁰⁰ w siedzibie
Zamawiającego. SMLW „Zawkrze” zastrzega sobie prawo swobodnego
wyboru ofert, prowadzenia dodatkowych rokowań lub unieważnienia
przetargu bez podania przyczyn.

FCP-252

ZARZĄD SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ LOKATORSKO - WŁASNOŚCIOWEJ "ZAWKRZE"

w Mławie, ul. Sienkiewicza 13/14 ogłasza przetarg
nieograniczony na wymianę 47 szt. drugich drzwi
wejściowych w budynkach w zasobach Spółdzielni

Formularz specyfikacji istotnych warunków zamówienia można
otrzymać w siedzibie Zamawiającego, pok. nr 4 lub pocztą elektroniczną
(inwestycje@zawkrze.pl) Oferty należy składać w sekretariacie
Zamawiającego, pok. nr 8 do dnia 05.12.2024 r. do godz. 9⁴⁵.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 05.12.2024 r. o godz. 10⁰⁰ w siedzibie
Zamawiającego.

SMLW „Zawkrze” zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru ofert,
prowadzenia dodatkowych rokowań lub unieważnienia przetargu bez
podania przyczyn.

FCP-251

OGŁOSZENIE

w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji
urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł
energii w obrębach ewidencyjnych Safronka, Zabłocie
Kanigowskie, Wiłunie, Pokrzywnica, Kuce, Szczepkowo
Borowe oraz Bielawy w gminie Janowiec Kościelny

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach
w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317) Wójt Gminy
Wieczfnia Kościelna zawiadamia o podjęciu przez Radę Gminy Janowiec
Kościelny uchwały Nr V/51/2024 z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie
przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla lokalizacji urządzeń wytwarzających energię
z odnawialnych źródeł energii w obrębach ewidencyjnych Safronka,
Zabłocie Kanigowskie, Wiłunie, Pokrzywnica, Kuce, Szczepkowo Borowe
oraz Bielawy oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej
oceny oddziaływania na środowisko.

W rozumieniu ww. ustawy Gmina Wieczfnia Kościelna stanowi gminę
pobliską dla planowanej inwestycji, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy.

Zgodnie z Ogłoszeniem Wójta Gminy Janowiec Kościelny z dnia 14
listopada 2024 r. osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww.
planu oraz do prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzanej
na potrzeby dokumentu, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r. Wnioski
należy składać na piśmie w postaci papierowej na adres Urzędu Gminy
Janowiec Kościelny, Janowiec Kościelny 62, 13-111 Janowiec Kościelny
lub drogą elektroniczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
w tym poczty elektronicznej na adres: gmina@janowiec.com.pl. Wniosek
powinien zawierać imię i nazwisko lub nazwę jednostki organizacyjnej,
adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości,
której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt
Gminy Janowiec Kościelny.

Wójt Gminy Janowiec Kościelny poinformował, że w dniu 28
listopada 2024 r. o godzinie 15:30, odbędzie się spotkanie otwarte
w sali konferencyjnej Urzędu Gminy (pokój nr 5), w formie spotkania
bezpośredniego. Natomiast o godzinie 16:30 odbędzie się spotkanie
otwarte w formie prowadzonej za pomocą środków porozumiewania
się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań
i składanie uwag w formie zapisu tekstowego. Informację o łączu do
spotkania online będzie można uzyskać najpóźniej w dniu spotkania pod
adresem: <https://bip.janowieckoscielny.warmia.mazury.pl>.

Organem organizującym ww. spotkania jest Wójt Gminy Janowiec
Kościelny.

WÓJT GMINY WIECZFNIA KOŚCIELNA
Mariusz Gębala

FCP-261

Sprzedam opryskiwacz 600 l RAV,
stan bardzo dobry. 691 897 056

PC-00937/24

Sprzedam maszyny rolnicze.
508 958 019

PC-00932/24

Sprzedam jałówkę wysokocielną,
gmina Opinogóra. 788 433 896

PC-00946/24

Okna gospodarcze/inwentarskie.
507 108 996

FC-0006/24

Sprzedam ziemniaki jadalne białe
i żółte. 608 047 142

SL-41

Kupię koniczynę, słonecznik,
peluszkę, kupkówkę, tulin i inne.
795 060 199

M02453-97831

Sprzedam opryskiwacz Pilmet 600 l,
cena 4000 zł. Sprzedam talerzówkę
Kverneland 3 m, cena 9000 zł.
511 475 552

NS-114

Używane konstrukcje stalowe,
Wyszków. 608 603 941

M02648-95979

Kupię 2 byczki HF około 1 roku.
500 637 961

M02669-56698

Sprzedam wystodki buraczane.
788 644 185

FE-47

Sprzedam klacz zimnokrwistą żrebną
po szpaku, 7 lat. 514 543 250

M02709-07715

Sprzedam 7 t owsa Rambo
i zgrabiarkę karuzelową Fella TS330
w dobrym stanie-Świercze.
510 947 460

NS-115

Ubojnia „ZARĘBA”
Michał Zaręba

**Skup i ubój
bydła**

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

Ubojnia zwierząt
Elżbieta Słonczewska

Pianowo Bargły 3 k. Nasielska

**skupuje krowy
oraz młode bydło**

Odbiór z gospodarstwa

tel. 606 402 852, 23 691 20 18
lub 604 206 737

lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży

LECZENIE:
depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

Skup bydła rzeźnego

SKUP BYDŁA RZEŹNEGO

tel. 500 224 312

KAR - POL

Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
500 224 312

**Alternatory,
rozsuszarki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

Ciechanów, ul. Pułtуска 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaże.pl

DAB POL

Skup, ubój,
eksport zwierząt

23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

Karniewo, dnia 19 listopada 2024 r.

RIPP.6720.1.2024

OGŁOSZENIE o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego gminy Karniewo

Na podstawie art. 13a ustęp 1 oraz art. 13i ustęp 3 punkt 1) ustawy
z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
(Dz.U. 2024 poz. 1130) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Gminy
Karniewo Uchwały Nr V/32/2024 z dnia 30 października 2024 r. w sprawie
przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Karniewo.

Projekt planu ogólnego gminy Karniewo sporządzony zostanie dla
obszaru w granicach administracyjnych Gminy Karniewo.

Zainteresowani mogą składać wnioski dotyczące ww. planu.

Wnioski należy składać na piśmie w siedzibie Urzędu Gminy
Karniewo przy ul. Pułtuskiej 3, 06-425 Karniewo lub elektronicznie,
w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności
poczty elektronicznej, na formularzu w postaci papierowej lub w formie
dokumentu elektronicznego (adres poczty elektronicznej e-mail: gmina@
karniewo.pl z dopiskiem „wniosek do planu ogólnego”, w terminie do
dnia **20.12.2024 r.**

Na podstawie art. 39 ust. 1 i 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust. 1 ustawy z dnia
3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego
ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach
oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112.) zawiadamiam
o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania
na środowisko, w tym sporządzenia prognozy oddziaływania na
środowisko ww. projektu planu ogólnego. Przedmiotem strategicznej
oceny oddziaływania na środowisko jest projekt planu ogólnego gminy
Karniewo dla obszaru w granicach administracyjnych Gminy Karniewo.

Zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją
spraw w siedzibie Urzędu Gminy Karniewo przy ul. Pułtuskiej 3, 06-425
Karniewo.

W związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny
oddziaływania na środowisko zainteresowani mogą składać wnioski,
w tym do prognozy oddziaływania na środowisko i postępowania
w tej sprawie w terminie do dnia **20.12.2024 r.** Wnioski mogą być
wnoszone na piśmie w siedzibie Urzędu Gminy Karniewo (adres jak
wyżej) lub elektronicznie, w tym za pomocą środków komunikacji
elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na formularzu
w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego (adres
poczty elektronicznej e-mail: gmina@karniewo.pl z dopiskiem „wniosek
do prognozy planu ogólnego”, w terminie do dnia **20.12.2024 r.**

Wnioski o których mowa powyżej powinny zawierać imię
i nazwisko (lub nazwę), adres zamieszkania albo siedziby, adres
poczty elektronicznej, o ile taki posiada, przedmiot wniosku
oraz oznaczenie nieruchomości (numer lub nazwa obrębu
geodezyjnego i numer działki), której dotyczy, oraz wskazanie czy
wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym
nieruchomości objętej wnioskiem. Dodatkowo można podać dane
do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.
Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy
Karniewo.

WÓJT GMINY KARNIEWO

FCP-257

Nowy Gołymín 15, 06-420 Gołymín Óródek instalgol.pl

BETON TOWAROWY

 609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe

Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków

- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne

- ROBOTY ZIEMNE

**Garaże
Blasowane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.**

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!

Krótkie Terminy!
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

FCP-32

Ogłoszenie drobne przez internet!

**- Wejdź na stronę
www.ciechpress.pl**

**- Kliknij zakładkę -
Ogłoszenie
drobne do TC**

**- Zastosuj się
do poleceń**

**Wygodnie, szybko,
nie wychodząc
z domu!**

MAK-POL
**Skup trzody i bydła
tuczniaki,
maciory, knury**
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasone 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

FC-1998

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą**
Tel: 501 680 623

OGŁOSZENIE

**w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji urządzeń
wytworzących energię z odnawialnych źródeł energii
w obrębach ewidencyjnych Safronka, Zabłocie Kanigowskie,
Wiłunie, Pokrzywnica, Kuce, Szczepkowo Borowe oraz Bielawy
w gminie Janowiec Kościelny**

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317) Wójt Gminy Wieczfina Kościelna zawiadamia o podjęciu przez Radę Gminy Janowiec Kościelny uchwały Nr V/51/2024 z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębach ewidencyjnych Safronka, Zabłocie Kanigowskie, Wiłunie, Pokrzywnica, Kuce, Szczepkowo Borowe oraz Bielawy oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W rozumieniu ww. ustawy Gmina Wieczfina Kościelna stanowi gminę pobliską dla planowanej inwestycji, o której mowa w art. 2 pkt 5 ustawy.

Zgodnie z Ogłoszeniem Wójta Gminy Janowiec Kościelny z dnia 14 listopada 2024 r. osoby zainteresowane mogą składać wnioski do ww. planu oraz do prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzanej na potrzeby dokumentu, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r. Wnioski należy składać na piśmie w postaci papierowej na adres Urzędu Gminy Janowiec Kościelny, Janowiec Kościelny 62, 13-111 Janowiec Kościelny lub drogą elektroniczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w tym poczty elektronicznej na adres: gmina@janowiec.com.pl. Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko lub nazwę jednostki organizacyjnej, adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia wniosków jest Wójt Gminy Janowiec Kościelny.

Wójt Gminy Janowiec Kościelny poinformował, że w dniu 28 listopada 2024 r. o godzinie 15:30, odbędzie się spotkanie otwarte w sali konferencyjnej Urzędu Gminy (pokój nr 5), w formie spotkania bezpośredniego. Natomiast o godzinie 16:30 odbędzie się spotkanie otwarte w formie prowadzonej za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umożliwiających zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego. Informację o łączu do spotkania online będzie można uzyskać najpóźniej w dniu spotkania pod adresem: <https://bip.janowieckoscielny.warmia.mazury.pl>.

Organem organizującym ww. spotkania jest Wójt Gminy Janowiec Kościelny.

FCP-259

RÓŻNE

Sprzedam drzewo opałowe.
697 324 489

PC-00944/24

1001 rzeczy z Niemiec-Ojrzeń,
Ciechanowska 12. 507 108 996

FC-0006/24

TOWARZYSKIE

Praca - pomoc finansowa.
Wysokie zarobki - zamieszkanie.
502 939 307

PC-00638/24

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00801/24

Wdowa 70 lat pozna pana do
towarzystwa. 517 707 619

PC-00941/24

Zapoznam dziewczynę od 28 do 50
lat. 453 296 313

SM-150

Poznam kobietę-kawaler 40 lat.
507 298 533

SU-59

USŁUGI

Glazura, terakota, kompleksowe
tazienki. 694 537 390

SM-127

Strzegowo 13.11.2024 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130), art. 39 i 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112) oraz Uchwały Nr LXIII/365/2024 Rady Gminy Strzegowo z dnia 11 marca 2024 r., zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Drogiszka, gmina Strzegowo które będą prowadzone w terminie od dnia **20 listopada 2024 r.** do dnia **20 grudnia 2024 r.** i obejmują:

- 1) zbieranie uwag w terminie od dnia **20 listopada 2024 r.** do dnia **20 grudnia 2024 r.**;
- 2) dyżur projektanta, który odbędzie się dnia **2 grudnia 2024 r.** w godz. **14:40-15:40** w siedzibie Urzędu Gminy Strzegowo, Plac Wolności 32, 06-445 Strzegowo;
- 3) spotkanie otwarte, które odbędzie się dnia **2 grudnia 2024 r.** o godz. **15:40** w siedzibie Urzędu Gminy Strzegowo, Plac Wolności 32, 06-445 Strzegowo.

Z projektem planu miejscowego, można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Strzegowo, Plac Wolności 32, 06-445 Strzegowo w godzinach urzędowania oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Urzędu Gminy Strzegowo pod adresem <https://bip.strzegowo.pl> /....

Zainteresowani mogą składać uwagi do wyżej wymienionego planu na piśmie utrwalone w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, na właściwym formularzu w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego, na adres: Urząd Gminy Strzegowo, Plac Wolności 32, 06-445 Strzegowo, adres email: ug@strzegowo.pl lub za pomocą platformy ePUAP.

Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Strzegowo.

Właściwy formularz został zatwierdzony Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509) i udostępniony na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Strzegowo pod linkiem <https://bip.strzegowo.pl> /....

Jednocześnie, w związku z postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przedmiotem której jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko dla potrzeb ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego informuję, że zainteresowani mogą zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Gminy Strzegowo oraz mogą składać uwagi do powyższego postępowania.

Uwagi należy złożyć do dnia 20 grudnia 2024 r. w formie pisemnej lub ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (tj. Dz.U z 2021 r., poz. 1797 ze zm.) na adres: Urząd Gminy Strzegowo, Plac Wolności 32, 06-445 Strzegowo, adres email: ug@strzegowo.pl lub za pomocą platformy ePUAP.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Strzegowo.

Szczegółowe informacje związane z przetwarzaniem danych osobowych znajdują się na stronie <https://bip.strzegowo.pl> /.... oraz w siedzibie Urzędu Gminy Strzegowo

Wójt Gminy Strzegowo
mgr Damian Sobiecki

FCP-258

Wywóz obornika Fliegl 20 t
z załadunkiem, beczka 20 tys. l.
513 705 855

FC-0097/24

**Drewno opałowe, obładry,
kora. 602 663 478,
600 306 637**

Red.1

Naprawa urządzeń chłodniczych,
lodówki, zamrażarki, lody chłodnicze,
schładzalniki do mleka. 697 342 132

FC-0571/24

Hydraulik. 570 188 332

PC-00833/24

Usługi tartakiem obwoźnym.
660 942 801

FC-0724/24

Płytki, gipsy, malowanie.
514 103 658

FC-0741/24

Usługi remontowe. 517 862 074

PC-00917/24

Odnawianie wanien. 600 979 826

FC-0805/24

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-153

Ogłoszenie drobne przez internet!

**- Wejdź na stronę
www.ciechpress.pl**
**- Kliknij zakładkę -
Ogłoszenie
drobne do TC**
**- Zastosuj się
do poleceń**

**Tygodnik
ciechanowski**

Grę błędów wygrał Jurand

Takie spotkania trzymają kibiców w napięciu do ostatniego gwizdka. W Legnicy, po meczu walki, błędów i efektownych akcji, Juranda wywalczył kolejne punkty w lidze centralnej. Trener Jurand Jakub Olszewski wreszcie odetchnął, Jurand, pod jego wodzą, wygrał w końcu w meczu o punkty z Miedzią.

- Takie mecze budują drużynę. Jestem dumny z mojego zespołu, że walczył do końca i z chłopaków, którzy konsekwentnie realizowali to, co sobie taktycznie zakładaliśmy przed meczem i w przerwach - powiedział po meczu trener Juranda Ciechanów Jakub Olszewski. Trenerowi ciechanowskiego zespołu musiał spaść wreszcie kamień z serca, bo wcześniejsze trzy mecze pod jego wodzą Juranda za każdym razem z Miedzią przegrywał. Zmieniło się to w ostatnią sobotę, chociaż do ostatnich sekund

meczu ten wynik mógł przechylić na korzyść obu zespołów.

Jak to powiedzieli po meczu trenerzy obu drużyn, to był mecz błędów, a wiadomo, że w piłce ręcznej, kto popełni ich mniej, ten wygrywa. Do przerwy był remis, po 13. Długimi momentami Jurand minimalnie prowadził, ale gospodarze za każdym razem gonili. W zespole Juranda aktywny na skrzydle był Dominik Mierzewski, który w Legnicy aż siedmiokrotnie trafił do bramki Miedzi.

Akcja decydująca o zwycięstwie Juranda miała miejsce minutę przed końcem. Krystian Marchewka wypatrzył wychodzącego na czystą pozycję Bartosza Wojdaka, a ten, będąc w wysoku, efektownym strzałem zdobył 28. bramkę dla gości. Zawodnicy Miedzi mieli jeszcze minutę, aby odpowiedzieć, ale szczelna obrona ciechanowian skutecznie zatrzymała kolejne ataki legniczian.

W najbliższy sobotę, o godz. 19.00, Jurand podejmować będzie 5. w tabeli, mającą tyle samo punktów co nasz zespół, Pogoń Szczecin.

W Legnicy gospodarze byli lepsi o jedną bramkę

Siódemka Miedź Legnica - Jurand Ciechanów 27:28 (13:13)

1. Stal Mielec	9	26	301:238
2. Padwa Zamość	9	20	287:241
3. Stal Gorzów	9	19	298:245
4. Gwardia Koszalin	9	17	279:264
5. Pogoń Szczecin	9	15	243:238
6. Nielba Wągrowiec	9	15	232:245
7. Jurand Ciechanów	9	15	252:267
8. SMS ZPRP Kielce	9	14	248:280
9. Anilana Łódź	9	10	229:267
10. Grunwald Poznań	9	9	250:253
11. Miedź Legnica	9	9	244:252
12. Olimpia Piekary Śląskie	9	8	244:272
13. AZS AWF Biała Podlaska	9	6	249:255
14. KPR Żukowo	9	6	255:294

Jurand: Wiśniewski, Mirzejewski - Mierzewski 7, Hardzina 5, Fuksiński 4, Wojdak 3, Marchewka 3, Karczewski 3, Smolarek 1, Urbański 1, Dębiec 1, Kosik, Lewkowicz, Wiszowaty, Dobrzyniecki

9. kolejka ligi centralnej: Padwa - Pogoń 27:25, SMS Kielce - Gwardia Koszalin 27:26, Żukowo - Nielba 29:27, Stal Gorzów - Stal Mielec 28:29, Miedź Legnica - Jurand 27:28, Olimpia - Biała Podlaska 28:23, Anilana - Grunwald 32:30

erem

Sporty walki

Mistrz olimpijski wraca do walki

Po ponad trzech latach przerwy i czterech kolejnych operacjach, Szymon Kolečki wraca do oktagonu, by zawalczyć w formule MMA. Mistrz olimpijski w podnoszeniu ciężarów 7 grudnia wystąpi w walce wieczoru podczas gali Babilon MMA 50 w Ożarowie Mazowieckim. Jego przeciwnikiem będzie aktualny mistrz wagi ciężkiej tej organizacji.

Kolečki nie walczył w oktagonie od 2021 r., czyli od momentu, gdy już w pierwszej rundzie znokautował Akopa Szostaka. Ciechanowianin zmagala się z kolejnymi urazami. O jego powrocie

mówiło się od dłuższego czasu, ale, gdy były ciężarowiec nie dogadał się z największą federacją MMA w Polsce, czyli KSW (w debiucie na KSW Kolečki pokonała Mariusza Pudzianowskie-

Po 3,5 roku przerwy Szymon Kolečki wraca do walk w formule MMA

go), nie wiadomo było, czy wróci do zawodowego sportu. Aż do wczoraj, gdy okazało się, że dwukrotny medalista igrzysk olimpijskich zmierzy się 7 grudnia z Anglikiem Oli Thompsonem. To postać bardzo dobrze znana w środowisku polskiego MMA, były strongman i doświadczony fighter, aktualny mistrz kategorii ciężkiej federacji Babilon.

Thompson ma 44 lata, jest o rok starszy od Kolečkiego, stoczył też znacznie więcej walk. Jego bilans to 23-16, w ostatnim pojedynku pokonał Marcina Sianosa na gali Babilon MMA 46. W przeszłości mierzył się z m.in. Michałem Włodarkiem, Szymonem Bajorem czy Mariuszem Pudzianowskim. 19 z 23 wygranych w karierze zdobywał przez skończenia przed czasem.

erem

Tenis stołowy

Przeigrana z liderem

W lidze mazowieckiej IV ligi tenisa stołowego ciechanowianie mierzyli się na wyjeździe z liderem rozgrywek. Mecz z Błękitnymi Korytów był dość wyrównany, o zwycięstwie gospodarzy zdecydowały detale.

Pierwsze dwie gry indywidualne zakończyły się remisem, ale kolejne trzy padły łupem gospodarzy. Ciechanowski zespół „ciągnął” Kamil Jurkiewicz, wygrywając oba starcia w grze indywidualnej. O ostatecznej wygranej Błękitnych zdecydowały mecze deblowe, w których miejscowi ograli nasz zespół w setach po 3:1.

LKS Błękitni Korytów - TS Ciechanów - 8:5

1. LKS Błękitni Korytów	4	7	32:15
2. Nowy Dwór Maz. III	4	6	30:17
3. Zjednoczeni Bulkowo	4	5	27:21
4. SRS II Łomna	3	4	22:13
5. TS Ciechanów	3	4	21:16
6. PIRANIA I Radzymin	4	4	23:21
7. Beinteractive Gąbin II	4	4	26:27
8. LKS Ryś I Łaski	3	3	17:17
9. Profil Ter Łochów	3	3	16:22
10. Spójnia Warszawa III	4	0	13:22
11. GUKS Orzeł Siedlın	4	0	8:34

Gry singlowe: Mykhailo Hubai - Kamil Jurkiewicz 3:2, Artur Wiśniewski - Adam Pydyn 1:3, Szymon Wiśniewski - Tomasz Iwański 3:0, Michał Odolczyk - Marcin Morawski 3:0, M. Hubai - A. Pydyn 3:1, M. Wójcicki - K. Jurkiewicz 1:3, M. Odolczyk - Stefan Zochowski 3:1, S. Wiśniewski - Maciej Morawski 0:3, M. Hubai - Maciej Morawski 2:3, Paweł Zaszczyński - K. Jurkiewicz 1:3, M. Wójcicki - S. Zochowski 3:1, Sz. Wiśniewski - A. Pydyn 3:1; gry podwójne: M. Odolczyk, Szymon Wiśniewski - K. Jurkiewicz, A. Pydyn 3:1, M. Hubai, Artur Wiśniewski - S. Zochowski, T. Iwański 3:1

lew

Serwuje Kamil Jurkiewicz z TS Ciechanów

Piąta liga

Piątoligowcy zakończyli rundę

Pułtуска Nadnarwianka zaczęła sezon od ośmiu zwycięstw z rzędu. Potem nastąpił znaczny spadek formy, co w ostatecznym rozrachunku oznacza dopiero piąte miejsce na półmetku rozgrywek. Na szóstej pozycji kończą rundę jesienną reprezentanci Żbika.

W minionej kolejce pułtuszczenie wybrali do Warszawy. Z rezerwami tamtejszej Polonii stoczyli zacięty bój - nikt nie odpuszczał, a każda ze stron chciała przeważać szalę na swoją stronę. Ostatecznie zwycięstwo przypadło stołecznej „dwójce”. Hat-trick w szeregach zwycięzców wpadł na konto Jewhena Radionowa. Wśród przegranych strzelali Maciej Towarek i Mateusz Kaźmierczak.

Za to wyjazdowy sukces zanotowali futbolisci z Nasielska. Sokół na swoim boisku poczynił sobie w kratkę. Żbik wykorzystał domową słabość piłkarzy z Serocka. Trzy celne strzały znalazły drogę do siatki. Wśród strzelców znalazł się m.in. grający trener Mateusz Bramowicz.

Na finiszu rundy „odpalila” PAF Płońsk. Najpierw zaskoczyła lidera z Łomianek. Natomiast w ostatnim meczu pułtuszczenie byli lepsi od Huraganu. O sukcesie w Wołominie przesądziła akcja z 14. minuty, gdy celnie przymierzył Filip Januszczyk.

GP

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (16 listopada): Narew - Delta 5:1, Marcovia - Wkra 5:0, KS Łomianki - Mazur 3:1, Huragan - PAF Płońsk 0:1,

1. KS Łomianki	14	37	48:12
2. Polonia II Warszawa	14	31	38:15
3. Narew Ostrołęka	14	30	37:22
4. Marcovia Marki	14	29	45:26
5. Nadnarwianka Pułtusk	14	29	43:23
6. Żbik Nasielsk	14	23	37:30
7. Drukarz Warszawa	14	20	28:27
8. Bug Wyszków	14	18	29:23
9. Huragan Wołomin	14	17	22:27
10. Kasztelan Sierpc	14	17	37:38
11. PAF Płońsk	14	16	20:41
12. Sokół Sierock	14	14	25:35
13. Wkra Żuromin	14	9	19:43
14. Mazur Gostynin	14	8	11:30
15. Delta Stupno	14	3	10:57

Sokół - Żbik 2:3, Polonia II - Nadnarwianka 3:2, Bug - Drukarz 1:2, Kasztelan - pauza

Unihokeiści z Sońska z awansem

16 listopada w Ojrzanowie odbyła się druga runda mazowieckiej ligi unihokeja młodzików, w której wystartowali zawodnicy Szkolnego Klubu Sportowego działającego przy Szkole Podstawowej w Sońsku.

Unihokeiści z Sońska po pierwszej rundzie zajmowali 5. miejsce w tabeli. W Ojrzanowie, po wygraniu trzech spotkań z: UKS Jedynka Orzysz, SKS Olimpia Łochów i UKS Bankówka Zielonka oraz przegraniu dwóch meczów, awansowali o jedno „oczko”, zdobywając łącznie 16 punktów.

Ponadto trzech sońskich zawodników zostało wyróżnionych nagrodami indywidualnymi, byli to: Paweł Przewodowski, Gabriel Mierzewski i Bartosz Kępka. Kolejna trzecia runda rozgrywek odbędzie się na przełomie stycznia i lutego przyszłego roku.

Erem

Zespół z Sońska podczas rywalizacji w Ojrzanowie

Trzecia liga

Kibic-bandyta uderzył piłkarza...

Skandalem zakończyło się wyjazdowe spotkanie Mławianki z GKS-em Wiekielec. Tuż przed końcem premierowej odsłony Adam Stefański został uderzony przez jednego z miejscowych kibiców. Gra nie była kontynuowana, mławianie nie chcieli już wrócić na boisko. Ostatecznie prowadząca zawody Ewa Augustyn przerwała rywalizację. Jaką decyzję podejmie w tej sprawie PZPN dowiemy się za kilka dni?

Mławianie próbowali wyprowadzić kontratak - ostatecznie faulowany Michał Strykowski wywalczył rzut wolny. To rozłóżyło sympatyków GKS-u. W stronę naszego piłkarza poleciały wyzwiska, zarzuty, że symuluje. Wspomniany Stefański chciał wznowić grę. Wyprawa do ogrodu (bardzo niskiego) po piłkę zakończyła się sceną jak z bokserskiego ringu. Uderzony pięścią

przez kibica pomocnik Mławianki upadł na murawę.

Krewki „bokser” pozostał przez parę chwil na trybunach przez nikogo niepokojony. Dopiero, gdy piłkarze i sztab Mławianki zaczęli wskazywać jego postać, salwował się ucieczką ze stadionu. Poza stadionem został zatrzymany przez policję.

Na obiekcie zawrzało, a podopieczni Bartosza Szczęsnego nie czując się bezpiecznie, zdecydowanym krokiem udali się do szatni. Tam wspólnie postanowili nie wracać na murawę. Zupełnie rozsypał się Stefański. Rozcięta warga, zakrwawiona koszulka zniechęciła go do gry.

Oczywiście, gospodarze chcieli kontynuować spotkanie - wydarzeniem z końcówki premierowej partii uległoby zatarciu, a może nawet zapomnieniu. Pani sędzia ogłosiła przerwę, a po upływie kilkunastu podjęła decyzję o przerwaniu spotkania. Ostatecznie o jego losach rozstrzygnie decyzja Wydziału Dyscypliny PZPN. Wiekielecowi grozi walkower, kara finansowa oraz zamknięcie obiektu dla kibiców.

W Legnicy gospodarze byli lepsi o jedną bramkę

Do 44. minuty toczyła się normalna walka na murawie. Mławianka przystąpiła do batalii bez pauzującego za nadmiar żółtych kartek Mateusza Strykowskiego. Niestety nie uniknęła znowu błędów w defensywie. Na szczęście dwoma kapitalnymi interwencjami popisał się Kacper Jureczko.

w osobie Jakuba Tworka

Zawodnicy

z Mławy także próbowali szczęścia w ofensywie. Główna Mateusza Markowicza przeleciała nad poprzeczką, natomiast próba z dystansu Michała Strykowskiego obok słupka. Nie zabrakło także żółtych kartek. Trzy takie napomnienie obejrżeli gracze GKS-u, jedno goście,

GP

GKS Wiekielec – Mławianka
Mława 0:0 – mecz przerwany w 44. minucie

17. kolejka (15-17 listopada):
Wisła II – GKS Bełchatów 3:1, Victoria – Świt 0:5, Jagiellonia II – Pelikan

1. Unia Skierniewice	17	36	38:19
2. Legia II Warszawa	16	32	33:19
3. Wigry Suwałki	17	30	28:16
4. ŁKS Łomża	17	29	28:22
5. Wisła II Płock	17	26	34:29
6. Świt Nowy Dwór Maz.	17	26	23:29
7. Warta Sieradz	17	25	23:25
8. Broń Radom	17	24	16:17
9. GKS Bełchatów	17	23	22:20
10. Jagiellonia II Białystok	17	21	24:22
11. Victoria Sulejów	17	21	26:29
12. Lechia Tomaszów Maz.	16	19	22:23
13. GKS Wiekielec	16	19	15:19
14. Stomil Olsztyn	17	19	22:31
15. Pelikan Łowicz	17	19	20:28
16. Mławianka Mława	16	18	32:32
17. Polonia Lidz. Warmiński	17	16	26:39
18. Sokół Aleksandrów Łódzki	17	12	12:26

4:0, ŁKS Łomża – Stomil 0:1, Unia – Polonia 6:0, Warta – Sokół 0:0, Broń – Wigry 0:0

17. kolejka (22-24 listopada):
GKS Bełchatów – Mławianka (sobota godz. 13), GKS Wiekielec – Wigry, Broń – Sokół, Broń – Sokół, Warta – Legia II, Lechia – Polonia, Unia – Stomil, ŁKS Łomża – Pelikan, Jagiellonia II – Świt, Victoria – Wisła II

Gospodarze pokazali siłę

MKS Ciechanów, w piątkowe wieczory, przy sztucznym świetle, nie zwykł tracić punktów w tym sezonie. W piątek 15 listopada bieżąca Wkra, co prawda na krótko, ale chciała przebrać paszli lidera. Goście jako pierwsi zdobyli bramkę przy 3 Maja w Ciechanowie, ale chyba ich to lekko speszyło...

Ostatnia kolejka rundy jesiennej rozpoczęła się już w piątek. MKS Ciechanów podejmował Wkrę Biezuń, która w tym sezonie zdążyła nie raz, nie dwa, zaskoczyć - zarówno pozytywnie, jak i negatywnie. Biużunianie utyskiwali, że do Ciechanowa przyjechali w znacznie okrojonym składzie, bez wartościowych zamienników, przetrzebieni kontuzjami.

I zgodnie ze scenariuszem, piłkarze Wkry zaskoczyli gospodarzy już na początku meczu, gdy do siatki Mikołaja Hermanna trafił Jakub Baca.

Michał Pocięznicki w walce z zawodnikiem Wkry

Zatem można było skupić się na broniieniu korzystnego wyniku. Gospodarze potrzebowali kilku minut, rozkręcili się, aż wreszcie znaleźli sposób na zdobycie gola wyrównującego. Dośrodkowanie z lewej strony zaskoczyło obrońców Wkry, a Mateusz Pałka wbił piłkę z kilku metrów. Później poszło już falowo. Kolejne bramki dla MKS-u padały w najprostszym sposób. Do przerwy ciechanowianie zdobyli ich aż sześć, a po zmianie stron dołożyli jedną. Imponującym wynikiem 7:1 ciechanowianie zakończyli rundę jesienną.

Bramki dla gospodarzy zdobywali: Michał Pocięznicki 2, Kamil Olszewski, Mateusz Pałka, Kacper Majewski, Łukasz Wodzyński oraz Bartosz Gozdziwski.

erem

Liga okręgowa

Walczyć jak Opia

Na taki dzień czekali w Głinojecku od ostatniego dnia sierpnia. Wówczas Krysztal pokonał na wyjeździe Mazurę Ojrzeń. Od tego momentu, przez dziesięć kolejnych spotkań, ekipa Daniela Suchoparskiego nie wiedziała jak wygrywać mecze. To zmieniło się dopiero w ostatnim kole jesieni, przeciwko Konopiance.

1. MKS Ciechanów	15	38	53:13
2. Opia Opinogóra	15	35	51:21
3. Gladiator Słozzewo	15	33	42:25
4. ULKS Oldaki	15	30	38:20
5. Rzekunianka Rzekuń	15	28	47:27
6. Wkra Biezuń	15	25	28:23
7. FC 2012 Różan	15	24	24:28
8. Konopianka Konopki	15	23	29:23
9. Ostrovia Ostrow Maz.	15	19	29:28
10. Korona Szydłowo	15	17	38:34
11. Kurpiak Kadzidło	15	17	25:29
12. GKS Strzegowo	15	15	26:28
13. Krysztal Głinojeck	15	13	20:33
14. Sona Nowe Miasto	15	12	14:35
15. Wkra Radzanów	15	10	19:54
16. Mazur Ojrzeń	15	0	10:79

Dawid Bonisławski... Bohater ostatnich akcji

Do 83. minuty nie zanosilo się na przełamanie. Znajdujący się w dołku formy gospodarze (przegrali trzy mecze z rzędu) prowadzili bowiem za sprawą Kolumbijczyków Erica Fermina i Joao Horty (w sumie zaliczyli blisko połowę trafień dla Konopek). Jednak finisz Krysztala okazał się piorunujący. Gospodarze zdobyli aż cztery gole - takiej zdobyczy jeszcze w bieżących rozgrywkach nie doświadczali.

Jesień na ostatnim miejscu kończy Mazur Ojrzeń. Domowe starcie

z GKS-em Strzegowo nie przyniosło przełamania. Defensywa dawnej Tęczy przepuściła aż sześć ataków rywali. Po dublecie skompletowali młodzieżowiec Adam Krupa oraz najlepszy strzelec ekipy Mateusz Tatkowski.

Wyjazdowy triumf skompletował także beniaminek ze Słozzewa. W ten sposób kończy rok na najniższym stopniu podium. W premierowej partii bliźni szczęścia byli gracze z Radzanowa. Po strzale Daniela Ziółkowskiego piłka wyładowała na słupku. Ale skuteczniejsi byli goście, choć wszystko rozstrzygnęli dopiero w ostatnich minutach. Najpierw do siatki pocelował Piotr Majrzechak, a następnie, dwukrotnie, Daniel Mitura.

Na drugim miejscu finiszuje Opia Opinogóra. W starciu z Kurpiakiem Kadzidło wykazała się ogromną determinacją. Jeszcze w 90. minucie gospodarze przegrywali 1:2. W doliczonym czasie nastąpił prawdziwy szturm bramki rywali. W rolę zbawcy Opia wcielił się Dawid Bonisławski - najpierw doprowadził do wyrównania, a w doliczonym czasie strzelił zwycięskiego gola.

GP

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (16-17 listopada): Korona – Sona 2:2, Oldaki – FC 2012 Różan 3:2, Ostrovia – Rzekunianka 4:0, Konopianka – Krysztal 2:4, Wkra Radzanów – Gladiator 0:3, Opia – Kurpiak 3:2, MKS Ciechanów – Wkra Biezuń 7:1, Mazur – GKS Strzegowo 1:6

A klasa

Rezerwa poszła w odstawkę

Na nic się zdała seria ośmiu zwycięstw z rzędu. Nieoczekiwanie w derbach powiatu drugi zespół Mławianki musiał uznać wyższość lokalnych konkurentów z Wieczfnia Kościelnej. Podopieczni Piotra Króla spadli na trzecie miejsce w tabeli.

To ogromna sensacja zważywszy na miejsce w tabeli oraz prezentowaną w ostatnim czasie formę. A klasa pokazała już nie raz, że potrafi zaskakiwać, a determinacja potrafi zniwelować różnicę w klasie sportowej.

Po pierwszej bezbramkowej odsłonie, początek drugiej należał do podopiecznych Rafała Markiewicza. Najpierw Piotr Melchinkiewicz wykorzystał rzut karny, a potem Michał Dąbkowski wykończył skutecznym uderzeniem szybki kontratak.

Gospodarze zostali postawieni pod murem - ostatecznie zdołali jedynie zmniejszyć rozmiar porażki. Celną główką popisał się Nicolas Dąbrowski. Strzelił w ten sposób 20 gola w sezonie.

Mistrzem półmetka zostali futboliści z Pokrzywnicy. W ostatnim meczu jesieni pokonali beniaminka z Cieksyna. Wkra rozsypała się zupełnie na finiszu rundy

1. GKS Pokrzywnica	13	33	54:23
2. Narew II Ostrołęka	13	32	63:13
3. Mławianka II Mława	13	30	56:18
4. Pelta Karniewo	13	24	41:20
5. Wkra Cieksyn	13	23	39:30
6. GKS Łyse	13	21	34:31
7. Wymakracz Długosiodło	13	19	26:31
8. Orzeł Sypniewo	13	16	32:29
9. Iskra Krasne	13	16	34:32
10. GUKS Krasnosielc	13	16	22:38
11. Wieczfnianka	13	16	15:34
12. Wkra Sochocin	13	10	29:44
13. Bartnik Myszyniec	13	10	17:36
14. GKS Gumino	13	0	7:90

(wcześniej była nawet liderem). Przegrała cztery z rzędu - z GKS-em poległa 0:3.

Kłopoty Cieksyna wykorzystał inny pierwszorocznik. Pelta Karniewo rozbiła w ostatnim tegorocznym starciu przeciwników z Łysych. W nagrodę finiszuje na czwartej pozycji w klasyfikacji generalnej.

GP

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (16-17 listopada): Bartnik – Wymakracz 2:3, Narew II – Orzeł 4:1, Krasnosielc – GKS Gumino 4:2, Mławianka II – Wieczfnianka 1:2, Wkra Sochocin – Iskra 2:3, Pelta – GKS Łyse 5:1, GKS Pokrzywnica – Wkra Cieksyn 3:0

Czwarta liga

Dobitka jak marzenie

Kolejne udane pojedynki za naszymi drużynami, grającymi na poziomie czwartej ligi. Przasnysz ograł rywali z Przysuchy, choć kończył mecz w dziewięciosobowym składzie. Natomiast Makowianka wróciła z kompletem oczek z wyjazdu do Piaseczna.

Sobotni rywal makowian jeszcze kilka lat temu walczył o awans na trzeci poziom boiska (przegrał dwumecz barażowy z Mławianką). Jednak z roku na rok prezentuje się coraz gorzej. Obecnie walczy o utrzymanie - pod droidę zmienił już trenera.

Makowianie wykorzystali kłopoty rywali, choć od 12. minuty musieli gonić wynik. Wszystko zmieniło się tuż po zmianie stron. Kacper Małkiewicz wywalczył rzut karny, a potem sam wymierzył sprawiedliwość. Najlepszy snajper Makowianki rozkręcił się na dobre. Skompletował w drugiej połowie hat-trick. To wszystko

sprawiło się, że w 90. minucie na tablicy wyników był remis 3:3. Rozstrzygnięcie nastąpiło w doliczonym czasie. Karol Witkowski pocelował z rzutu wolnego w słupki, ale dobitka Dominika Witkowskiego wyładowała w siatce.

Z kolei przasnyszanie zaskoczyli na swoim terenie konkurentów z Przysuchy. Dwa skuteczne ciosy wyprowadzili już w pierwszej partii. Po trzydziestu minutach prowadzili 2:0. Wynik otworzył Tomasz Kamiński, a potem w jego ślady poszedł Mieszko Maciejewski.

To było ogromna zaliczka, której nie zmazała nawet czerwona kartka dla Jacka Kopcińskiego. Grający w osłabieniu nie dali sobie wydrzeć cennej wygranej. Konkurenci zdołali jedynie zmniejszyć rozmiar przegranej. Warto dodać, że w końcówce „czerwień” obejrzał Damian Słowik.

GP

16. kolejka (16 listopada): KC CK Troszyn – Talent 2:1, Józefovia – Tygrys 2:3, Wilga – Legionovia 0:8, MKS Przasnysz – Oskar 2:1, Mazovia – Błonianka

1. Żąbkovia Żąbki	16	45	61:7
2. KS CK Troszyn	16	40	47:18
3. Mazovia Mińsk Maz.	16	39	45:14
4. KTS Wesoło Warszawa	16	34	44:16
5. Hutnik Warszawa	16	31	37:23
6. Mszczono. Mszczonów	16	30	37:25
7. Ursus Warszawa	16	22	32:28
8. Legionovia Legionowo	16	21	35:34
9. Oskar Przysucha	16	21	25:28
10. MKS Przasnysz	16	21	17:24
11. Talent Warszawa	16	19	26:31
12. Makowianka Maków Maz.	16	18	20:39
13. Wilga Garwolin	16	14	20:47
14. MKS Piaseczno	16	14	23:44
15. Józefovia Józefów	16	13	27:48
16. Błonianka Błonie	16	12	26:32
17. Tygrys Huta Mińska	16	11	18:39
18. Pilica Białobrzegi	16	2	11:52

4:2, KTS Wesoło – Hutnik 2:1, MKS Piaseczno – Makowianka 3:4, Ursus – Mszczonowianka 2:3, Żąbkovia – Pilica 5:0

Ostatnia kolejka rundy jesiennej (23-24 listopada): Pilica – KS CK Troszyn, Mszczonowianka – Żąbkovia, Makowianka – Ursus, Hutnik – MKS Piaseczno, Błonianka – KTS Wesoło, Oskar – Mazovia, Legionovia – MKS Przasnysz, Tygrys – Wilga, Talent – Józefovia

REVIEWERS KON-tekst

Trzy dni w Londynie

Stolica Wielkiej Brytanii to cel podróży milionów turystów z całego świata. Jak dojechać i przemieszczać się w tej 10 milionowej metropolii, co i jak zwiedzać, gdzie zabawić się, żywić i nocować? No i najważniejsze – za ile.

Na wszystkie te pytania dostajesz natychmiast odpowiedź-podpowiedź. Internet, przewodniki, poradniki, aplikacje, portale i blogi dostarczają ci każdą informację, wyjaśniają wątpliwości, proponują kilka wariantów. W razie czego zostaje jeszcze telefon do przyjaciela, który już tam był.

Właśnie wróciłem z Londynu, i jeśli szanowni czytelnicy pozwolą, opowiem co zobaczyłem przez 3 dni. A nuż komuś się to spodoba?

Najpierw podróż. Szybko, niedrogo, bezstresowo. Mazowieckie lotnisko Modlin jest w tym nieocenione, oferuje kilka lotów dziennie, w tym jeden poranny. Zważywszy, że lecąc na wyspy dostajemy w bonusie (cofamy się) jeszcze godzinę, mogliśmy zacząć swój londyński program wcześniej rano.

A jeśli 3 dni, to tyle samo głównych punktów programu. Najpierw pobyt w studiu filmowym Harrego Pottera, potem obcowanie z malarstwem van Gogha, a na deser mecz piłkarski Premier League.

Dziwi może państwa ten nietypowy londyński zestaw turystyczny? Spokojnie, w międzyczasie były również te popularne i po stokroć opisywane „hiciory”: London City, Twierdza i Most Tower, Westminster, pałac Buckingham.

Ale ponieważ nasza 3-dniowa wyprawa zorganizowana była też w 3-osobowym składzie: wnuczek, zięć i dziadek, dla każdego więc musiał być dedykowany jeden walek tematyczny.

Najpierw dla wnuczki (taty i dziadka też) - Harry Potter.

Okazuje się, że sławna szkoła czarodziejów, Hogwart naprawdę istnieje! W Warner Bros Studio London gdzie ekranizowana była opowieść o przygodach Harrego Pottera znajdujemy nie tylko olbrzymie zamczysko, ale również cały filmowy świat czarodziejów. Począwszy od majestatycznej szkolnej sali, peronu 9 1/4 z czerwonym pociągami, słynnej ulicy Pokątnej, szklarni, w której każdy może wyciągnąć mandragorę („żywe” piszczące warzywa). Jest też Zakazany Las, biuro dyrektora Dumbledorea, Chatka Hagrida. Bank Gringotta. itd.

Cała sekcja poświęcona jest efektom specjalnym, gdzie można dowiedzieć się

o zastosowanych technikach filmowych, zobaczyć wszystkie rekwizyty, podpatrzeć jak konstruowane i ożywiane były smoki i inne stwory, jak działały różdżki, czary i zaklęcia.

Przez 4 godziny można nie tylko zwiedzać plany filmowe, ale także bawić się magią, kupić gadżety, napić się kremowego piwa. Niezależnie od tego, czy jest się zagorzałym fanem, czy po prostu lubi się zobaczyć kino, każdy znajdzie coś dla siebie. Studio otwarte dla zwiedzających w 2012 roku i obejrzało je już 14 milionów gości z całego świata.

Dla taty (dziadka i wnuczki też) – Vincent van Gogh.

W National Gallery czynna jest wystawa „Van Gogh: poets and lovers”. Pewnie wielu z nas zna obrazy tego malarza, jednak możliwość zobaczenia ich na żywo, to zupełnie inne doznania. Wystawę zorganizowano, aby uczcić dwie rocznice: 200-lecie powstania tej słynnej galerii sztuki, a także setną rocznicę nabycia przez Galerię w 1924 roku dwóch najśłynniejszych dzieł Van Gogha: „Słoneczników” i „Krzesel”.

Oglądamy pięćdziesiąt prac obrazów i rysunków (wśród nich takie dzieła jak „Gwiazdzista noc nad Rodanem”, „Złoty dom”, a także wspomniane „Słoneczniki”, wszystkie powstały w latach 1888-1889, i które, zgodnie z zamysłem kuratorów wystawy, pozwalają widzom prześledzić proces twórczy artysty, jego poetycką wyobraźnię i źródła inspiracji. Możemy przyrzeć się z bliska (wolno zrobić zdjęcie!) pociągnięciom pędzla tworzącym słynne wirujące chmury i drzewa kołyszące się na wietrze, zatrzymać się na chwilę w ulubionym parku Van Gogha, „Ogrodzie Poety”, lub pod cienistym drzewem w Saint-Rémy.

Nam konieć – dla dziadka (również taty i wnuczki) – mecz ligi angielskiej. Oglądać w telewizji zmagania angielskich drużyn, a zobaczyć się na żywo, to jakby palić fajki, a nie zaciagać się (wersja dla palących). Nam trafił się mecz kultowej drużyny londyńskiej West Ham United z niemieckim sławnym liverpoolskim Evertonem.

W sobotnie popołudnie, jak prawdziwi Angole, wmiśzani w 60 tys. tłum podążyliśmy na stadion olimpijski w Parku Elizabeth we wschodnim Londynie, gdzie od 2017 roku „Młoty” rozgrywają swoje domowe mecze...

RYSZARD MARUT

BEWEDS

Kroniki ziemi ciechanowskiej

Tolerancyi czas

I nastał tolerancyi czas w najjaśniejszej Rzeczypospolitej dnia piętnastego miesiąca jedenastego roku pańskiego bieżącego. Acz tako po prawdzie z miesiąca początkiem nastał, wraz z Jankeśw królem nowym, albowiem świat natenczas tolerować akt ów elekcji począć musiał, a jako świat cały, tako i najjaśniejsza Rzeczpospolita.

Elekcja owa implikacji mnóstwo nieść raczy, a pośród implikacji owych ignorancji i hysterii niebawmą napływ, mentalnością niewolniczą się jawiwszy pośród szlachty we Sejmie Wielkim zasiadającej. Klaszczą przeto uszami jedni, parskawszy przy tem nieładnie królówi jankeskiemu do ucha, ku dymisi króla Rzeczypospolitej wzywając, zakusy swe wier-nopoddańcze objawiwszy. Kładą uszy po sobie drudzy, słów swych się po trzykroć wyparłszy nim król jankeski zapiał i jako mańkuci onegdaj, tako prawie im natenczas miłe. A nam, ludowi najjaśniejszej Rzeczypospolitej, tolerować ów stan rzeczy trzeba przez roków najbliższych cztery.

Zaprawdę powiadam wam, tolerancyi ci u nas dostatek. Tolerować się nawzajem szlachta raczy, aż miło. Aż wióry lecą. Prawi wszak heretyków miłują, pośród tęczy bytowanie im miłe, a umysły ich na wiedzę i inność otwarte. Lewym krzyż nie-straszny i tradycje dziadów naszych, a i duch sarmacki w nich żywy. Człek z krainy dalekiej o licu śniadym zła ci u nas nie uświadczy. Meżów dwóch, za prawice się współ pośród ludu trzymawszy, trwogi nie czuje.

Zaiste, szczęśliwości to i tolerancyi krajina. Mer wrocławski potwierdzi.

Jeno Adamowi z Truzik tolerancyi ku retencyi zbrakło, przeto dukaty rozdał, ku ludowi mazowieckiemu tolerancyi i ucie-sze.

I ziemia ciechanowska mlekiem krowim i miodem pitnym (jeszcze, albowiem konsultacje niechybnie) spływa, a pospolita telewizja spode mera izby nadaje i w kultury izbzie Roma Kaczorowska gości. Lud młodociany rad, iż lud wiekowy machiną żelazną za dukat jeden podróżuje, kasztelan ciechanowski kasztelanowi makowskiemu dylizanssem trakt wytycza, gladiator Szymko Bolec wrogów tolerować powraca, a pod czujnym Piotra okiem lud gołębie toleruje.

Przeto natenczas frakcje obydwie dworskie w głowy tęgie zachodzą, kto kancle-
rzem roku pańskiego przyszłego obrany
być winien, aby go lud najjaśniejszej Rze-
czypospolitej, a i jankeski król, tolerować
raczył. Król Dönek pra-wiec obwieszcza,
aby Sójkę i Czajkowskiego na wadze
postawić, acz króla jankeskiego poselstwo
mera stołecznego niespodzianie namaściło.

A i opinii pospolitey badanie, jako

i tryumf króla stronnika nade króla byłego Jarko pomazańcem okazać raczyło, któremu tedy Przemko Białek jawić się miał by. Nie dziwno to wszakże, albowiem ludowi Rzeczypospolitej miarkowanie miłe bardziej, niżli Białka twardogłowie. Twardy to przeto dla Jarko do zgryzienia orzech, albowiem mżów znacznych ci u niego posucha. A i w szranki jeszcze Szymko staje, coby Jarko kłęski i rozpacz obrazu dopełnić. Zali wždy bastion Jarko ostatni w ręce wroga wpadnie roku pańskiego przyszłego? Czyż stan ów rzeczy tolerować on raczy?

Niemcena jeno jeszcze wspomnieć wypada, i Markowiaka Kubusia. Jeno tolerancyi wymóg tu zbytkiem.

Najjaśniejsza Rzeczpospolita
tradycją tolerancji silna i sławetna,
a o tem narodowie wżdy postronni
znają ode wieki wieków.

Jako rozbięcie dzielnicowe, bezkrólewie, szlachecką demokrację i zabory my przetrwali, sanacyjni czasy, socjalizmu reżim wąsawy, ustroju transformację, tak i króla nowego jankeskiego rządu lud najjaśniejszej Rzeczypospolitej przetrwa. Póde rządami światłymi szlachty naszej słowiańskiej.

A Jankesi niech se radzą,
sami chcieli. **BADEKtor**

Postęp, np. w gospo- darce	"Naga" Niebiesko-Czar- nych	Nie przemo- wił do dziada	0Rh+		Ślicz- ność, uroda	Berło królew- skie	Dieter z Modern Talking	9	Pokaz na wybiegu	Ostry tuż przed me- tą	Pisarz o pseud. El...y	Polski raper ("Waż- ne")	14	Kompu- terowy lub grypy
12		20			7		Sztuka składania papieru			6				Malarka lub śpie- waczka
Dopływ Warty (lewy)	11				Leonard, kanad. bard		13			18	Chroni konia przed zimnem			25
Słynny rozbitek z powieści						Inaczej: wielki talent								
Nakrycie na łóżko, tapczan					Kinga, znana aktorka				2	Wiadukt nad auto- stradą		17		
	21			Connery, w roli Bonda	Postrach Sycylii	22	Obłok nad mokrada- kami	26				"Produ- cent" spalin	Koniec drogi, podróży	
Nad nią leży Maastricht		Kopia, odbitka						Słynny piaskowyz w Peru		"Książko- we" imię	Potocz- nie o saksofo- nie			
						Izotop wodoru (lub imię męskie)					Bieg rzeki	5		4
Nie do rozgła- szania	24	Imię Rutkie- wicz						Mienie, majątek	8					
Miała poślubić Kirkora		16			1	Stolica z Forum Romanum			23	Wyparta sierp	3			27

Afrozym Seneki Młodszego:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Lierty z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Cielechowski”, ul. Ściegiemnego 2, 06-400 Cielechów. Na kartce pocztowej prosimy nakleść numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać **pocztą elektroniczną na adres: sekretariat@cielechpress.pl**. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz imię i nazwisko w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozdostojemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Rozwiązanie krzyżówki nr 45: Nie naprawiłeś statku na środku rzeki. Nagrody wylowowali: Adriana Popielska, Justyna Rowalewska, Kryszya Stachniska.

Krzyżówka nr 47

Gmina Jedwabno

gok
W JEDWABNIE

FESTIWAL JEDWABNO MAZURY

2 · 0 · 2 · 5

THOMAS ANDERS

FROM
MODERN
TALKING
& BAND

KONCERT

Z OKAZJI 40-LECIA
GRUPY
MODERN TALKING

16.05.2025 / piątek / godz. 20.00

Jedwabno, Stadion Gminny, ul. Olsztyńska 17

PROGRAM:

17:00 – Bartosz Abramski
18:00 – Papa D
19:00 – Black Minds
20:00 – **Thomas Anders**
22:00 – Bednarek

prowadzenie:

Maja Skwiot, Oliwier Bordziłowski

Bilety do nabycia
w serwisie

biltyna.pl

polsat

Środa
godzina 20:20
Sztanga i cash
komedia kryminalna
USA 2013

Daniel Lugo pasjonuje się kulturystyką i pracuje w siłowni. Narasta w nim frustracja na myśl o tym, że przez kilka kolejnych dekad będzie robił to samo i nigdy nawet się nie zbliży do poziomu życia, jaki na Florydzie prowadzą prawdziwi krezusi. Takim budzącym zazdrość i niechęć bogaczem jest klient klubu fitness Victor Kershaw.

tvn

Czwartek
godzina 22:35
Testosteron
komedia
Polska 2007

Ślub ornitologa Kornela Olendzkiego z popularną piosenkarką Alicją miał być najważniejszym wydarzeniem towarzyskim sezonu. Podczas ceremonii zdenerwowana panna młoda ucieka jednak sprzed ołtarza i rzuciła się w objęcia nieco zaskoczonego pracownika agencji reklamowej Sebastiana Tretyna.

TVP 1

Piątek
godzina 23:00
Kingsajz
komedia
Polska 1987

W podziemiach Instytutu Badań Czwartorzędu istnieje kraina zwana Szuflandią. Rządzi tam dyktator nadszyszkownik Kilkujadek. To krasnoludek, który z pomocą zaufanych podwładnych strzeże największej tajemnicy swojego państwa - niezwykłego eliksiru o nazwie kingsajz. Mikstura ta pozwala uzyskać rozmiary człowieka.

TVP 2

Sobota
godzina 00:00
Miłość aż po ślub
komedia romantyczna
Francja 2017

Mathias poznaje na imprezie organizatorkę wesel Juliette, z którą spędza noc. Oboje wydają się dla siebie stworzeni. Rano kobieta wkłada do jego kieszeni swoją wizytówkę. Znajduje ją dziewczyna Mathiasa, Alexia, która nabiera przekonania, że ukochany poprosi ją o rękę. Od razu zaczyna planować ślub.

TRWAM

Niedziela
godzina 09:30
Don Hoppe
film dokumentalny
Polska 2010

Ks. Tadeusz Hoppe, salezjanin, to postać nietuzinkowa. Świecenia kapłańskie przyjął w roku 1943, a w 1958 r. poprosił przełożonych o możliwość pracy w Odessie. W czasach, kiedy na terenach sowieckich religia była brutalnie zwalczana, sam poprosił o możliwość pracy w takim miejscu.

7 TVN

Poniedziałek
godzina 21:00
Kler
dramat obyczajowy
Polska 2018

Pewna tragedia łączy losy kilku księży. Duchowni, którzy ocalili z katastrofy, spotykają się w każdą jej rocznicę na kameralnym przyjęciu zakrapianym alkoholem. Na co dzień funkcjonują w zupełnie inny sposób. Leszek Lisowski pracuje w kurii w wielkim mieście. Jego marzeniem jest kariera w Watykanie.

środa

20 listopada 2024

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 473
08:45 Ranczo, serial, odc. 103
09:45 Komisarz Alex, odc. 158
10:40 Ojciec Mateusz, odc. 134
11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 234
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Najpiękniejsze krajobrazy świata, serial dokumentalny, odc. 2/8
14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 52
14:55 Jaka to melodia? teleturniej
15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej
16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 409
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
17:55 Klan, telenowela, odc. 4413
18:25 Reporterzy, magazyn
18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 501
19:30 Program informacyjny
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 235
21:05 La La Land, film muzyczny
23:20 Przebiegła gra, film sensacyjny
01:05 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:10 Zimna wojna, dramat obyczajowy

TVP 2

06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3075
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina (nie od) święta
11:50 Tańcząca ze światem - Chorwacja, magazyn
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 75
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 632
15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1829
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 76
18:15 Va banque, teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej
19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3075
20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3076
20:40 Przepis dnia, magazyn kulinarny
20:55 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 934
21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 633
22:25 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 634
23:00 Niezwykła podróż fakira, który utknął w szafie, komediodramat
00:50 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 35
01:50 Krok od nieba, serial obyczajowy, odc. 36

TVN

05:40 Uwaga! magazyn reporterów
05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 908
06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn
11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1368
13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1369
14:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 796
15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny
15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1478
17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 97/100
18:40 Sport
18:50 Pogoda
19:00 Fakty
19:35 "Top Model" - przed finałem, transmisja
19:45 Uwaga! magazyn reporterów
20:05 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3920
20:40 "Top Model" - przed finałem, transmisja
20:50 Milionerzy, teleturniej
21:30 Top Model, reality show
23:05 Żużel, film obyczajowy
01:20 Superwizjer, magazyn reporterów
02:00 Herkules, serial kryminalny, odc. 3/8
03:05 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 363
04:05 Uwaga! magazyn reporterów

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 346
09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 347
09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 261
10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 948
11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 840
12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 841
13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 842
14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1393
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja, magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 988
17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1013
18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3897
18:50 Wydarzenia
19:20 Gość "Wydarzeń"
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:40 Malanowski. Nowe rozdzienie, serial sensacyjny, odc. 47
20:20 Sztanga i cash, komedia kryminalna
23:05 Policja zastępcza, komedia sensacyjna
01:25 Mały, komedia kryminalna

TVN 7

07:10 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 402
08:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1256
09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1131
10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1132
11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 845
12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 846
12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 83/100
13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 12/24
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 537
15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 538
16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 11
17:55 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 2/36
18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1340
20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 13
21:00 Hologram dla króla, komediodramat
23:05 "Top Model" po finale, felieton
23:45 Ocaleni, dramat sensacyjny
02:00 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 15/20

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Każdy maluch to potrafi
08:50 Słowo życia
09:00 Muzeum 303, reportaż
09:30 Sanktuarium polskie
09:50 Święty na każdy dzień
10:00 Audiencja generalna Ojca Świętego Franciszka
10:50 Muzyczne chwile
11:00 Jezusie, ulituj się nad nami!
11:25 Jestem mamą, magazyn
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Powrót i Odnova, magazyn
13:00 Podhalański "Ogień"
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Stanisław Kulon - świadek Sybiru, program historyczny
15:00 Piloci. Białe-Czerwoni z Dębina, film dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie, magazyn
16:30 Sokolnik, reportaż
17:00 Po stronie prawdy, magazyn
17:50 Muzyczne chwile
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści biblijne - historie animowane z Nowego Testamentu, serial obyczajowy, odc. 5
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Dobre historie, magazyn 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 474 08:45 Ranczo, serial, odc. 104 09:45 Komisarz Alex, odc. 159 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 135 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 235 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 To się opłaca, magazyn 13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata, serial dokumentalny, odc. 3/8 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 53 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 410 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4414 18:25 Reporterzy, magazyn reporterów 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 502 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 236 21:05 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 411 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Czy jeszcze człowiek? film dokumentalny 00:05 Profilerka, serial kryminalny, odc. 10/12 01:05 La La Land, film muzyczny	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1706 06:20 Operacja zdrowie, magazyn medyczny 06:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3076 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Wspólny dom, magazyn 11:50 Dobry tytuł 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 76 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 633 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 40 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 77 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3076 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3077 20:50 Tak to leciało! teleturniej muzyczny 21:50 Krucjata 2. Znak bliźniąt, serial kryminalny, odc. 11/13 22:45 Informacje kulturalne 23:00 Hala odlotów, talk-show 23:55 Wirtuoz, thriller 01:35 Poczet świrów polskich, cykl felietonów 02:15 Śmiertelne sekrety, serial kryminalny, odc. 5/6	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 909 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1370 13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1371 14:25 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 797 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1479 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 98/100 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3921 20:50 Milionerzy, teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 22:35 Testosteron, komedia 01:00 Herkules, serial kryminalny, odc. 4/8 02:00 Ślepnąc od świateł, serial sensacyjny, odc. 4/8 03:25 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 364 04:25 Uwaga! magazyn reporterów 04:45 Nauka jazdy 5, program rozrywkowy	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 348 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 350 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 262 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 949 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 843 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 844 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 845 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1394 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 989 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1014 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3898 18:50 Wydarzenia 19:15 Lepsza Polska 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Malanowski. Nowe rozdanie, serial sensacyjny, odc. 48 20:10 Nasz nowy dom, reality show 21:15 Przyjaciółki, serial obyczajowy, odc. 289 22:15 Królowa wojownik, dramat przygodowy	06:10 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 593 07:10 Szpital, serial, odc. 403 08:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1257 09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1133 10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1134 11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 847 12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 848 12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 84/100 13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 13/24 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 539 15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 540 16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 12 17:55 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 3/36 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1341 20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 14 21:00 Dusza towarzystwa, komedia 23:20 Kolory miłości, melodramat 01:10 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 16/20 02:30 Krwawa układanka, serial dokumentalny, odc. 13-ost.	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Muzyczne chwile 08:55 Święty na każdy dzień 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Opowieści biblijne 09:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla, film animowany 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wykłady z konferencji "Reminiscencje śmierci ks. Jerzego Popiełuszki" 12:45 Życie lasu. Storczyki, film dokumentalny 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela" 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Centrum Ewangelizacji 15:00 Po stronie prawdy, magazyn 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial obyczajowy, odc. 11 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 475 08:45 Ranczo, serial obyczajowy, odc. 105 09:45 Komisarz Alex, odc. 160 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 136 11:35 Okrasa łamie przepisy 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata, serial dokumentalny, odc. 4/8 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 54 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 411 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4415 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 503 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, telenowela, odc. 237 21:05 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 277 22:05 Raport specjalny, magazyn 23:00 Kingsajz, komedia 01:00 Gra z Cieniem, serial kryminalny, odc. 10/13	04:30 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 907 05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1707 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3077 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Operacja zdrowie, magazyn medyczny 11:45 Górna półka smaku, magazyn kulinarny 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 77 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 634 15:05 La Promesa - pałac tajemnic, serial obyczajowy, odc. 41 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 78 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3077 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3078 20:45 Postaw na milion, teleturniej 21:45 Cudowne lata, widowisko 22:45 To jest grane 23:20 Single od dziecka, komedia 01:20 Niezwykła podróż fakira, który utknął w szafie, komediodramat	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 910 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1372 13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1373 14:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 798 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1480 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 99/100 18:38 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Transformers, film SF 23:10 Smętarz dla zwierzaków, horror Doktor Louis Creed wraz z rodziną przenosi się do Ludlow. Wkrótce jego córka odkrywa, że nieopodal ich domu położony jest cmentarzyk dla domowych pupili. 01:15 Kuba Wojewódzki, talk-show 02:25 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 365 03:30 Uwaga! magazyn reporterów	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat, magazyn 11:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 846 12:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 847 13:25 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 848 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1395 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 990 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1015 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3899 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:30 Sport 19:35 Pogoda 20:00 Kiler, komedia sensacyjna 22:15 Terminator: Mroczne przeznaczenie, film SF 01:05 Sztanga i cash, komedia kryminalna Pracujący w siłowni Daniel Lugo postanawia porwać dla pieniędzy zamożnego przedsiębiorcę Victora Kershawa. Jego współnikami zostają były więzień Paul Doyle oraz Adrian Doorbal. Torturowany Victor zgadza się przekazać okup. Wówczas porywacze zostawiają go na pewną śmierć, pozorując wypadek. 03:55 Nasz nowy dom, reality show	06:50 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 404 07:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1258 08:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1135 09:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1136 10:50 Unboxing - Wielkie Otwarcie, program rozrywkowy 11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 849 12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 850 12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 85/100 13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 14/24 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 541 15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 542 16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 13 17:55 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 4/36 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1342 20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 15 21:00 Seks w wielkim mieście 2, komedia romantyczna 00:05 Cicha noc, dramat obyczajowy	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:40 Słowo życia 08:45 Prawda znalazła swój dom, film dokumentalny 09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą, magazyn 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski, cykl felietonów 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Śladami powstania styczniowego na Podlasiu, film dokumentalny 13:05 Pogranicze, film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Natura obiektywnie 16:30 Nowy rozdział - rejs jachtu generała Kuklińskiego, film dokumentalny 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Z Zaczisa na Syberię 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu 19:30 Brat Franciszek, serial obyczajowy, odc. 2

sobota					23 listopada 2024	
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej	04:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3074	06:30 Królik Bugs: Nowe konstrukcje, serial obyczajowy, odc. 38/40	05:25 Telezakupy TV Okazje	06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2, program rozrywkowy	08:00 Informacje dnia	
07:40 Rok w ogrodzie, magazyn	05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3075	06:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News		08:15 Westerplatte młodych	
08:05 Rok w ogrodzie extra, magazyn	06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3076	07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn	08:00 halo tu polsat, magazyn	07:10 Nowe Zwariowane Melodie, serial obyczajowy, odc. 20/26	09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	
08:20 Pełnosprawni, magazyn dla niepełnosprawnych	06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1828	11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3918	11:30 Ewa gotuje, magazyn kulinarny	07:40 Nowe Zwariowane Melodie, serial obyczajowy, odc. 21/26	10:00 Informacje dnia	
08:50 Fascynująca Antarktyka. Dni wiecznego światła, film dokumentalny	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn	12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3919	12:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 752	08:10 Step Up 4 Revolution, film muzyczny	10:15 Retrospekcja	
09:10 Fascynujące dzikie ostępy zimą. Stoliczku, nakryj się, film dokumentalny	07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn	12:25 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3920	13:05 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 753		10:20 Muzyczne chwile	
09:30 Ranczo, serial obyczajowy, odc. 106	12:10 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka	12:55 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3921	14:05 Nasz nowy dom, reality show	10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1127	10:35 Słowo życia	
10:30 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 161	12:50 Tak to leciało! teleturniej muzyczny	13:20 MasterChef, program rozrywkowy	15:05 Sing 2, film animowany	11:25 Mówię Wam	10:40 Polski punkt widzenia	
11:30 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 411	14:00 Familiada, teleturniej	14:55 Unboxing - Wielkie Otwarcie, program rozrywkowy	Tryskający optymizmem koala Buster Moon razem ze swoją ekipą - Rosita, Ash, Johnnym, Meeną i Gunterem pragną, by ich widowisko zostało wystawione w słynnym Redshore City, światowej stolicy rozrywki.	12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1131	11:00 Kropelka radości	
12:30 Muły siostry Sary, western	14:35 Koło fortuny, teleturniej	15:35 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	17:30 Awantura o kasę, teleturniej	13:05 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 11	12:00 Anioł Pański	
14:25 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 widowisko	16:00 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria	18:50 Wydarzenia	14:05 Ślub od pierwszego wejrzenia, reality show	12:03 Informacje dnia	
15:00 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna odc. 10	16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 934	16:55 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	19:15 Sport	15:05 Listy do M. Pożegnania i powroty - kulisy produkcji, program rozrywkowy	12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu	
16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 412	17:30 Dobry tytuł	17:05 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria	19:20 Pogoda		12:50 Natura obiektywnie	
17:00 Teleexpress	18:00 Słowo na niedzielę	17:50 Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	19:30 Prezydenci i premierzy	15:45 Agencji, podaj łapę, komedia	13:10 Mateczniki Polskości	
17:20 Pogoda	18:15 Va banque, teleturniej	18:10 Milionerzy, teleturniej	20:00 Rybnicka Jesień	17:50 17 Again, komedia	13:20 Ocalić od zapomnienia	
17:35 Niepewność, serial kostiumowy, odc. 1/5	18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu, magazyn filmowy	18:40 Sport	Kabaretowa - Ryjek 2024, widowisko	20:00 Sherlock Holmes: Gra cieni, film kryminalny	13:30 Msza święta z Jasnej Góry	
18:25 Przed ekranem, magazyn	19:25 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 112	18:50 Pogoda	22:10 Szybko i wściekle, film sensacyjny	22:50 300 dramat historyczny	14:20 Muzyczne chwile	
18:40 Jaka to melodia? teleturniej	20:00 The Voice of Poland 15, widowisko	19:00 Fakty	00:40 Ksiądz, horror SF	01:05 Doktor Sen, horror	14:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"	
19:30 Program informacyjny	21:30 The Voice of Poland 15, widowisko	19:30 Poskromienie złoŹnicy, komedia romantyczna	02:35 Parasol bezpieczeństwa, komedia sensacyjna		14:35 Słowo życia	
20:05 Sport	23:00 Krucjata 2. Znak bliźniąt, serial kryminalny, odc. 11/13	22:00 Rocketman, dramat biograficzny	Policjanci Hank i Earl tracą pracę za udział w bójce. Niebawem obydwaj mężczyźni znajdują zatrudnienie w prywatnej agencji ochrony i zostają partnerami.		14:40 Święty na każdy dzień	
20:10 Pogoda	00:00 Miłość aż po ślub, komedia romantyczna	00:30 Transformers, film SF			14:45 Jak wygrać małżeństwo	
20:20 Profilerka, serial kryminalny, odc. 11/12	01:50 Podwójna tożsamość, serial kryminalny, odc. 3/6	03:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 366			15:00 Polskie dziedzictwo	
21:20 Sicario 2: Soldado, thriller	02:55 Single od dziecka, komedia	04:45 Uwaga! magazyn reporterów	04:20 Na ratunek 112 ekstra, serial paradokumentalny, odc. 63		15:30 Wierzę w Boga	
23:30 22 Jump Street, komedia kryminalna	04:45 Rodzinka.pl, serial komediowy				16:00 Informacje dnia	
01:35 Jasne błękitne okna, film obyczajowy					16:10 Ks. Witold Andrzejewski - duszpasterz pokoleń, film	

niedziela

24 listopada 2024

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
07:00 Transmisja mszy świętej	06:00 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3078	05:50 Bitwa o gości, reality show	05:25 Telezakupy TV Okazje	05:20 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 419	08:00 Słowo życia	
08:00 Tydzień	06:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1829	06:45 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News	06:15 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie 2, program rozrywkowy	08:05 Polski punkt widzenia	
08:30 ZdroWY Plan, magazyn medyczny	07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn	07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn	08:00 halo tu polsat, magazyn		08:25 Święty na każdy dzień	
08:45 Fascynujące dzikie ostępy zimą. Mistrzowie przetrwania, film dok.	07:55 Pytanie na śniadanie	12:00 Co za tydzień	11:25 Sing 2, film animowany	07:10 Nowe Zwariowane Melodie, serial obyczajowy, odc. 22/26	08:30 10 obrazów z życia Prymasa, film dokumentalny	
09:05 Przygoda na Mariensztacie, komedia	11:05 The Voice of Poland 15, widowisko	12:45 Top Model, reality show	13:45 Królowna Śnieżka i Łowca, baśń filmowa	07:45 Pinokio, film familijny	09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 8	
10:55 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 277	12:30 The Voice of Poland 15, widowisko	14:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy	Zła Królowa Ravenna robi wszystko, by zachować urodę i młodość. Tymczasem magiczne lustro mówi jej, że pasierbica Śnieżka pozbawi ją tronu. Władczyni rozkazuje więc zabić dziewczynę.	Stolarz Dżepetto wystrugał z drewna pajacyka. Dzięki dobrej Błękitnej Wróżce kukielka ożywa. Drewniany chłopiec o imieniu Pinokio staje się przybrany synem Dżepetta. Ciesła stara się nauczyć urwisa, jak mądrze przeżyć życie.	09:10 Spotkanie z Magdą Buczek	
11:55 Między ziemią a niebem, magazyn	14:00 Familiada, teleturniej	15:30 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	16:30 Nasz nowy dom, reality show	10:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1129	09:15 Manna z Nieba	
12:00 Anioł Pański	14:35 Koło fortuny, teleturniej	16:00 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 1. seria	17:30 Awantura o kasę, teleturniej	11:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1130	09:30 Don Hoppe, film dok.	
12:15 Między ziemią a niebem, magazyn	15:10 Szansa na sukces. Opole 2025, widowisko	16:55 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	18:50 Wydarzenia	12:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1132	10:00 Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata	
12:40 Znalezione perła, reportaż	16:10 Szansa na sukces. Opole 2025, widowisko	17:05 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - 2. seria	19:15 Sport	13:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1133	11:35 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"	
13:00 Serengeti, serial dokumentalny, odc. 4/6	17:10 Górna półka smaku, magazyn kulinarny	17:50 Skoki narciarskie: Zawody Pucharu Świata w Lillehammer - studio	19:20 Pogoda	14:05 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 12	11:40 Kalina, film animowany	
14:05 Kingsajz, komedia	17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka	18:10 Milionerzy, teleturniej	19:30 Państwo w państwie	15:05 StreetDance 3D, film muzyczny	12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem	
16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 413	18:35 Poczet świrów polskich, cykl felietonów	18:40 Sport	19:55 Mamma Mia! komedia muzyczna		12:15 Papież Polak do rodaków	
17:00 Teleexpress	19:15 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 113	18:50 Pogoda	22:20 Teściowie, serial komediowy, odc. 37	17:15 Nie kłam, kochanie, komedia romantyczna	13:00 Głos serca, serial obyczajowy, odc. 95	
17:20 Pogoda	20:00 Need for Speed, film sensacyjny	19:00 Fakty	22:50 Teściowie, serial komediowy, odc. 38	19:25 Unboxing - Wielkie Otwarcie, program rozrywkowy	13:45 Fatima, miejsce wybrane przez Maryję, reportaż	
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś, talk-show	22:20 Polska. Co dalej?	19:30 Lego Masters. Kierunek Polska, program rozrywkowy	23:20 Kiler, komedia sensacyjna	20:00 Gladiator, dramat historyczny	14:00 Oddech Boga, serial dokumentalny, odc. 7	
18:40 Jaka to melodia? teleturniej muzyczny	23:35 Umysł w ogniu, dramat biograficzny	20:40 Ścigany, dramat sensacyjny	01:40 Błękitna laguna: Przebudzenie, film przygodowy	23:25 Nostalgia anioła, dramat obyczajowy	14:50 Muzyczne chwile	
19:30 Program informacyjny	01:20 Instynkt, serial kryminalny, odc. 10/13	23:20 300: Początek imperium, dramat historyczny	Wzorowa i poukładana licealistka Emma podczas szkolnej wycieczki do Trynidadu wypada z łodzi. Nielubiany przez rówieśników Dean próbuje ją ratować. Oboje dostają się do szalupy. Prąd morski znosi ich na bezludną wyspę, gdzie walczą o przetrwanie.	02:10 Człowiek na krawędzi, thriller	15:00 Wieś - to też Polska	
20:05 Sport	02:15 Miłość aż po ślub, komedia romantyczna	01:25 SmeŹarz dla zwierzaków, horror		04:15 Druga strona medalu 4, talk-show	16:00 Informacje dnia	
20:10 Pogoda	Mathias spędza noc z konsultantką ślubną Juliette. Rano kobieta wkłada do jego kieszeni swoją wizytówkę z nadzieją na kolejne spotkanie.	03:35 Rzeczy, których nie nauczył mnie ojciec, serial dokumentalny, odc. 1/9			16:10 Koncert życzeń	
20:20 Gra z Cieniem, serial kryminalny, odc. 11/13	03:55 Rodzinka.pl, serial komediowy	04:05 Uwaga! magazyn reporterów	03:30 Świat według Kiepskich, serial komediowy, odc. 326		16:45 Zrozumieć wartość życia - rozmowa z dr Wandą Półtawską, reportaż	
21:20 Rolnik szuka żony, telenowela dokumentalna odc. 11		04:25 Nauka jazdy 5, program rozrywkowy			17:00 Natura et Homo	
22:15 Wydarzenie aktualne		04:55 Jak to jest zrobione? serial dokumentalny, odc. 23/26			17:30 Sól ziemi	
23:00 Blue Jasmine, komediodramat					17:55 Poczet wielkich Polaków	
00:45 Sicario 2: Soldado, thriller					18:00 Anioł Pański	
02:50 22 Jump Street, komedia kryminalna					18:05 Informacje dnia	

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Studio Raban, magazyn dla młodzieży 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 476 08:50 Ranczo, serial, odc. 107 09:45 Komisarz Alex, odc. 162 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 137 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 236 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Serengeti, serial dokumentalny, odc. 4/6 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 55 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial obyczajowy, odc. 414 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4416 18:25 Reporterzy, magazyn reporterów 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 504 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Miłość, spektakl teatralny 21:40 Postscriptum, wywiad 22:10 Zwycięstwo za wszelką cenę, film dokumentalny 23:20 Balans bieli 00:05 Nie jesteśmy aniołami, komedia kryminalna 02:05 Pokolenie, dramat wojenny	06:25 Dobre historie, magazyn 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3078 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Okrasa łamie przepisy, magazyn kulinarny 11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu, magazyn filmowy 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 78 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 634 15:05 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 934 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 79 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3078 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3079 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1830 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 635 22:30 Krew z krwi, serial sensacyjny, odc. 6/8 23:25 Po miłość, dramat obyczajowy 01:05 O mnie się nie martw, serial komediowy, odc. 8/13	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 911 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1374 13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1375 14:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 799 15:25 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1481 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 61/100 18:38 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3922 20:50 Milionerzy, teleturniej 21:30 12 godzin, film sensacyjny 23:35 Poskromienie złoŹnicy, komedia romantyczna 02:00 Co za tydzień 02:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 368 03:40 Uwaga! magazyn reporterów 04:00 Nauka jazdy 5, program rozrywkowy 04:35 Recepta na stary dom 2, program rozrywkowy	04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzieŹ z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 352 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 353 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 263 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 950 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 849 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 850 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 851 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1396 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 991 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1016 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3900 18:50 Wydarzenia 19:18 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 45 20:20 Szybcy i wściekli 7, film sensacyjny 23:10 Wanted - Œcigani, film sensacyjny 01:40 Dług, dramat sensacyjny	06:10 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 595 07:10 Szpital, serial, odc. 405 08:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1259 09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1137 10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1138 11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 851 12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 852 12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 86/100 13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 15/24 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 543 15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 544 16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 14 17:55 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 5/36 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1343 20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 16 21:00 Kler, dramat obyczajowy 23:50 Sherlock Holmes: Gra cieni, film kryminalny 02:35 Mówię Wam 03:15 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 18/20	08:00 Informacje dnia 08:15 Więś - to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina, serial obyczajowy, odc. 10 09:55 Święty na kaŹdy dzieŹ 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan bezpieczeństwa państwa 11:30 Warto być ojcem, magazyn 11:45 Muzyczne chwile 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 W kolorze płomienia, film dokumentalny 13:05 Tajemnica Krzywego Lasu, film przyrodniczy 13:25 Słowo życia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Wszystkim i wszędzie, film dokumentalny 15:00 ... Na bezdrożach toŹsamości. Chaco, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady medyczne bonifratrów 17:00 Świadkowie, cykl reportaŹy 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna, cykl felietonów 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 477 08:50 Ranczo, serial, odc. 108 09:45 Komisarz Alex, odc. 163 10:45 Ojciec Mateusz, odc. 138 11:35 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 237 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 13:00 Najpiękniejsze krajobrazy świata, serial dokumentalny, odc. 5/8 14:00 Wichrowe wzgórze, serial obyczajowy, odc. 56 14:55 Jaka to melodia? teleturniej 15:35 Gra słów. Krzyżówka, teleturniej 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 415 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 17:55 Klan, telenowela, odc. 4417 18:25 Reporterzy, magazyn 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 505 19:30 Program informacyjny 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie, , odc. 238 21:05 The Stranger, serial kryminalny, odc. 2/8 22:05 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:10 Podchorążowie '81. Powrót, film dokumentalny 00:25 Zwerbowana miłość, film sensacyjny	05:35 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1709 06:25 Nasza historia, reportaż 06:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3079 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 11:20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Buleck ą 2, cykl reportaŹy 11:55 ZdroWY Plan, magazyn 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 79 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 635 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1830 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja, telenowela, odc. 80 18:15 Va banque, teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu, teleturniej 19:30 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3079 20:05 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 3080 20:40 Kulisy serialu "M jak miłość", cykl felietonów 20:55 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1831 21:55 Na sygnale, serial fabularno-dokumentalny, odc. 636 22:30 Głina, serial kryminalny, odc. 7/25 23:30 Jackie, dramat biograficzny 01:20 Need for Speed, film sensacyjny	05:40 Uwaga! magazyn reporterów 05:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 912 06:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 07:45 DzieŹ Dobry TVN, magazyn 11:20 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 12:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1376 13:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1377 14:20 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 800 15:20 Doradca smaku, magazyn kulinarny 15:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1482 17:40 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 62/100 18:40 Sport 18:50 Pogoda 19:00 Fakty 19:40 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:10 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3923 20:50 Milionerzy, teleturniej 21:30 Dziewczyna z pociągu, dramat kryminalny 23:50 Superwizjer magazyn reporterów 00:25 Czas na Show. Drag Me Out, program rozrywkowy 01:25 Ślepnąć od światła, serial sensacyjny, odc. 5/8 02:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 369 03:45 Uwaga! magazyn reporterów	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzieŹ z Polsat News 08:30 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 354 09:00 Malanowski & Partnerzy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 355 09:30 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 264 10:30 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 951 11:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 852 12:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 853 13:30 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 854 14:35 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1397 15:50 Wydarzenia 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja, magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112, serial paradokumentalny, odc. 992 17:00 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 1017 18:00 Pierwsza miłość, serial obyczajowy, odc. 3901 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość "Wydarzeń" 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko, serial kryminalny, odc. 46 20:10 Transformers: Ostatni Rycerz, film SF 23:40 Looper - Pętla czasu, thriller SF 02:10 Skazaniec, dramat kryminalny	06:10 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 596 07:10 Szpital, serial, odc. 406 08:15 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1260 09:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1139 10:20 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1140 11:25 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 853 12:10 W-11 - Wydział Śledczy, serial fabularno-dokumentalny, odc. 854 12:50 Detektywi, serial fabularno-dokumentalny, odc. 87/100 13:50 Opowieści małżeńskie, serial paradokumentalny, odc. 16/24 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 545 15:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial fabularno-dokumentalny, odc. 546 16:55 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 15 17:55 Zagadki losu, serial paradokumentalny, odc. 6/36 18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1344 20:00 Wycieczkowiec, serial paradokumentalny, odc. 17 21:00 Niebezpieczny, thriller 23:10 Doktor Sen, horror 02:15 Żyjąc z potworem, serial dokumentalny, odc. 19/20 03:15 Krwawa układanka, serial dokumentalny, odc. 1/10	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Puszcza Białowieska - leśny cmentarz, reportaż 09:00 Papież Polak do rodaków 09:40 Słowo życia 09:45 Święty na kaŹdy dzieŹ 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na kaŹdy dzieŹ 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Leśne rzeki, film dok. 13:00 Dar powołania 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Ukryci w łonie Matki 15:00 Lasy bagienne, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą, magazyn 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z BoŹej Apteki 16:55 Jej misja trwa, reportaż 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 ZostaŹ żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na kaŹdy dzieŹ 19:30 KaŹdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec